

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI**

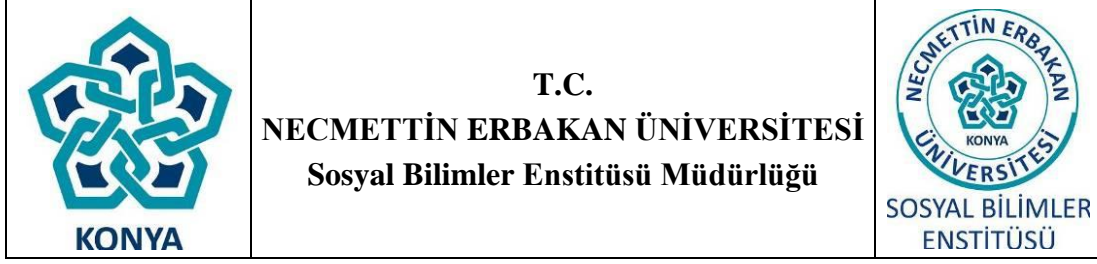
**KONYA'DAKİ İŞ YERİ ADLARI ÜZERİNE BİR
İNCELEME**

Ömer ÇALIŞKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Talip DOĞAN**

KONYA- 2022

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Ömer ÇALIŞKAN		
	Numarası	18810701005		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Talip DOĞAN		
Tezin Adı	Konya'daki İş Yeri Adları Üzerine Bir İnceleme			

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Ömer ÇALIŞKAN

(İmza)

.....

 KONYA	T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü	 SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
---	--	---

Öğrencinin	Adı Soyadı	Ömer ÇALIŞKAN		
	Numarası	18810701005		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı / Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Talip DOĞAN		
Tezin Adı	Konya'daki İş Yeri Adları Üzerine Bir İnceleme			

ÖZET

Bu çalışmada, Konya şehrinde yer alan iş yerlerinin adları; kökenleri ve anlamları bakımından ele alınmıştır. Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerindeki; Atatürk Caddesi, Şefik Can Caddesi, Bosna Hersek Mahallesi, Fetih Caddesi, Hocacihan Mahallesi, Hocafakih Caddesi, İhsaniye Mahallesi, Nalçacı Caddesi, Yaka Caddesi, Yazır Mahallesi, Yeni Meram Caddesi gibi noktalarda, farklı sektörlerden seçilen 310 iş yeri adı, derleme yöntemi ile görsel ve yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Kayıt altına alınan iş yeri adları, ad bilimi yöntemlerinden ve daha önce sınırlı sayıda yapılan akademik çalışmalardan istifade eden bir yöntem dâhilinde incelenmiştir.

Çalışma, üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm giriş mahiyetindedir. Bu bölümde ilk olarak çalışmanın araştırma alanı, amacı, yöntemi ve kapsamı verilmiş, Türklerde ad verme geleneğinden bahsedilmiştir. Daha sonra ad bilimi hakkında kısaca bilgi verilip iş yerlerine ad verme eğilimlerinden bahsedilmiştir. Son olarak da Türkiye’de iş yeri adları üzerine yapılan çalışmalar verilmiştir.

İkinci bölümde iş yeri adlarının kökenleri verilmiş ve şekil bilgisi bakımından incelemeleri yapılmıştır. Ayrıca iş yeri adlarının verilmiş sebepleri hakkında bilgi verilmiştir.

Üçüncü bölümde ilk olarak iş yeri adlarının anlamları bakımından sınıflandırılması yapılmış ve bu sınıflandırmaların diğer iş yeri adlarına oranla tercih edilme istatistikleri verilmiştir. Ardından önceki bölümlerde ulaşılan verilerin değerlendirildiği sonuç bölümü ve çalışmada tespit edilen iş yeri adlarının listesi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konya'daki iş yeri adları, ad bilimi, iş yeri, iş yeri adı, tabela.

 KONYA		T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü		 NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ KONYA SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	
Author' s	Name Surname	Ömer ÇALIŞKAN			
	Student Number	18810701005			
	Department	Turkish Language and Literature			
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)	X		
		Doctoral Degree (Ph.D.)			
	Supervisor	Prof. Dr. Talip DOĞAN			
Title of the Thesis/Dissertation	A review on the business names in Konya				

ABSTRACT

In this study, the names of the workplaces in the city of Konya; examined in terms of their origins and meanings. In Karatay, Meram and Selçuklu districts; The names of 310 workplaces selected from different sectors at points such as Atatürk Street, Şefik Can Street, Bosna Hersek District, Fetih Street, Hocacihan District, Hocafakih Street, İhsaniye District, Nalçacı Street, Yaka Street, Yazir District, Yeni Meram Street were collected by compilation method. recorded visually and in writing. The compiled business names were examined within a method that makes use of onomastic methods and a limited number of previous academic studies.

The study consists of three main parts. The first part is introductory. In this section, firstly, the research area, purpose, method and scope of the study are given and the tradition of naming in Turks is mentioned. Then, after giving a brief information about onomastic, the reasons for naming work places are mentioned. Finally, the studies on the names of work places in Turkey are given.

In the second part, the origins of the work place names are given and their etymological examinations are made. In addition, information was given about the reasons for giving the names of the work places

In the third chapter, firstly, the classification of work place names in terms of their meanings is made and the statistics of preference of these classifications compared to other work place names are given. Then, the conclusion part, in which the data obtained in the previous sections are evaluated, and the list of work place names determined in the study are given.

Keywords: business names in Konya, onomastics, work place, work place name, business name, sign.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
ŞEKİLLER VE TABLOLAR LİSTESİ	xi
KISALTMALAR	xii
ÖN SÖZ	xiii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Araştırma	1
1.1.1. Amaç	1
1.1.2. Kapsam.....	1
1.1.3. Yöntem	1
1.2. Ad Verme.....	2
1.2.1. Türklerde Ad Verme Geleneği.....	2
1.3. Ad Bilimi	5
1.4. İş Yeri Adı Verme Eğilimleri	7
1.5. Türkiye’de İş Yeri Adları Üzerine Yapılan Çalışmalar.....	9

İKİNCİ BÖLÜM

KÖKENLERİ BAKIMINDAN İŞ YERİ ADLARI

2.1. Tek Dilden Oluşan İş Yeri Adları	14
2.1.1. Türkçe Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	14
2.1.2. Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	21
2.1.3. İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları.....	24
2.1.4. Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	25
2.2. İki Farklı Dil ile Oluşturulan İş Yeri Adları	26
2.2.1. Türkçe ve Diğer Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları	27
2.2.1.1. Türkçe ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları 27	
2.2.1.2. Türkçe ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları. 34	

2.2.1.3. Türkçe ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	37
2.2.1.4. Türkçe ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	45
2.2.1.5. Türkçe ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	48
2.2.1.6. Türkçe ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	49
2.2.1.7. Türkçe ve Çince Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları ..	50
2.2.1.8. Türkçe ve Ermenice Kökenli Sözcüklerden Oluşturulan İş Yeri Adları	50
2.2.1.9. Türkçe ve Yabancı Sözcük veya Unsurlardan Oluşan İş Yeri Adları	51
2.2.2. Tamamı Yabancı Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları	52
2.2.2.1. İngilizce ve Portekizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	52
2.2.2.2. Farsça ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	52
2.2.2.3. Farsça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	53
2.2.2.4. İngilizce ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	53
2.2.2.5. Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları ..	54
2.2.2.6. Arapça ve Latince Sözcük veya Unsurlardan Oluşan İş Yeri Adları	57
2.2.2.7. Fransızca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	57
2.2.2.8. Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	61
2.2.2.9. Fransızca ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	63
2.2.2.10. Fransızca ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	63
2.2.2.11. Fransızca ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	64
2.2.2.12. İtalyanca ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	64
2.2.2.13. Rumca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	65
2.2.2.14. Arapça ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	65
2.3. Üç Farklı Dilden Oluşturulan İş Yeri Adları	65

2.3.1. Türkçe ve Diğer Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları	66
2.3.1.1. Türkçe, Farsça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	66
2.3.1.2. Türkçe, Fransızca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	66
2.3.1.3. Türkçe, Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	68
2.3.1.4. Türkçe, Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	72
2.3.1.5. Türkçe, Fransızca ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	72
2.3.1.6. Türkçe, Arapça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	73
2.3.1.7. Türkçe, Farsça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	75
2.3.1.8. Türkçe, Farsça ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	76
2.3.1.9. Türkçe, İtalyanca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	76
2.3.1.10. Türkçe İtalyanca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	77
2.3.1.11. Türkçe, Soğdca ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	77
2.3.1.12. Türkçe, Yunanca ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	77
2.3.1.13. Türkçe, Arapça ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	78
2.3.2. Tamamı Yabancı Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları	78
2.3.2.1. İngilizce, Fransızca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	78
2.3.2.2. Arapça, Farsça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	79
2.3.2.3. Arapça, Farsça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	80
2.3.2.4. Fransızca, Arapça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	80
2.3.2.5. Arapça, Farsça ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	81
2.3.2.6. Arapça, Rumca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	81

2.3.2.7. Arapça, Çince ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	82
2.3.2.8. Yunanca, Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	82
2.3.2.9. Farsça, Yunanca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	83
2.3.2.10. Fransızca, Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	84
2.3.2.11. İngilizce, Yunanca ve Farsça Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	84
2.4. Dört Farklı Dilden Oluşturulan İş Yeri Adları.....	85
2.4.1. Türkçe ve Diğer Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları	85
2.4.1.1. Türkçe, Farsça, Arapça ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	85
2.4.1.2. Türkçe, Fransızca, Arapça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	85
2.4.1.3. Türkçe, Rumca, İtalyanca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	86
2.4.1.4. Türkçe, Arapça, Rumca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	86
2.4.1.5. Türkçe, Arapça, Farsça ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	86
2.4.1.6. Türkçe, Arapça, Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	87
2.4.2. Tamamı Yabancı Kökenli Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları	87
2.4.2.1. Arapça, Farsça, Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları	87
2.5. “&” Unsuru ile Oluşturulan İş Yeri Adları	87
2.5.1. Türkçe, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	88
2.5.2. Türkçe, Farsça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	88
2.5.3. Türkçe, Farsça, Rumca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	89
2.5.4. Türkçe, Farsça, İngilizce Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	89
2.5.5. Türkçe, Fransızca, İngilizce Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	89
2.5.6. Türkçe, Fransızca, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	89

2.5.7. Türkçe, Arapça, Rumca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	90
2.5.8. Türkçe, Fransızca, Farsça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	91
2.5.9. Türkçe, İngilizce, Farsça, Fransızca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	91
2.5.10. Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	91
2.5.11. Türkçe, Arapça, İngilizce, Farsça, Fransızca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	92
2.5.12. İngilizce, Farsça, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	92
2.5.13. İngilizce, Farsça, Fransızca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	92
2.5.14. Farsça, Fransızca, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	93
2.5.15. Farsça, Arapça, Fransızca, İngilizce Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları	93

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANLAMLARI BAKIMINDAN İŞ YERİ ADLARI

3.1. Kişi Adı veya Soyadı ile Oluşturulan İş Yeri Adları	95
3.2. İş yerinin İçeriğini Bildiren Terimlerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	99
3.3. Yer Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları	101
3.4. Yabancı Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları	104
3.5. Olumlu İleti Bildiren Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	106
3.6. İddialı Olmayı İfade Eden Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	107
3.7. Alışılmışın Dışında Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları	108
3.8. Sembollerle veya Rakamlarla Oluşturulan İş Yeri Adları	109
3.9. Sempatik Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları	110
3.10. Dünya Görüşü ve İnanç İfade Eden İş Yeri Adları.....	111
3.11. Sahiplendirme Bildiren İş Yeri Adları.....	112
3.12. Ünlü Şahsiyet Adlarıyla Oluşturulan İş Yeri Adları.....	113
3.12.1. Mevlânâ Etkisiyle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	114
3.13. Meyve Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları	115
3.14. Marka Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	116
3.15. Sosyal Medya veya Televizyon Etkisiyle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	116
3.16. Gök Cismi Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	117

3.17. Ortaklık Bildiren İş Yeri Adları.....	118
3.18. Bitki Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları	119
3.19. Hayvan Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	119
SONUÇ	121
KAYNAKÇA.....	138

ŞEKİLLER VE TABLOLAR LİSTESİ

Şekil 3.1. “Kişi Adı veya Soyadı” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	99
Şekil 3.2. “İş Yerinin İçeriğini Bildiren” Terimlerle Oluşturulan İş Yeri Adları....	101
Şekil 3.3. “Yer Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	104
Şekil 3.4. “Yabancı Sözcüklerle” Oluşturulan İş Yeri Adları.....	105
Şekil 3.5. “Olumlu İleti Bildiren” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	107
Şekil 3.6. “İddialı Olmayı İfade Eden” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	108
Şekil 3.7. “Alışılmışın Dışında” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	109
Şekil 3.8. “Sembollerle veya Rakamlarla” Oluşturulan İş Yeri Adları.....	110
Şekil 3.9. “Sempatik” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.....	111
Şekil 3.10. “Dünya Görüşü ve İnanç” İfade Eden İş Yeri Adları.....	112
Şekil 3.11. “Sahiplendirme Bildiren” İş Yeri Adları.....	113
Şekil 3.12. “Ünlü Şahsiyet” Adlarıyla Oluşturulan İş Yeri Adları.....	114
Şekil 3.12.1. “Mevlânâ Etkisiyle” Oluşturulan İş Yeri Adları.....	115
Şekil 3.13. “Meyve Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	115
Şekil 3.14. “Marka adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	116
Şekil 3.15. “Sosyal Medya veya Televizyon” Etkisiyle Oluşan İş Yeri Adları.....	117
Şekil 3.16. “Gök Cismi Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	118
Şekil 3.17. “Ortaklık Bildiren” İş Yeri Adları.....	118
Şekil 3.18. “Bitki Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	119
Şekil 3.19. “Hayvan Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.....	120

KISALTMALAR

age.	: Adı geçen Eser
Ar.	: Arapça
bk.	: Bakınız
Bulg.	: Bulgarca
C	: Cilt
Far.	: Farsça
Fr.	: Fransızca
İt.	: İtalyanca
İng.	: İngilizce
İsp.	: İspanyolca
Lat.	: Latince
Mac.	: Macarca
Port.	: Portekizce
Rum.	: Rumca
Rus.	: Rusça
s.	: Sayfa
S	: Sayı
T.	: Türkçe
vb.	: Ve benzeri
Yay.	: Yayını, yayınları
Yun.	: Yunanca

ÖN SÖZ

İnsanoğlu, geçmişten günümüze gelinceye kadar yaşadığı çevreyi, karşılaştığı nesnelere, zihnindeki kavramları birbirinden ayırt edebilmek için her birine uygun adlar vermiştir. İş yeri sahipleri de kendi iş yerlerini diğer bir iş yerinden ayırt etmek ve iş yerinin içeriği ile ilgili bilgi vermek için iş yerlerine adlar vermişlerdir. Bu iş yeri adları, zamanla bir araştırma konusu olmasına rağmen ülkemizde bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar sınırlı sayıda kalmıştır.

Söz konusu çalışmanın amacı, tespit edilen iş yeri adlarını kökenleri bakımından incelemek, iş yeri adlarına gelen ekleri şekil bilgisi bakımından değerlendirmek ve iş yeri sahiplerinin iş yeri adı verme ölçütlerini ortaya çıkarmaktır.

Çalışma sahası, birden fazla iş yerinin bir arada olması ve daha fazla insana hitap ediyor olması sebebiyle Konya'nın Karatay, Meram ve Selçuklu bölgelerindeki: Atatürk Caddesi, Şefik Can Caddesi, Bosna Hersek Mahallesi, Fetih Caddesi, Hocacihan Mahallesi, Hocafakih Caddesi, İhsaniye Mahallesi, Nalçacı Caddesi, Yaka Caddesi, Yazır Mahallesi, Yeni Meram Caddesi gibi noktalar ağırlıkta olmak üzere iş yeri adı derlemeleri yapılmıştır. Ayrıca az olmakla beraber bu mahalle ve caddelerin dışında gözümüze çarpan bazı iş yeri adları da kayıt altına alınıp incelemeye dâhil olmuştur.

Çalışmamız 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm ad verme, ad bilimi, iş yeri adı verme eğilimleri ve Türkiye'de daha önce yapılmış çalışmaların verildiği bir bölümdür.

İkinci bölümde, iş yeri adları kökenleri bakımından incelenmiş olup ait oldukları dillerin kökenlerine göre sınıflandırma yapılmıştır. Daha sonra ise bu sözcükler, şekil bilgisi bakımından incelenmiştir. Ayrıca iş yeri sahiplerinin iş yeri adı vermelerindeki belirleyici özellikler açıklanmıştır.

Üçüncü bölümde ise iş yeri adları, anlamlarından hareketle kategorileştirilmiştir. Burada 19 farklı sınıflandırma oluşturulmuş ve bu sınıflandırmaların istatistikleri verilmiştir. Bu bölümün devamında yer alan sonuç bölümünde ise daha önceki

bölümlerde incelenen veriler değerlendirilmiş ve çalışmada tespit edilen iş yeri adlarının listesi verilmiştir.

Derleme aşamasında iş yeri adlarını benimle paylaşan iş yeri sahiplerine, çalışmam boyunca bana anlayış gösteren eşim Gamze ÇALIŞKAN'a ve oğluma, daima bilgi alışverişinde bulunduğum Ayşe TURSUN'a, lisans ve yüksek lisans dönemimde ilmî birikimlerinden faydalandığım değerli hocalarıma, çalışmamın şekillenmesinde önemli tavsiyelerde bulunan Prof. Dr. Abdurrahman ÖZKAN'a, Dr. Öğr. Üyesi Abdullah MERT'e, Dr. Öğr. Üyesi Fatih Numan KÜÇÜKBALLI'ya, teşekkür ederim. Ayrıca böyle bir çalışmanın ortaya çıkmasına vesile olan, yardımlarını ve bilgisini esirgemeyip sabır ve anlayış gösteren danışmanım Prof. Dr. Talip DOĞAN'a teşekkürü borç bilirim.

Ömer ÇALIŞKAN

Konya, 2022

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Araştırma

1.1.1. Amaç

Söz konusu çalışmanın amacı; tespit edilen iş yeri adlarını kökenleri bakımından incelemek, iş yeri adlarına gelen ekleri şekil bilgisi bakımından değerlendirmek ve iş yeri sahiplerinin iş yeri adı verme ölçütlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışma evreni, nitel araştırma yöntemlerinden örnek durum çalışması modeli üzerine temellendirilmiştir. Örnek durum çalışma modeli bireyi, topluluğu ya da kültürü anlamaya ve yorumlamaya dayanan bir yöntemdir. Bu bağlamda Konya'daki iş yeri adları incelenirken iş yeri adlarındaki kültürel değerler, tarih, güncel değişimler, aile hayatı vb. şeyler gözlemlenmiş ve bu noktalara değinilmiştir.

1.1.2. Kapsam

Konya'nın Karatay, Meram ve Selçuklu bölgelerindeki: Atatürk Caddesi, Şefik Can Caddesi, Bosna Hersek Mahallesi, Fetih Caddesi, Hocacihan Mahallesi, Hocafakih Caddesi, İhsaniye Mahallesi, Nalçacı Caddesi, Yaka Caddesi, Yazır Mahallesi, Yeni Meram Caddesi gibi noktalar ağırlıkta olmak üzere derlediğimiz 310 iş yeri adı, çalışmamızın kapsam alanını oluşturmaktadır.

1.1.3. Yöntem

Çalışmada ilk olarak Karatay, Meram ve Selçuklu ilçelerinde kapsamımızı oluşturan mahalle ve caddelerdeki iş yeri adları tespit edilmiştir. Daha sonra bu iş yeri adları görsel ve yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Kayıt işlemleri bitirdikten sonra tespit edilen 310 iş yeri adı yazıya geçirilmiştir. Bu iş yeri adları çalışmamızda ilk olarak kökenleri bakımından daha sonra anlamları bakımından ele alınmıştır.

1.2. Ad Verme

İnsanoğlu, geçmişten günümüze gelinceye kadar başta kendini tanımayıp ilk olarak adlandırmaya başlamış daha sonra da yaşadığı çevreyi, karşılaştığı nesnelere, zihnindeki kavramları birbirinden ayırt edebilmek için her birine uygun adlar vermiştir.

İsimler, konuldukları yerlere çoğunlukla büyük ve değişik anlamlar yüklerler. Bu isimler, konulurken kişi veya yerin ağırlıklı olarak niteliğini, özelliğini belirtmek amaçlanır. Bir insana, nesneye, hayvana, somut ve soyut bir şeye verilen isimler özel isimlerdir. Dilin bu yönden niteliği, konulan isimlerde kesin bir şekilde görülebilmektedir. Bu adlar o anki durumu, ruhanı boyutu gösterebildiği gibi toplumun yapısını, sosyal, kültürel ve ekonomik durumunu da yansıtılabilmektedir. İsimler ortaya çıkarken millı dile özgü şekiller ortaya koyabileceği gibi adın şeklini, tipini de belli etmektedir (Habibli, 2009: 34).

1.2.1. Türklerde Ad Verme Geleneği

Türkçede ad, 1. “Bir kimseyi, bir şeyi anlatmaya, bildirmeye yarayan söz, isim; 2. “Herkesçe tanınmış veya işitilmış olma durumu” anlamına gelir.¹

Canlı ve cansız varlıklara, çeşitli somut ve soyut kavramlara ad olan kelime türüdür. (Korkmaz, 1992:88).

İnsanlar, kendi varlıkları dāhil olmak üzere, yaşanılan doğaya, görülen nesnelere, yenilen yiyeceklere, giyilen giysilere birer ad vermiştir. Ad verme, insanlığın başlangıcından beri süregelen bir durum olduğu için bu süreçte ad verme, bir gelenek haline gelmiştir. Bu durum her toplumun kendine has ad verme farklılıklarını da ortaya çıkartmıştır. Bu konu hakkında bilimsel çalışmalar ortaya koyulmuştur. Tuncer Gülensoy, Türklerde Ad Verme Geleneği ve Hektor adlı

---

¹ <http://www.sozluk.gov.tr/> [Erişim: 21.03.2021].

çalışmasında, insanlığın başlangıcından bu yana süregelen ad verme geleneğini şu şekilde özetlemiştir.

Dünya kurulduğundan beri insanoğluna birer ad (isim) verilmiş; “Âdem, Havva, Hâbil, Kabil, Nuh, Yafes, Türk... vb.” isimlerini binlercesi takip etmiş. Her kavimde olduğu gibi, Türklerde de çeşitli dönemlerde çeşitli isimler alınmıştır. Hun Türklerinin hakanı Attila, adını Etil’den aldığı söylenir. Sebebi de Attila’nın “bir nehir kenarında doğmuş olması”dır. Sonra, Köktürklerin kağanları, vezirleri ve komutanlarının adları Türkçedir. Kültigin, Bilge adları kök ve ekleriyle Türkçedir. Köktürklerden sonra tarih sahnesine çıkan Uygur Türkleri’nin hükümdar adları içerisinde Çince veya Budizm terminolojisinden alınmış ön ek ve unvanlar bulunmaktadır. Türklerin İslamiyet dairesi içine girmesiyle isimlerde İslami terminoloji ağır basmaya başlamış, Türkçe addan önce Arapça Sıfatlar eklenerek, isimler tamamlanmıştır. Selçuklular zamanında da “Keykubat, Keykâvus” gibi Farsçaları moda olmaya başlamıştır (Gülensoy, 1994: 5-7).

Türkler, İslamiyet ile tanıştıktan sonra ad verme geleneklerinde bazı değişiklikler olmuştur. Tuncer Gülensoy, Türklerin İslamiyet’i kabul ettikten sonraki ad verme değişiklikleri hakkında ise şunları belirtmiştir.

Türkler İslamiyet’i kabul ettikten sonra, yeni doğan çocuklarına ad verirken kulaklarına “ezan okumuşlar” ve “besmele” ile adlarını seslenmişlerdir. Bugün, Kayseri’de yaşayan Uygur Türkleri’nin hâlâ korudukları bu töreleri de “ad toyu “dur. Bu toyda, kırk günlük (kız ya da erkek) çocuk için, yemekli dua töreni yapılır. Önceden cüz cüz okutulmuş Kur’an-ı Kerim hatmi için hatim duası yapılır ve çocuğun kulağına “besmele” ile adı okunur. Açıklandığı gibi Türklerde ad verme Töre’ye bağlıdır. Verilen her ad bir sebebe dayanmaktadır. Ana babanın atalarından gördüğü geleneklere uygun ad verilmesi bunların başında gelmektedir. Diğer Türk yurtlarında yaşayan Kazak, Kırgız, Uygur, Özbek, Türkmen, Azerî ... vb. gibi her Türk boyunun kişi adları birbirinden farklılık gösterirse de “sebep-sonuç” düşünüldüğü zaman ortaya çıkan adda bir benzerlik görülür (Gülensoy, 1994: 5-7).

Ad verme konusunda birçok tasnif denemesi vardır. Saim Sakaoğlu, “Çocuklara Ad Konulmasında Görülen Yenilikler” adlı çalışmasındaki tasnifi şu şekildedir:

1. İslam tarihiyle ilgili adlar
2. Çocuğun doğduğu vakitle ilgili adlar
3. Çocuğun doğduğu gün, ay ve mevsimle ilgili adlar
4. Ailenin ölmüş veya hayatta olan büyüklerinin adları
5. Tarihten alınan adlar
6. Edebiyat dünyasından alınan yazar ve şair adları
7. Yaşanılan çevrede gömülü bulunan velilerle ulu kişilerin adlarından alınanlar (Sakaoğlu, 1994: 275-282).

Sedat Veyis Örnek’in ad verme ile ilgili tasnifi ise şu şekildedir:

1. Çocuğun doğduğu gün, ay ve mevsimle ilgili adlar
2. Yatırlar ve ziyaretlerle ilgili adlar
3. Tanrı’nın sıfatları, peygamberler ve peygamber yakınlarıyla ilgili adlar
4. Tarihi kahraman ve siyasi liderlerle ilgili adlar
5. Hayvanlarla, madenlerle, bitkilerle ilgili adlar
6. Çocuğun doğduğu yerle ilgili adlar
7. Minnet, şükran, hayranlık ve dostluk duygularıyla ilgili adlar
8. Ölmüş büyüklerle ilgili adlar
9. Toponimi ile ilgili adlar
10. Coğrafi öğelerle ilgili adlar
11. Kozmik, göksel ve meteorolojik olaylarla, öğelerle ilgili adlar
12. Manevi organlarla ilgili adlar
13. Uyumlu adlar

14. *Modayla ve kültür değişmeleriyle ilgili adlar*

15. *Yaşatıcı güçle ilgili adlar* (Örnek, 1977: 151-158).

1.3. Ad Bilimi

Ad bilimi (onomastik), genellikle her dilde özel ad sayılan ögeler üzerinde duran ve özel adları; köken bilgisi, tarihsel gelişme yönünden ve çeşitli dil ve kültür sorunları açısından inceleyen bilimdir (Aksan, 2013: 91).

Ad bilimi; anlam bilimiyle yakınlığı olan ancak yöntem bakımından ondan ayrılan ve sözcük-kavram ilişkisine önem veren bir bilim dalıdır. Bu daldaki çalışmalarda herhangi bir kavramdan hareket edilerek bu kavramın herhangi bir dilde nasıl anlatım bulduğu ve anlatımda hangi etkenlerin rol oynadığını inceler.

Ad bilimi, genellikle her dilde özel ad sayılan ögeler üzerinde duran ve özel adları köken bilgisi, tarihsel gelişme yönünden ve çeşitli dil ve kültür sorunları açısından inceleyen bilimdir. Yer adları üzerinde duran dalı (yer adı bilimi, toponymie, ya da toponomostique) olduğu gibi kişi adları, coğrafya adları üzerinde çalışan dalları da vardır.

Ad biliminin özel adlar alanında, “özel ad” olarak kabul edilen bütün adlar araştırma konusu olabilmektedir. A.M. Gurbanov, *Muasir Azerbaycan Edebî Dili* adlı eserinde², özel adlar alanında yer alan araştırma malzemelerini şu şekilde sınıflandırılmaktadır:

A) Kişi Adları (Anthroponymie)

1. Künyevi Adlar

- a) Asıl Adlar
- b) Soyadları
- c) Sülale Adları

---

² A.M. Gurbanov, *Muasir Azerbaycan Edebi Dili*, (Maarif Neşriyyatı, 1985) 250.

d) Unvanlar

e) Köken ile İlgili Adlar

E1. Memleket Adları

E2. Irk ve Etnik Grup Adları

f) Meslek Adları

2. Yakıştırma Adlar

A) Lakaplar

B) Mahlaslar, Müstearlar, Tapşırmalar, Rumuzlar

B) Yer Adları (Toponymie)

1. Coğrafi Adlar

2. Belde ve Belde ile İlgili Adlar

3. Yerel Adlar

C) Din, Mezhep, Millet, Etnik Grup Adları

D) Kurum, Kuruluş ve Eser Adları (Ktematonymie)³

Çalışmamızın konusu bu maddelerden sonuncusu olan kurum, kuruluş ve eser adları, yabancı literatürde “*Ktematonymye*” olarak adlandırılan iş yeri adları ile ilgilidir.

Konya’da Atatürk Caddesi, Şefik Can Caddesi, Bosna Hersek Mahallesi, Fetih Caddesi, Hocacihan Mahallesi, Hocafakih Caddesi, İhsaniye Mahallesi, Nalçacı Caddesi, Yaka Caddesi, Yazır Mahallesi, Yeni Meram Caddesi gibi noktalar ağırlıkta olmak üzere derlemeleri yapılan 310 iş yeri adı, ad bilimi yöntemi dâhilinde kökenleri bakımından ve anlamları bakımından ele alınmıştır.

---

³ <http://turkoloji.cu.edu.tr/CUKUROVA/sempozyum/sem3/boyraz.php>

1.4. İş Yeri Adı Verme Eğilimleri

Bir işletmenin açılmasıyla birlikte o işletmenin türüne ve verdiği hizmete uygun adlandırma yapılmaktadır. İşletmelere verilen adlar, tabelalara yazılarak âdetâ işletmenin kimliği hâline gelmektedir. İşletmelere verilen isimler, işletme sahibinin yaşadığı çevreye, inanişına, yaşam tarzına ve kültürüne göre şekillenmektedir.

İş yeri sahipleriyle yapılan görüşmelerden edindiğimiz izlenimlere göre iş yeri adları bazı eğilimler doğrultusunda oluşturulmaktadır. Söz gelimi bazı iş yeri sahipleri, kendi iş yerini diğer bir iş yerinden ayırmak için yabancı sözcüklerle tabela adı oluştururken bazı iş yeri sahipleri de iş yerinin içeriğini bildiren adlar vermiştir.

Konya'daki iş yeri sahipleriyle yaptığımız görüşmelerden hareketle iş yeri adı vermede tercih edilen bazı iş yeri adı eğilimlerini şöyle sıralayabiliriz:

1. İş yeri sahibinin adının veya soyadının verilmesi.

Çalışmamızdan hareketle bu türdeki iş yeri adları, en sık tercih edilen iş yeri adı verme eğilimi olmuştur. İş yeri sahipleri, kendi adını veya soyadını vererek müşterilerin aklında daha kalıcı olabileceğini düşünmektedir. Ad veya soyadının verilmesindeki bir başka sebep de kendi adı ve soyadıyla markalaşma isteğidir. İş yeri sahibi işletmesine kendisinin adını ve soyadını vermesinin yanı sıra çocuklarının veya ailedeki herhangi bir bireyin adını da verebilmektedir:

Ecem İletişim, Foto Batu, Zeynep Eczanesi, Gürel Otomotiv gibi iş yeri adları bunlara örnek olarak gösterilebilir.

2. İş yerinin içeriğini bildiren adlar verilmesi.

Çalışmamızda bu eğilim de oldukça fazla tercih edilen eğilimlerden biri olmuştur. İş yeri sahiplerinin bu türde ad verme eğiliminde olmasının asıl sebebi, tabeladaki mesajın açık ve net bir şekilde müşteriye iletme isteğidir. İş yeri sahipleri, müşteriye doğrudan “burada bu iş yapılıyor” mesajı vermek istemektedir:

Aksesuar Dünyası, Cinayet Korku Evi Konya, İmaj Kuaför, Var Mr. Simit ve Börek gibi iş yeri adları bunlara örnektir.

3. İş yeri sahibinin memleketini yansıtan yerlerin adının verilmesi.

İş yeri sahipleri, doğduğu memleketinin, ikamet ettiği yerlerin adını iş yerine verebilmektedir. Böylece bu yerlerin adını yaşatmak istemektedirler. Ayrıca iş yeri sahipleri, iş yerlerinin bulunduğu ortamdan, bölgeden etkilenerek de iş yerlerine bu türde ad verebilmektedirler. *Çayırbağı Süt Ürünleri, Çiğilli Ali Bakkal, Hatırlı Market, Yenidoğan Etliemek* gibi iş yeri adları örnek olarak gösterilebilir.

4. İş yeri sahiplerinin hizmet verdiği sektörde en iyi olduğu izlenimi yaratan adların verilmesi.

İçinde bulunduğumuz zamanda her şeye kolayca erişim sağlayabilmekteyiz. Bu erişim kolaylığı, insanların hizmet verdiği sektörde en iyi olmaya teşvik etmektedir. İş yeri sahipleri, bu durumdan etkilenip hem verdiği ürünle hem de iş yeri adının verdiği mesajla ön plana çıkmaya çalışmaktadır:

Duayen Optik, Efsane Döner İskender, Eşsiz Kırtasiye, Fenomen Kafe Nargile, Nezih Konya Mutfağı gibi iş yeri adları bunlara örnektir.

5. İş yeri sahiplerinin dinî inançlarını ve dünya görüşünü gösteren adların verilmesi.

Bu tür eğilimlerle verilmiş iş yeri adları, sınırlı sayıdadır. Bu eğilimin az tercih edilmesinin sebebi ise müşterilere karşı ön yargı oluşturmaktan kaçınmaktır. Söz gelimi bir iş yerine, iş yeri sahibinin taraftarı olduğu futbol takımının adının verilmesi müşteri potansiyelini etkileyecektir:

Foto Ayyıldız, Nostalji Kokoreç, Stüdyo Osmanlı, Dergâh Hotel vb. iş yeri adları bunlara örnektir.

6. İş yeri sahiplerinin yaşadığı bölgede yetişmiş olan önemli şahsiyetlerin adlarının verilmesi.

İş yeri sahipleri, iş yeri adı verirken ticari amaç gütseler de değerlerimizin unutulmaması adına da iş yeri adı verebilmektedirler. Söz gelimi iş yeri konumu olarak Mevlânâ caddesini tercih eden iş yeri sahiplerinden bazıları Mevlânâ'ya verdiği önem

ve saygıdan dolayı ad verirken bazıları da sadece bulunduğu konumdan dolayı iş yerine “Mevlânâ”nın adını vermiştir:

Mevlâna Şems Hotel, Mevlâna Sürücü Kursları örnekleri verilebilir.

7. İş yerinin birden fazla kişiye ait olduğunu bildiren adların verilmesi.

İş yeri sahiplerinin birden fazla kişi olduğu durumlarda bu eğilimlere başvurulabilmektedir (2 x ber, dostlar simit evi vb.). Bu ortaklık ifadeleri çalışmamızda daha çok -lar eki ve x sembolü ile karşılanmıştır.

2 x Ber, Dostlar Simit Evi, Recebx iş yeri adları bunlara örnektir.

8. İş yeri sahibinin güncel söylemlerden veya sosyal medyadan faydalanarak iş yerine ad vermesi.

Bu eğilimdeki iş yeri adları da azdır. Gündemi takip eden, güncelliği seven bazı iş yeri sahipleri, kendisini farklı kılmak için bu yönde iş yeri adı vermiştir. Örneğin bir zamanlar çok gündem olan “*Taktik maktik yok bam bam bam*” sloganı, burada yazıldığı şekliyle bir iş yeri adına verilmiştir. Bunun dışında çalışmamızda karşılaştığımız; *Ayıks kuaför, Fenomen Kafe Nargile, Yinsin İçilsin Gardaşım* örneklerini verebiliriz.

1.5. Türkiye’de İş Yeri Adları Üzerine Yapılan Çalışmalar

TEZLER

KANDEMİR, E. (2004). *Denizli’deki İş Yeri Adları Üzerine*, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

YAZICI, Z. (2017). *Yozgat İli İş Yeri İsimleri*, Yüksek Lisans Tezi, Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KİTAPLAR

DOĞAN, İ. (1999). *Sokaktaki Yabancı*. Ankara: Sistem Yayıncılık.

MAKALELER

AYDOĞAN, B. (2001). “Türkçeye Giren Yabancı Sözcükler ve Otel Adları”, *Türk Dili*, (596), 144-154.

ARVAS, A. (2011). “İş Yeri İsimleri Üzerine Bir Araştırma: Van Örneği”, *Akademik Bakış Dergisi*, (23), 1-8.

ASLAN, A. ve DİYAPOĞLU, E. (2018). “Ağrı İli Cumhuriyet Caddesi’ndeki İş Yeri İsimlerinin Dil Kültür İlişkisi Bağlamında Değerlendirilmesi”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(3), 2039-2058.

BOYRAZ, Ş. (2003). “İletişim Açısından Sivas’ta Ticari İşletme Adları”, *Milli Folklor*, (60), 141-160.

CANTÜRK, S. ve TEKİN, F. (2018). “Dil Kirliliği Bağlamında Giresun (Merkez) İş Yeri İsimleri Üzerine Bir Araştırma”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 2(60), 97-120.

GADDAR, Z. (2014). “Ödemiş’in İş Yeri Adları Üzerine Bir İnceleme”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 319-332.

GÖRGÜLÜ, E. (2017). “Türkiye’de İş Yeri Adlandırma Uygulamaları: Yabancı Etkisi”, *Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 27 (2), 27-43.

GÜVEN, A. Ş. (2005). “Dil Açısından Kars’taki İş Yeri İsimleri”, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 77-88.

KÜÇÜK, S. ve SARAÇ, S. (2008). “İş Yeri Adlarındaki Batı Kaynaklı Kelimeler ve Ordu İli Örneği”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, (38), 137-155.

ÖZER, H. ve KESKİN, B. (2018). “İstanbul Fatih Sementi Sultanahmet Camisi Civarındaki Otel Adları Üzerine Bir İnceleme”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 187-199.

SAKAOĞLU, S. (2003). “Cumhuriyet’ten Günümüze Konya’da İş Yeri Adları”, *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, 86 (622), 410-420.

SANCAK, Ş., DURUKAN, E. ve ALVER, M. (2008). “Dil ve Kültür Yozlaşmasında Giresun Örnekleme”, *Karadeniz Araştırmaları*, (16), 101-111.

ŞAHBAZ, N. K. ve SAKAR, C. (2017). “Suriyeli Mültecilerle Değişen İş Yeri Tabelalarının Dilsel Kullanımlar Açısından İncelenmesi: Mezitli İlçesi Örneği”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 472-484.

BİLDİRİLER

DEMİRCAN, Ö. (2001). “İş Yeri Adlarında Yabancılaşma”, *XIV. Dilbilim Kurultayı Bildirileri*. 27-28 Nisan, 4-12.

KARADEMİR, F. (2004). “Diyarbakır’daki Mağaza ve İş Yeri Adları Üzerine”, *V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı Bildirileri I*. 20-26 Eylül, 1577-1590.

KARTALLIOĞLU, Y. (2001). “Trabzon Maraş Caddesindeki İş Yeri İsimleri Üzerine”, *Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih Dil Edebiyat Sempozyumu Bildirileri*. 3-5 Mayıs, 153-162.

KAYA, D. (2008). “Sivas’ta İşyeri Adlandırmaları ile İlgili Bazı Tespitler”, *Uluslararası Ahilik Kültürü ve Kırşehir Sempozyumu*, 15-17 Ekim, 141-160.

KAZIM, M. (2009). “Mizah Algısının Pazarlamada Bıraktığı Tebessüm İşyeri İsimlerinin İçerik Analizi”, *15. Ulusal Pazarlama Kongresi*, 26-29 Ekim, 139-150.

KAZIM, M. ve TÜRKMEN, M. (2014). “Türkçe Biz Sana Ne Yaptık Böyle? İş Yeri İsimleri Yabancılaşıyor Türkiye’nin Kültürel Değişim Yolculuğu”, *12. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildirileri*. 27-30 Kasım, 599-607.

KILIÇ, B. S., YILMAZ, H. D. ve ÜNLÜ, A. S. (2016). “Dil Özelliği Bakımından İş Yeri İsimleri: Erzincan İli Örneği”, *Uluslararası Erzincan Sempozyumu*. 28 Eylül-1 Ekim, 605-614.

YAMAN, İ. ve EKMEKÇİ, E. (2015). “Türkçe’nin İngilizce Yoluyla Melezleşmesi: Samsun’daki İş Yeri ve Mekân Adları Örneği”, *I. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu*. 28-30 Mayıs, (50), 217-229.

YAZICI, Z. ve GEDİK, E. (2018). “Yozgat İli İş Yeri İsimlerinde Sosyo-Kültürel Değişimlerin İzleri”, *III. Uluslararası Bozok Sempozyumu*. 3-5 Mayıs 1514-1519.

İKİNCİ BÖLÜM

KÖKENLERİ BAKIMINDAN İŞ YERİ ADLARI

Çalışmamızın bu bölümünde, iş yeri adlarında kullanılan sözcüklerin hangi dillere dayandığı belirlenmiş daha sonra da bu sözcüklerin şekil bilgisi açısından incelenmesi yapılmıştır. Ayrıca iş yeri sahiplerinin iş yerine ad koyarken göz önüne aldıkları ölçütlerden bahsedilmiştir.

İş yeri adlarında kullanılan sözcüklerin hangi dillere ait olduğu belirlenirken TDK Kişi Adları Sözlüğü, Güncel Türkçe Sözlük, Büyük Türkçe Sözlük, Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğünden yararlanılmıştır.

Burada belirtilmesi gereken bir diğer durum ise yaptığımız incelemelerde bazı sözcüklerin kökeni her ne kadar yabancı olsa da bu kelimeler zamanla Türkçeleşmiştir. Yaptığımız görüşmelerde, bazı iş yeri sahiplerinin iş yerlerine verdikleri adların yabancı kökenli olmadığını savundukları görülmüştür. Bu durum iş yeri adlarında farklı yapılara yol açmıştır. Söz gelimi Arapça kökenli sözcüklerin üzerine gelen Türkçe ekler veya Türkçe eklerin üzerine gelen yabancı eklerden oluşan farklı yapılar tespit edilmiştir. Bu türden yapılara gerekli yerlerde temas edilmiştir.

Sözcüklerin şekil bilgisi bakımından incelenmesinde; Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğünden (Gülensoy, 2007), Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğünden (Eren, 1999), Tarihî ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügatinden (Tietze, 2002) yararlanılmıştır.

Çalışmamızda yer alan söz konusu iş yeri adları, bu bölümde şekil bilgisi açısından değerlendirilmiştir. Kelimelerin Türkiye Türkçesindeki kök ya da gövde biçimleri verilerek genellikle eş zamanlı inceleme yapılmış olup yer yer art zamanlı incelemeler de yapılmıştır. İnceleme sırasında kök, gövde ve ekler birbirlerinden (+) sembolü ile ayrılmıştır.

Kullanılan sözcüklerin kökenini incelemek ve Türkçe sözcüklerle yabancı kökenli sözcüklerin hem tek başlarına kullanım oranını hem de birbirleriyle kullanım oranını saptamak amacıyla iş yeri adları farklı başlıklar altında toplanmıştır:

2.1. Tek Dilden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada tespit ettiğimiz tek dil kökeninden oluşan iş yeri adları; Türkçe kökenli iş yeri adları, Arapça kökenli iş yeri adları, İngilizce kökenli iş yeri adları ve Fransızca kökenli iş yeri adları olarak gruplara ayrılmıştır. Bu gruplar içerisinde en fazla iş yeri adı örneğini Türkçe kökenli iş yeri adları oluşturmaktadır.

2.1.1. Türkçe Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışma sahamızda, Türkçe kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adı sayısı yirmi üçtür. Bu başlık altında değerlendirdiğimiz bazı iş yeri adları, konuşma dili özelliklerini yansıtan türdendir. Söz gelimi *bi ekmek*, *bi bende ayakkabı* ve *çanta* gibi iş yeri adlarında, konuşma dili özellikleri yansıtılmıştır.

2.1.1.1. *Acıktım Döner*

< T. acık- (< aç- + -(ı)k-) “acıkmak” + -tı (görülen geçmiş zaman eki) + -m (1. tekil şahıs eki) + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki).

Yukarıda verilen iş yeri adı, hem tabelada *acık-* “acıkmak” fiilinin kullanılması hem de 1. tekil şahıs eki kullanılması ile müşterinin gözünde acıkma durumunu düşündürmeyi amaçlamaktadır.

İş yeri adında yalnızca iki sözcük kullanılmıştır. “*Acık-*” sözcüğü ile acıkma eylemini, “*döner*” sözcüğü ile ise iş yerinin içeriğini açık bir şekilde belli etmiştir.

2.1.1.2. *Al Aş Döner*

< T. al- “almak” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “al!” + T. aş “aş, çorba” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki).

Burada verilen iş yeri adında verilen mesaj açıktır. “Al-” sözcüğü ile almak eylemini, “aş” sözcüğü ile ise yemeklerin genel adına atıfta bulunulmuştur. “Döner” sözcüğü ise iş yerinin içeriği hakkında bilgi vermektedir.

2.1.13. *Alsat İletişim*

< T. al- “almak” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “al!” + T. sat- “satmak” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “sat!” + T. il- “ulaştırmak” + -et- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İletişim sektörü ile ilgili olan bu iş yeri adı, “al-” ve “sat-” eylemleri kullanılarak oluşturulmuştur.

2.1.14. *Ana Guzusu*

< T. ana “anne” + T. guzu (< kuzu) “kuzu” + -su (3. tekil şahıs iyelik eki).

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. Annenin yerine “ana”, bebek yerine ise aktarma yoluyla “guzu” sözcüğü kullanılmıştır. Burada daha samimi bir iş yeri ortamı oluşturmak amaçlanmıştır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.15. *Ballıoğlu Halıcılık*

< Ballıoğlu (soyadı) + T. halı “halı” + -cı (isimden isim yapma eki) + -lık (isimden isim yapma eki).

Bu iş yeri adı, mekân sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İş yeri sahibinin kendi adını veya soyadını koyması markalaşma ve daha akılda kalıcı olma isteğinden gelmektedir. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.16. *Bebek Geliyooo*

< T. bebek “bebek” + T. gel- “gelmek” + -(i)yo(r) (3. tekil şahıs şimdiki zaman eki).

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. Buradaki iş yeri adı cümle kurularak oluşturulmuştur. İş yeri adında “*geliyooo*” sözcüğünde aynı burada yazıldığı gibi üç adet “o” sesi vardır. İş yeri adının daha çok dikkat çekmesi için böyle bir adlandırmaya başvurulmuştur.

2.1.17. *Bi- Bende Ayakkabı ve Çanta*

< T. bi (< bir) “bir” + T. ben “ben” + -de (bulunma hâli eki) + T. ayakkabı “ayakkabı” + T. çanta “çanta”.

Bu iş yeri adı, ayakkabı ve çanta satan bir mağazadan alınmıştır. İnsanlar, kıyafet konusunda daha seçici olduğu için ve giydikleri kıyafetlerin kendilerine özel olmasını istedikleri için başka insanlarda aynı kıyafeti görmek istemezler. Bu iş yeri adı da “sadece bende var başkasında yok” iletisi vermektedir. “*Ayakkabı*” ve “*çanta*” sözcükleri ile de iş yerinin içeriğini ortaya koymaktadır. İş yeri tabelasında bir sözcüğünün imlasının doğru kullanılmadığı görülmektedir.

Burada belirtilmesi gereken bir diğer durum ise “ve” bağlacı Arapçadan gelmektedir. Fakat iş yeri sahipleri bu bağlaçları fazlaca kullandıkları için herhangi bir kökene dâhil ettiğimizde iş yeri oranlarında büyük bir değişme olacaktır. Bizim asıl amacımız iş yeri adlarındaki asıl adların kökenini bulup değerlendirmeye koymak olduğu için “ve” unsurları herhangi bir köken başlığı altına alınmamıştır. Bu durum aşağıda inceleyeceğimiz diğer iş yeri adları için de geçerli olacaktır.

2.1.18. *Bi Ekmek*

< T. bi (< bir) “bir” + T. ek- (< et-) “etmek” + -mek (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibi, müşterilerin fırınlarda ekmek istemek için sıklıkla kullandığı “bi ekmek” ifadesini örnek alarak iş yeri adında tercih etmiştir. İş yeri tabelasında bir sözcüğünün imlasının doğru kullanılmayıp konuşma dili esas alındığı görülmektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.19. *Cici Bebe*

< T. cici “cana yakın, sevimli” + T. bebe (< bebek) “bebek”.

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. İş yeri adı, bebekler için kullanılan “cici” sözcüğü kullanılarak oluşturulmuştur. Konuşma dili esas alındığı görülmektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.10. *Çitlembik Bebe*

< T. çit “yansıma ses” + -le (isimden fiil yapma eki) + -m (< n)- (fiilden fiil yapma eki) + -bik (fiilden isim yapma eki) + T. bebe (< bebek) “bebek”.

Ayrıca bu sözcüğün Orta Türkçede görülen “çitlamuk” veya “çatlavuk” biçimleri de geçmektedir.⁴

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. İş yeri adı, küçük çocuklar için kullanılan “çitlembik” sözcüğü kullanılarak oluşturulmuştur. Konuşma dili esas alındığı görülmektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.11. *Day Day Bebe*

< T. day “yansıma ses” + T. day “yansıma ses” + T. bebe (< bebek) “bebek”.

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. İş yeri adı, yürümeyi yeni öğrenen çocuklar için ebeveynleri tarafından kullanılan “day day” yansıma sesleri kullanılarak oluşturulmuştur. Konuşma dili esas alındığı görülmektedir.

2.1.1.12. *Doy Doy Ye Döner*

< T. doy- “doymak” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “doy!” + T. doy- “doymak” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “doy!” + T. ye- “yemek” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “ye!” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki).

---

⁴ <http://www.nisanyansözlük.gov.tr/> [Erişim: 17.02.2022].

Müşteriler, yemek yenilen yerleri tercih ederken bazı ölçütler aramaktadırlar. Bir iş yerinde insanların karnını güzel bir şekilde doyurması bunların en başında gelmektedir. Yiyecek sektörüne ait olan bu iş yeri adında, “*doy-*” fiilinin emir şekli 2 kez kullanılarak pekiştirme yapılmıştır. Müşterilere, “*bize gelirsiniz doyarsınız*” mesajı verilmek istenmiştir. Cümle kurularak oluşturulan iş yeridir.

2.1.1.13. *Döner Evi*

< T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki) + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Sıfat tamlaması yoluyla oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. İş yerinin içeriğini bildirmektedir.

2.1.1.14. *Ecem İletişim*

< Ece (kişi adı) + -m (1. tekil şahıs iyelik eki) + T. il- “ulaştırmak” + -et- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İlgi durum eki ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.15. *Eser İletişim*

< Eser (kişi adı) + T. il- “ulaştırmak” + -et- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.16. *Hanımeli Çiçekçilik*

< T. hanım “hanım” + T. el “el” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) “hanımeli” + T. çiçek “çiçek” + -çi (isimden isim yapma eki) + -lik (isimden isim yapma eki).

Çiçek satışı yapan bir dükkândır. Hanımeli de bir çiçek türü olduğu için iş yeri adına verilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.17. *Inga Bebe*

< T. inga (yansıma ses) + T. bebe (< bebek) “bebek”.

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. İş yeri adı, bebeklerin çıkardığı “*inga*” sesinden esinlenerek oluşturulmuştur. Konuşma dili esas alındığı görülmektedir.

2.1.1.18. *Kafka Süt Ürünleri*

kafka “Kafkasya” + T. süt “süt” + T. ürün “ürün” + -ler (çokluk eki) + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Kafkasya sözcüğünün kökeni hakkında kesin bir bilgi bulunmamakla beraber Kafkas adının kökeniyle ilgili ilk açıklamalardan biri antik dönem yazarı Plinius'a aittir. Plinius, Kafkas adının kökeninin İskit dilinde “ak kar” anlamına gelen Gracacausus'tan geldiğini düşünmektedir. 1800'lü yıllarda ise Kafkasya'yı gezen J. Klaproth, Kafkas adının Farsça kökenli olduğunu ve Farsçada Kaf Dağı anlamına gelen (Kuh-i Kaf) kelimesinden kaynaklandığını iddia etmiştir. Bu görüşler dâhilinde kesin bir yargı olmadığı için Kafka sözcüğü, herhangi bir dil kökenine dâhil edilmedi.

İş yeri sahibi ile yaptığımız görüşmede, iş yeri sahibi Kafkasya sözcüğünün kısaltması olarak “*Kafka*” adını kullandığını belirtmiştir. Kafkasya dağlarında yetişen hayvanlardan üretilen ürünler satıldığı için Kafka adı, iş yerine verilmiştir. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.19. *Kaymak Giyim*

< Kaymak “soyadı” + T. giy- “giymek” + -(i)m (filden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.20. *Tuncay İletişim*

< Tuncay (kişi adı) + T. il- “ulaştırmak” + -et- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.21. *Yenidoğan Etli Ekmek*

< T. Yenidoğan⁵ (yer adı) + T. et “et” + -li (isimden isim yapma eki) + T. ek- (< et-) “etmek” + -mek (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin köyünü belirten bir iş yeri adıdır. Müşteriler, iş yerini tercih ederken güven duygusundan dolayı tanıdık insanları daha çok tercih ederler. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.22. *Yer6 Korku Evi*

< T. yer “yer” + T. 6 “6” + T. kork- “korkmak” + -u (fiilden isim yapma eki) + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Eğlence sektörüne ait bir iş yeri adıdır. Burada iş yeri sahibi, iş yeri tabelasının dikkat çekmesi adına altı sözcüğünü rakam olan 6’nın eş sesliliğiyle karşılamıştır. Böylece daha dikkat çekici olacağını düşünmüştür. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.1.1.23. *Yinsin İçilsin Gardaşım*

< T. yi- “yemek” + -n- (fiilden fiil yapma eki) + -sin (3. tekil şahıs emir çekimi) “yenilsin!” + T. iç- “içmek” + -(i)l- (fiilden fiil yapma eki) + -sin (3. tekil şahıs emir çekimi) “içilsin!” + T. gardaş (< karın - daş) “kardeş” + -(i)m (1. tekil şahıs iyelik eki).

---

⁵ Yenidoğan Konya ilinin Beyşehir ilçesine bağlı bir mahalledir.

Ağız özelliği yansıtılarak oluşturulan, son zamanlarda 20 – 25 yaş aralığındaki gençlerin kendi aralarında oturma ortamları oluşturulurken fazlaca kullandığı bir cümle olan “*yinsin içilsin gardaşım*” burada iş yerine ad olmuştur. Cümle yapısı ile oluşturulmuş iş yeri adıdır.

2.1.2. Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Tek dilden oluşan iş yeri adları başlığı altında, Türkçe kökenli iş yeri adlarından sonra örneği en çok görülen ikinci gruptur. Arapça kökenli sözcüklerden oluşan on iki iş yeri adı görülmüştür. Buradaki iş yeri adlarında Arapça sözcükler üzerine gelen (3. tekil şahıs iyelik ekleri ve meslek isimleri türeten -cı, ci, cu, cü isimden isim yapma eki) Türkçe ekler göze çarpmaktadır.

2.1.2.1. *Dar -ül Lokman Hekim*

dar (< Ar. dār) “mesken, ev, konak” + -ül (< Ar. -el “harf-i tarif”) + Lokman (kişi adı) + hekim (< Ar. ḥakīm) “hekim”.

Bu iş yeri adı, şifalı bitkiler satan bir iş yerinden alınmıştır. Hz. Lokman Hekim, sağlık alanında çok önemli bir şahsiyet olduğu için birçok yere adı verilmiştir. Çalışmadaki iş yeri de sağlık alanıyla ilgili olduğu için iş yeri adına “*Lokman Hekim*” adı verilmiştir. Arapça tamlama ile oluşturulmuştur.

2.1.2.2. *Hacı Şükrü*

hacı (< Ar. ḥācc) + -ı (nispet i’si) “hacı” + Şükrü (kişi adı).

Yiyecek sektörüne ait bir iş yerinden alınmıştır. İş yeri sahibinin adı ve lakabı verilerek oluşturulmuştur. Bu türde olan iş yeri adlarındaki temel hedef, iş yeri sahiplerinin kendi adı ile marka olmayı istemesinden gelmektedir. Unvan grubu ile oluşturulmuş iş yeri adıdır.

2.1.2.3. *Kebapçım*

kebab (< Ar. kebāb) “kebab” + -çı (isimden isim yapma eki) + -m (1. tekil şahıs iyelik eki).

Yiyecek sektörüne ait bir iş yerinden alınmıştır. Burada göze çarpan nokta iş yeri adında 1. tekil şahıs iyelik eki kullanılarak sahiplendirme fikri oluşturulmasıdır. Ayrıca kebab sözcüğü üzerine gelen Türkçe isimden isim yapma eki -çı burada görülmektedir. İlgili durum eki ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.1.2.4. *Kılıf Dünyası*

kılıf (< Ar. ğilāf) “kılıf” + dünya (< Ar. dunyā) “dünya” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Kılıf Dünyası, telefon araç gereçlerini satan bir iş yeri adından alınmıştır. “*Dünya*” terimi ile dikkat çekilmesi istenen nokta, satılan şeyin oldukça fazla olduğudur. Arapça dünya sözcüğü üzerine gelen, Türkçe iyelik eki -sı burada görülmektedir. İsim tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.1.2.5. *Me İs Tuhafiye*

< Me(dine) (kişi adı) + İs(mail) (kişi adı) + tuhafiye (< Ar. tuḥafiyye) “tuhafiye”.

İş yeri sahibi ile yapılan görüşmeden aldığımız bilgiye göre iş yeri adı, karı koca isimlerinin ilk heceleri olan Medine’nin (me)’si, İsmail’in (is)’i birleştirilerek oluşturulmuştur.

2.1.2.6. *Meşhur Şark Kadayıfçısı*

meşhur (< Ar. meşhūr) “meşhur” + şark (< Ar. şark) “doğu” + kadayıf (< Ar. kaṭā’if) “kadayıf” + -çı (isimden isim yapma eki) + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Tatlı satışı yapan bir iş yeri adından alınmıştır. 1981 yılından beri işletmesi devam ettiği için iş yeri adında “*meşhur*” sıfatı kullanılmıştır. Böylece iş yeri adı daha dikkat çekici olmuş ve iş yeri sahibinin tecrübeli olduğu, iş yeri adında belirtilmiştir. Ayrıca Arapça kadayıf sözcüğü üzerine gelen, Türkçe iyelik eki -sı burada görülmektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.1.2.7. *Nokta Kırtasiye*

nokta (< Ar. nuq̄ṭa) “nokta” + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

Kırtasiye ürünleri satan bir iş yeri adından alınmıştır. Kırtasiye işi yapanların muhatabı okul ve öğrenciler olduğu için iş yeri adına bu bağlamdan uzak olmayan “nokta” adı verilmiştir.

2.12.8. *Nur Tuhafiye*

< Nur (kişi adı) + tuhafiye (< Ar. tuḥafīyye) “tuhafiye”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.12.9. *Selam Kitap Kırtasiye*

selam (< Ar. selām) “selam” + kitap (< Ar. kitāb) “kitap” + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

Kırtasiye ürünleri satan bir iş yeri adından alınmıştır. Müşterilere karşılama anlamı verme, nezaket amacıyla oluşturulmuştur.

2.12.10. *Setrms*

setr (< Ar. setr) “gizleme, örtme, kapama” + ms (< İng. ms. “unvan”) “hanım”.

Tesettür giyim ürünleri satan kadın mağazasından alınmıştır. “Setr” sözcüğünün kelime anlamı iş yerinin içeriği ile örtüştüğü için tercih edilmiştir. Arapça “setr” sözcüğü üzerine gelen “hanım” kelimesinin İngilizce karşılığı “ms.”, burada birleşik hâlde kullanılmıştır. Sonuç itibariyle “kapalı hanım” anlamına gelen bir iş yeri adı oluşturulmuştur.

2.12.11. *Tarihi Mabeyn Helvacısı*

tarih (< Ar. tāriḥ) “tarih” + -ī (nispet i’si) + mabeyn (< Ar. mābayn) “mabeyn” + helva (< Ar. ḥalvā) “helva” + -cı (isimden isim yapma eki) + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Tatlı ürünleri satan bir iş yeri adından alınmıştır. İş yerinin tabelasına bakıldığında “*tarihî*” sözcüğündeki /i/ sesinin imlasına uyulmadığını görmekteyiz. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.1.2.12. *Zeynep Tuhafiye*

< Zeynep (kişi adı) + tuhafiye (< Ar. tuhafıyye) “tuhafiye”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.1.3. İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu grupta yalnızca İngilizce kökenli sözcüklerden oluşan beş iş yeri adı vardır. Buradaki iş yeri adlarının tamamı İngilizcedeki biçimleri ve imlalarıyla yazılmış sözcüklerdir.

İş yeri sahiplerinin yalnızca İngilizce kökenli sözcüklerden oluşan bir iş yeri adı oluşturmasının birkaç sebebi vardır. Bu sebeplere, anlamları bakımından iş yeri adları bölümümüzde yer verilmiştir. Burada örnek olarak gösterilen iş yeri adlarını veren insanların genel düşüncesi ise İngilizce sözcükler vermenin müşteri açısından daha dikkat çekici, modern, çağdaş vs. olduğunu düşünmeleridir:

2.1.3.1. *Game Center*

game (< İng. game) “oyun” + center (< İng. center) “merkez”.

Eğlence sektöründen alınmış bir iş yeri adıdır. Oyun merkezi anlamına gelmektedir.

2.1.3.2. *King Barbers*

king (< İng. king) “kral” + barber (< İng. barber) “berber” + -s (< İng. -s “çokluk eki”).

King Barbers erkek kuaförü adıdır. King, İngilizce kral anlamına geldiği için iş yerinin bu sektörde öncü bir yer olduğunu anlatmak için bu ad tercih edilmiştir.

2.133. *Red Queen Playstation*

red (< İng. red) “kırmızı” + queen (< İng. queen) “kraliçe” + play (< İng. play) “oyun” + station (< İng. station) “istasyon”.

Eğlence sektöründen alınmış bir iş yeri adıdır. Renk adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.134. *Toy Store*

toy (< İng. toy) “oyuncak” + store (< İng. store) “mağaza”.

Çocuk oyuncakları ile ilgili eşyaların satıldığı bir iş yerinden alınmıştır. İş yeri sahibi oyuncak sözcüğünü İngilizce biçimiyle kullanarak müşterilerin dikkatini çekme düşüncesiyle bu ad oluşturulmuştur.

2.135. *Toys Land*

toy (< İng. toy) “oyuncak” + -s (< İng. -s “çokluk eki”) + land (< İng. land) “diyar”.

Çocuk oyuncakları ile ilgili eşyaların satıldığı bir iş yerinden alınmıştır.

2.1.4. Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Fransızca kökenli sözcüklerden oluşan altı iş yeri adı tespit edilmiştir. Burada görülen dört iş yeri adının Fransızca imla yapısı korunmadığı görülmüştür.

2.141. *Duayen Optik*

duayen (< Fr. doyen) “duayen” + optik (< Fr. optique) “optik”.

Gözlük işi yapan bir iş yerinden alınmıştır. “*Duayen*” sözcüğü ile işinin ehli olduğu iletisi verilmiştir.

2.142. *Form Optik*

form (< Fr. forme) “form” + optik (< Fr. optique) “optik”.

Gözlük işi yapan bir iş yerinden alınmıştır. Konum verilerek oluşan iş yeri adlarındandır.

2.143. *İmaj Kuaför*

imaj (< Fr. image) “imaj” + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför”.

Erkek kuaförü adıdır. “*İmaj*” sözcüğü güzellik sektörü ile bağlantılı olduğu için bu iş yeri adında kullanılmıştır.

2.144. *Kaliteks*

kalite (< Fr. qualité) “kalite” + tekstil (< Fr. textile) “tekstil”.

Tekstil işiyle ilgili bir iş yerinden alınmıştır. Bu iş yeri adı, “*kalite*” ve “*tekstil*” sözcüklerinin harmanlanmasıyla oluşturulmuştur.

2.145. *Madame Moss*

madame (< Fr. madame) “madam” + Moss (kişi adı).

Kadın giyim mağazasından alınmıştır. Fransa; moda, tekstil alanında dünyada önde gelen ülkelerden olduğu için iş yeri adı, Fransızca sözcüklerden esinlenerek oluşturulmuştur.

2.146. *Podyum Collection*

podyum (< Fr. podium) “podyum” + collection (< Fr. collection) “koleksiyon”.

İş yeri sahibi, işletmesine iş yeri içeriği ile bağlantılı sözcüklerden oluşan iş yeri adı vermiştir.

2.2. İki Farklı Dil ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Farklı iki dil kullanılarak oluşturulmuş iş yeri adları, bu başlık altında toplanmıştır. Çalışmada, iki farklı dilden oluşan iş yeri adları kendi içinde de Türkçe ve diğer dillerle oluşturulmuş iş yeri adları, tamamı yabancı sözcüklerle oluşturulmuş

iş yeri adları olarak iki grupta incelendi. Ayrıca iki farklı dil ile oluşan başlıklarda, diller arasındaki etkileşime de değinilmiştir.

2.2.1. Türkçe ve Diğer Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Tespit edilen iş yeri adlarında, Türkçe kökenli sözcüklerle birlikte kullanılan bazı yabancı diller bulunmaktadır. Burada Türkçe ve Fransızca kökenli iş yeri adları en çok örneği barındıran grup olmuştur.

2.2.1.1. Türkçe ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Türklerin İslamiyet’i kabul etmesinden sonra Türkçenin Arapça ile etkileşimi başlamıştır. Günlük hayatta Arapça sözcüklerle her alanda karşılaşabilmekteyiz. Bu durum, Konya’daki iş yeri adlarına da yansımıştır. Çalışmada, Türkçe ve Arapça sözcüklerle kurulan yirmi dokuz iş yeri adı incelenmiştir. Türkçe ve Arapça kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.1.1.1. Arafa Giyim

Arafa (< Ar. ‘arafāt) “arafat” + T. giy- “giymek” + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

2.2.1.1.2. Çıtır Simit

< T. çıtır “çıtır (yansıma kelime)” + simit (< Ar. semīd) “simit”.

Unlu mamullerin satıldığı bir iş yeridir. Tazeliği ve simidin yenme esnasında ağızdan çıkan sesi anlatan “çıtır” burada iş yerinde kullanılmıştır. Simit, çıtır yenmek istenilen bir yiyecek olduğu için iş yeri sahibi bu adı tercih etmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.1.1.3. Çiğilli Ali Bakkal

< T. Çiğil⁶ (yer adı) + -li (isimden isim yapma eki) + Ali (kişi adı) + bakkal (< Ar. baqqāl) “bakkal”.

İş yeri sahibinin köyünü belirten bir iş yeri adıdır. Ayrıca iş yeri sahibinin adı da iş yeri adında kullanılmıştır. Unvan ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.1.14. *Çoook Ucuz Tuhafiye*

< T. Ço(oo)k “çok” + T. ucuz “ucuz” + tuhafiye (< Ar. tuḥafiyye) “tuhafiye”.

İçeride satılan eşyaların ucuz olduğunu belirten bir iş yeri adıdır. Burada müşterilerin dikkati iş yerine çekilmek istenmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.1.15. *DAd Dili Arapça Öğretim Merkezi*

dad “Ar. dād harfi” + T. dil “dil” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Arap (< Ar. ‘arab) “arap” + -ça (isimden isim yapma eki) + T. öğret- “öğretmek” + -(i)m (fiilden isim yapma eki) + merkez (< Ar. merkez) “merkez” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Telaffuzu çok zor bir harf olan "ض" harfi sadece Arapçada bulunmaktadır. Bu nedenle Arapçaya Lisānu'd Dād (dād dili) de denmektedir. Bu iş yeri adında da bu durum gözetilerek iş yeri adında “dād dili” ifadesi kullanılmıştır.

2.2.1.16. *Damlayan Tuhafiye*

< T. damla- “damlamak” + -(y)an (sıfat fiil eki) + tuhafiye (< Ar. tuḥafiyye) “tuhafiye”.

Tuhafiye sektöründen alınmış bir iş yeri adıdır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.1.17. *Diş Hekimi Mete Algen*

---

⁶ Konya'nın Ilgın ilçesinde yer alan bir mahalledir.

< T. diş “diş” + hekim (< Ar. ḥakīm) “hekim” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Mete (kişi adı) + Algen (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Bu tür iş yeri adlarında iş yeri sahipleri hem marka olmayı hedeflemektedir hem de müşterilerine güven vermek istemektedir. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.1.18. *Diş Hekimi Nuri Uyar*

< T. diş “diş” + hekim (< Ar. ḥakīm) “hekim” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Nuri (kişi adı) + Uyar (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.1.19. *Doğal Taş Dünyası*

< T. doğal “doğal” + T. taş “taş” + dünya (< Ar. dunyā) “dünya” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Doğal taş ürünlerinin satıldığı bir iş yeridir. “*Dünya*” sözcüğü ile doğal taşlarla dolu olan bir dükkânın olduğu, aranan her şeyin bulunabileceği iletisi verilmek istenmiştir.

2.2.1.10. *Elif Takı*

< Elif (kişi adı) + T. tak- “takmak” + -i (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.11. *Emir İletişim*

< Emir (kişi adı) + T. il- “ulaştırmak” + -et- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.12. *Enfes Etli Ekmek*

enfes (< Ar. enfes) “enfes” + T. et “et” + -li (isimden isim yapma eki) + T. ek- (< et-) “etmek” + -mek (fiilden isim yapma eki).

Yiyecek sektörüne ait bir iş yeridir. “*Enfes*” sözcüğü, güzel olan lezzeti anlattığı için bu iş yeri adında kullanılmıştır. İş yeri adı, müşterilere etli ekmeklerinin oldukça lezzetli olduğu iletisini vermektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.13. *Eşsiz Kırtasiye*

< T. eş “eş” + -siz (isimden isim yapma eki) + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

Burada “*eşsiz*” sıfatı, kırtasiyenin eşi benzeri olmadığı iletisini vermektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.14. *Etkin Emlak*

< T. et- “etmek” + -ki (fiilden isim yapma eki) + -n (isimden isim yapma eki) + emlak (< Ar. emlāk) “emlak”.

İş yeri sahibi, müşterilerine daima çalışan, aktif bir iş yeri olduğunun iletisini vermektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur

2.2.1.1.15. *Hayır Gör Emlak*

hayır (< Ar. ḥayr) “hayır” + T. gör- “görmek” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “gör!” + emlak (< Ar. emlāk) “emlak”.

Emlak sektörü, insanların ev, arsa gibi yerlerin satın alındığı veya kiralandığı bir sektördür. Bir insan bir ürün aldığı ilk söylenen “*hayrını gör*”, “*hayırlı olsun*” gibi mesajlar olduğu için iş yeri sahibi buradan esinlenerek iş yeri adını oluşturmuştur.

Ayrıca müşteriler için de olumlu bir ileti oluşturmaktadır. Cümle ile oluşturulmuş iş yeri adıdır.

2.2.1.1.16. *İlker Doğan Erkek Tesettür Giyim*

< İlker (kişi adı) + Doğan (soyadı) + T. erkek “erkek” + tesettür (< Ar. tesettur) “tesettür” + T. giy- “giymek” + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.17. *İpekyolu Şifalı Bitkiler ve Baharat*

< T. ipek “ipek” + T. yol “yol” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki) + şifa (< Ar. şifā’) “şifa” + -lı (isimden isim yapma eki) + T. bit- “bitmek” + -ki (fiilden isim yapma eki) + -ler (çokluk eki) + baharat (< Ar. bahārāt) “baharat”.

Sağlık sektörü ile ilgili bir iş yeridir. Sağlık ile ilgili terimler kullanılmıştır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.18. *Lezzet Döner*

lezzet (< Ar. lezzet) “lezzet” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki).

Yiyecek sektöründe sıkça kullanılan bir sözcük olan “lezzet” burada iş yerine ad olmuştur. *Lezzet*, yiyeceklerin tadının güzel olduğunu anlatmakta kullanılan bir sözcüktür. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.19. *Mennan Kuruyemiş*

< Mennan (kişi adı) + T. kuru “kuru” + T. ye- “yemek” + -miş (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.20. *Mısra Kitapevi*

mısra (< Ar. mişrā') "mısra" + kitap (< Ar. kitāb) "kitap" + T. ev "ev" + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Kırtasiye ürünleri satan bir iş yeridir. Kırtasiye işi yapanların muhatabı okul ve öğrenciler olduğu için iş yeri adına bu bağlamdaki bir edebiyat terimi olan "mısra" adı verilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.21. *Odak Okul Ders Araçları Kırtasiyecilik*

< T. odak "odak" + T. oku- "okumak" + -l (fiilden isim yapma eki) + ders (< Ar. ders) "ders" + T. araç "araç" + -lar (çoğluk eki) + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki) + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) "kırtasiye" + -ci (isimden isim yapma eki) + -lik (isimden isim yapma eki).

Kırtasiye ürünleri satan bir iş yeridir. İş yeri sahibi, "odak" sözcüğü ile bu iş yerinde sadece okul gereçlerinin olduğunu vurgulamıştır.

2.2.1.1.22. *Pınar Gıda ve Kuru Yemiş*

< Pınar (kişi adı) + gıda (< Ar. ġidā) "gıda" + T. kuru "kuru" + T. ye- "yemek" + -miş (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.23. *Sancak Kırtasiye*

< T. Sancak⁷ (yer adı) + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) "kırtasiye".

İş yerinin bulunduğu konum, iş yerine ad olarak verilmiştir. Konya'da Sancak gibi işlek mahalleler herkesin bildiği konumlardır. İş yeri adlarına bu isimler verilerek

---

⁷ Konya'nın Selçuklu ilçesinde bir mahalle.

iş yerinin konumu, müşteriler tarafından daha kolay bulunmasına olanak sağlamaktadır.

2.2.1.1.24. *Son Kale Simit Evi*

< T. son “son” + kale (< Ar. *kal‘a*) “kale” + simit (< Ar. *semīd*) “simit” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibi, iş yerinin eskiden kalma tarihî bir simit dükkânı izlenimi vermek için bu adı tercih etmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.25. *Şaka Gibi Avm*

(alışveriş merkezi)

< T. şaka “şaka” + T. gibi “gibi” + T. avm “alışveriş merkezi” (T. alışveriş + A. merkez + i (3.teklik şahıs iyelik eki)

Bir şaşırma ünlemi olan “*şaka gibi*” burada iş yerine isim olmuştur. Burada iş yeri sahibi, mekânın içinde her şeyin olabileceğini, ürünlerin fiyatlarının ucuz olduğunu ve müşterilerin bu duruma şaşıracağına iletisini vermek istemiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.26. *Şavarma Döner Evi*

şavarma (< Ar. *şavarma*) + T. dön- “çevirme” + -er (fiilden isim yapma eki) + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yerinin içeriğini göstermektedir. “*Şavarma*” bir döner türüdür.

2.2.1.1.27. *Yedim Börek ve Simit*

< T. ye- “yemek” + -di (görülen geçmiş zaman eki) + -m (1. tekil şahıs eki) + T. börek (< *bür-* + -ek) “börek” + simit (< Ar. *semīd*) “simit”.

Cümle ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.1.1.28. *Yetiş Kırtasiye*

< T. yetiş- “yetişmek” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “yetiş!” + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

İş yeri sahibi “*yetiş*” sözcüğü ile acil durumlarda müşterilerin her eksiklerini giderebileceği izlenimini vermek istemiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.1.29. *Zafer Tantuni*

Zafer (< Ar. *Zafer*)⁸ (yer adı) + T. tantuni “tantuni”.

İş yerinin bulunduğu konum, iş yerine verilmiştir. Konya’da Zafer bölgesi çok işlek bir konumdur.

2.2.1.2. Türkçe ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Türkçe ve Farsça tarih boyunca gerek kültürel gerek dilsel ilişki açısından daima etkileşim içinde olmuştur. Yukarıda değinmiş olduğumuz Türkçe, Arapça etkileşimi İslamiyet etkisiyle başlamasına rağmen Türkçenin Farsça ile etkileşimi İslamiyet öncesine kadar uzanmaktadır.

Çalışmada, Türkçe ve Farsça sözcüklerden oluşan on iki iş yeri adı bulunmaktadır. Türkçe ve Farsça kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.1.2.1. *Adıyaman Çiğ Köftecisi*

< T. Adıyaman (yer adı) + T. çiğ “çiğ” + köfte (< Far. küfte) “köfte” + -ci (isimden isim yapma eki) + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

---

⁸ Konya’nın Selçuklu ilçesinde bulunan işlek bir meydan.

Adıyaman, Türkiye’de çiğ köftesiyle meşhur olan bir şehirdir. Müşteriler, lezzeti kaynağından yemeyi daha çok tercih ettikleri için bu sektörle uğraşan iş yeri sahipleri bu adları kullanmak istemektedirler.

2.2.1.22. *Arı Hurma*

< T. arı “arı” + hurma (< Far. ḥurmā) “hurma”.

Hurma, kuru yemiş gibi ürünler satan bir iş yerinden alınmıştır.

2.2.1.23. *Cicim Halı Sarayı*

< T. cici “cici” + -m (1. tekil şahıs iyelik eki) + T. halı “halı” + saray (< Far. serāy) “saray” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Cici sözcüğü sevimli, cana yakın, hoş, güzel anlamına gelmektedir. Aynı zamanda yeni alınan bir şeylere de “cici” sözcüğü kullanılmaktadır. Burada cicim sözcüğü hem yeni olan, güzel, hoş anlamında kullanılmış hem de müşterilere özel hissettirme amacıyla 1. tekil şahıs iyelik eki kullanılarak sahiplendirme anlamı oluşturulmuştur.

2.2.1.24. *Çayırbağı Süt Ürünleri*

< T. Çayırbağı⁹ (T. çayır + Far. bāğ) (yer adı) + T. süt “süt” + T. ürün “ürün” + -ler (çoğluk eki) + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin köyünü belirten bir iş yeri adıdır. Aynı zamanda Konya’nın Çayır Bağı mahallesinde süt ve süt ürünleri çok üretildiği için bu adla markalaşmıştır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.25. *Esin Halı Perde*

< Esin (kişi adı) + T. halı “halı” + perde (< Far. perde) “perde”.

---

⁹ Konya’nın Meram ilçesine bağlı bir mahalle.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.2.6. *Hiç Kuyumculuk*

hiç (< Far. hīç) “hiç” + T. kuy- “dökmek” + -(u)m (fiilden isim yapma eki) + -cu (isimden isim yapma eki) + -luk (isimden isim yapma eki).

İş yerinin konumu Mevlânâ mevkisinde bulunduğu için tasavvufta yokluğu anlatan, hiç olmayı anlatan “hiç” terimi, bu iş yerine ad olarak verilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.2.7. *Naz Kuruyemiş Şekerleme*

< Naz (kişi adı) + T. kuru “kuru” + T. ye- “yemek” + -miş (fiilden isim yapma eki) + şeker (< Far. şeker) “şeker” + -le (isimden fiil yapma eki) + -me (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.2.8. *Niyazi Sağlık Et Ürünleri*

< Niyazi (kişi adı) + T. sağ “sağ” + -lık (isimden isim yapma eki) + T. et “et” + T. ürün “ürün” + -ler (çokluk eki) + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.2.9. *Şalcı Bacı*

şal (< Far. şāl) “şal” + -cı (isimden isim yapma eki) + T. bacı “bacı”.

Şal tarzı şeylerin satıldığı yerdir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur. Güncel Türkçe Sözlüğünde köken bakımından Türkçe verilen “bacı” sözcüğü, Nişanyan Sözlüğünde ise Moğolca olarak verilmiştir.

2.2.1.2.10. Taze Döner

taze (< Far. tāze) “taze” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki).

Bu iş yeri adında, satılan ürünün taze ve daima yenilebilir olduğu iletisi verilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.2.11. Ydd

(yabancı dil derneği)

yaban (< Far. yābān) “yaban” + -cı (isimden isim yapma eki) + T. dil “dil” + T. dernek (< der- + -(i)n + -ek) “dernek” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Tamamen iş yerinin içeriğini yansıtan bir iş yeri adıdır. Kısaltma yoluyla oluşturulmuştur.

2.2.1.2.12. Yine Gel Köfte

< T. yine (< T. yana) “yine” + T. gel- “gelmek” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “gel!” + köfte (< Far. küfte) “köfte”.

Herhangi bir iş yerinden çıkışta iş yeri sahiplerinin “*yine gelin*”, “*yine bekleriz*” tarzı söylemlerinden örnek alınarak oluşturulmuş bir iş yeri adıdır. Cümle kurularak oluşturulmuş iş yeri adıdır.

2.2.1.3. Türkçe ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Türk, Fransız ilişkileri ilk olarak Osmanlı Devleti’nde, Kanuni Sultan Süleyman döneminde resmî hâle gelmiştir. Daha sonra Tanzimat Dönemi ile birlikte yoğun bir etkileşime girilmiştir. Bu dönemde, Fransızca eğitim veren okullar açılmış, askerî okullarda Fransızca zorunlu ders olarak verilmiştir. Dönemin şairleri ve yazarları Fransızcadan çeviriler yapmış bu da Fransızca sözcüklerin dilimize girmesine sebep olmuştur. Bu durum günümüze kadar gelip Konya’daki iş yeri adlarında da görülmüştür.

Çalışmada, otuz bir iş yeri adında Türkçe ve Fransızca kökenli sözcükler ile oluşturulmuş iş yeri adlarının olduğu tespit edilmiştir. Çalışmadaki, Türkçe ve Fransızca kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.1.3.1. *Avukat Öztürk Dere*

avukat (< Fr. avocat) “avukat” + Öztürk (kişi adı) + Dere (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Bu tür iş yeri adlarında iş yeri sahipleri hem marka olmayı hedeflemektedir hem de müşterilerine isim soy adlarını tabelada yayımlayarak müşterilere güven vermek istemektedir. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.1.3.2. *Aydın Ambalaj*

< Aydın (kişi adı) + ambalaj (< Fr. emballage) “ambalaj”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.3. *Baldan Bal Restorana Kafe*

< T. bal “bal” + -dan (ayrılma hâli eki) + T. bal “bal” + restoran (< Fr. restaurant) “restoran” + kafe (< Fr. café) “kafe”.

İş yeri adı, müşterilerin iştahını artıran türdedir. Satışa sürülen ürünlerin çok güzel olduğu iletisini vermektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.4. *Balkabağı Kahvaltı Salonu*

< T. bal “bal” + T. kabak “kabak” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki) + T. kahvaltı (< kahve + altı) “kahvaltı” + salon (< Fr. salon) “salon” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.5. *Bizim Ambalaj*

< T. biz “biz” + -im (ilgi hâli eki) + ambalaj (< Fr. emballage) “ambalaj”.

Sahiplendirme bildiren bir yapıyla oluşturulmuştur.

2.2.13.6. *Cengiz Etli Ekmek Salonu*

< Cengiz (kişi adı) + T. et “et” + -li (isimden isim yapma eki) + T. ek- (< et-) “etmek” + -mek (fiilden isim yapma eki) + salon (< Fr. salon) “salon” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.13.7. *Çankaya Sürücü Kursu*

< T. Çankaya¹⁰ (yer adı) + T. sür- “sürmek” + -ücü (fiilden isim yapma eki) + kurs (< Fr. cours) “kurs” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

Şubeleri olan ve genel merkezi Ankara olan bir iş yeri olduğu için bu isim tercih edilmiştir. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.13.8. *Damla Restaurant*

< Damla (kişi adı) + restaurant (< Fr. restaurant) “restaurant”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.13.9. *Foto Ayyıldız*

foto (< Fr. photo) “foto” + T. ay “ay” + T. yıldız “yıldız”.

İş yeri sahibi, Türk bayrağındaki ay ve yıldız sembolünü iş yeri adına vermiştir. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

---

¹⁰ Ankara iline bağlı bir ilçe.

2.2.1.3.10. *Foto Batu*

foto (< Fr. photo) “foto” + Batu (kişi adı).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.1.3.11. *Güneş Optik*

< T. güneş “güneş” + optik (< Fr. optique) “optik”.

Gözlük ürünleri satan bir iş yeridir. Gözlüğün birçok kullanım amacı olmakla beraber gözümüzü güneşten korumak için gözlük takarız. İş yeri sahibi bu bağlamda iş yeri adını oluşturmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.12. *HGT Topbaş İletişim*

(hızlı güvenilir teknoloji)

< T. hız “hız” + -lı (isimden isim yapma eki) + T. güven- “güvenmek” + -(i)l- (fiilden fiil yapma eki) + -ir (sıfat fiil eki) + teknoloji (< Fr. technologie) + Topbaş (soyadı) + T. il- “ulaştırmak” + -et- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibiyle yaptığımız görüşme sonucunda bu iş yeri adının akrostiş yöntemle (iş yeri adını oluşturan sözcüklerin baş harfleri ile) oluşturulduğu öğrenilmiştir. “Hızlı” ve “güvenilir” sıfatları müşterilere, olumlu ileti vermeyi amaçlamaktadır. “Topbaş” ise iş yeri sahibinin soyadından oluşmaktadır. Ayrıca kısaltma yolu ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.1.3.13. *İpek Eşarp Çanta*

< İpek (kişi adı) + eşarp (< Fr. écharpe) “eşarp” + T. çanta “çanta”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.14. *Kaldırım Sürücü Kursu*

< Kaldırım (soyadı) + T. sür- “sürmek” + -ücü (fiilden isim yapma eki) + kurs (< Fr. cours) “kurs” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.15. *Karizma Erkek Kuaförü*

karizma (< Fr. charisme) “karizma” + T. erkek “erkek” + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki).

Erkek güzellik ve bakım merkezidir. Güzellikle alakalı bir terim olan “karizma” bu iş yerinde kullanılmıştır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.16. *Konak Otel*

< T. kon- “konmak” + -ak (fiilden isim yapma eki) + otel (< Fr. hôtel) “otel”.

Konak, buradaki manasıyla insanların ücret karşılığı belli bir süre yaşadığı yerdir. İş yeri sahibi, iş yeri içeriğinin iletisini açık bir şekilde vermektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.17. *Madam Giyim*

madam (< Fr. madame) “kadın” + T. giy- “giymek” + -(i)m (fiilden isim yapma eki).

Kadınlara özel bir giyim mağazasıdır. Burada iş yeri adı, kadın sözcüğünün farklı dillerdeki karşılığını kullanılarak daha dikkat çekici hâle gelmesini sağlamıştır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.18. *Onur Sürücü Kursu*

< Onur (kişi adı) + T. sür- “sürmek” + -ücü (fiilden isim yapma eki) + kurs (< Fr. cours) “kurs” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.19. *Özkan Erkek Kuaförü*

< Özkan (kişi adı) + T. erkek “erkek” + “kuaför” (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.20. *Özkan Optik*

< Özkan (kişi adı) + optik (< Fr. optique) “optik”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.21. *Palmiye Yün*

palmiye (< Fr. palmier) “palmiye” + T. yün “yün”.

Palmiye ağacından elde edilen lifler dokumacılık sektöründe kullanıldığı için iş yerinin içeriğini bildirmektedir. Bu yüzden böyle bir iş yeri adı oluşturulmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.22. *Park Kuruyemiş*

park (< Fr. parc) “park” + T. kuru “kuru” + T. ye- “yemek” + -miş (fiilden isim yapma eki).

İş yerinin yakınında büyük bir park bulunduğu için bu türden bir iş yeri adı tercih edilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.23. *Simge Yün Eşarp*

< Simge (kişi adı) + T. yün “yün” + eşarp (< Fr. écharpe) “eşarp”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.24. *Smokin Dergisi*

smokin (< Fr. smoking) “smokin” + T. dergi (< der- + -gi) “dergi” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Bu derginin kapağında smokin sembolü kullanıldığı için böyle bir iş yeri adı oluşturulmuştur.

2.2.1.3.25. *Tasarım Erkek Kuaförü*

< T. tasar (tas + -ar-) “bir iş, bir düşünce sırasını, düzeyini gösteren yazı, plan.” + -(1)m (isimden isim yapma eki) + T. erkek “erkek” + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki).

Tasarım yapmak kuaförlük sektörüyle bağlantılı bir terimdir. Bu sebepten bu iş yeri adı tercih edilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.26. *Teg Sen*

(tüm eğitim gönüllüleri sendikası)

< T. tüm “tüm” + T. eğit- “eğitmek” + -(i)m (fiilden isim yapma eki) + T. gönül “gönül” + -lü (isimden isim yapma eki) + -ler (çokluk eki) + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri adının baş harfleri ile oluşturmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.1.3.27. *Tek’1 Çiçek ve Organizasyon*

< T. tek “tek” + T. 1 “bir” + T. çiçek “çiçek” + organizasyon (< Fr. organisation) “organizasyon”.

Çiçek satılan yerlerde müşterilerin kullandığı “tek bir çiçek istiyorum.” cümlesinden yola çıkılarak oluşturulmuş bir iş yeri adıdır. Ayrıca bir çiçeğin birçok

sorunu çözebileceği ya da birçok duyguyu ifade edebileceği düşüncesinden hareketle oluşturulmuştur.

2.2.1.3.28. *Tuna Optik*

< Tuna (kişi adı) + optik (< Fr. optique) “optik”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.29. *Yıldız Optik*

< T. yıldız “yıldız” + (< Fr. optique) “optik”.

Gökyüzü cisimleri ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.3.30. *Yoyuncak Park Konya*

< T. (y)oyun “oyun” + -cak (isimden isim yapma eki) + park (< Fr. parc) “park” + Konya (< Yun. Íkónion) “Konya”.

Çocuk oyuncaklarının satıldığı bir iş yeridir. Burada dikkat çeken bir nokta ise başta türeyen /y/ sesidir. Bazı çocuklar belirli bir yaş aralığında /r/ ve /l/ sesini /y/ sesi ile telaffuz ederler. Bu durumdan dolayı çocukların konuşmaları taklit edilirken /y/ sesi çok kullanılmaktadır. Örneğin Show TV’de çıkan Güldür Güldür bir komedi programıdır. Bu program küçükler için de çekilmiştir. Küçükler için çekilen programın adı ise Güldüy Güldüy olmuştur. Bu iş yeri adında da böyle bir özellik görülmektedir.

2.2.1.3.31. *Yuvam Ev Tekstili ve Dekorasyon*

< T. yuva “yuva” + -m (1. tekil şahıs iyelik eki) + T. ev “ev” + tekstil (< Fr. textile) “tekstil” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + dekorasyon (< Fr. décoration) “dekorasyon”.

Ev araç ve gereçlerinin satıldığı bir iş yeridir. “Yuva” sözcüğünün aile sıcaklığını daha iyi ifade etmesinden dolayı bu iş yeri adında kullanılmıştır. Ayrıca 1. teklik şahıs iyelik eki ile bu anlam pekiştirilmiştir.

Yukarıdaki incelemelerden görmekteyiz ki Fransızca kökenli kelimelerin tamamına yakını imla bakımından değişmiştir. Kökenleri bakımından her ne kadar Fransızca gösterilse de bu kelimeler zamanla Türkçeleşmiş kelimelerdir.

2.2.1.4. Türkçe ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Yüzlerce farklı ülkeden milyonlarca insanın konuştuğu ya da öğrenmeye çalıştığı İngilizce, tüm dünya tarafından kabul görmüş bir dil hâline gelmiştir. Türkçenin İngilizce ile etkileşimi 19. yüzyıldan itibaren başlatılabilir. Bilim, teknoloji, ticaret gibi çeşitli alanlarda kullanılan İngilizce sözcükler, Türkçeye İngilizce sözcüklerin girişinin yolunu açmıştır.

Çalışmada, on üç iş yeri adında, Türkçe ve İngilizce ile oluşturulmuş iş yeri adlarının olduğu görülmüştür. Bu veriye göre Türkçe ve Arapça sözcüklerden oluşan iş yeri adları ve Türkçe Fransızca sözcüklerden oluşan iş yeri adlarına göre Türkçe, İngilizce sözcüklerinden oluşturulmuş adların daha az kullanıldığı görülmüştür. Türkçe ve İngilizce kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.1.4.1. Beyoğlu Fast Food

< T. Beyoğlu¹¹ (yer adı) + fast (< İng. fast) “hızlı” + food (< İng. food) “yemek”.

Yer adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.1.4.2. Değişim Hair Club

---

¹¹ İstanbul’un Avrupa yakasında bulunan bir ilçe.

< T. deĝ- “deĝmek” + -(i)ş- (fiilden fiil yapma eki) + -(i)m (fiilden isim yapma eki) + hair (< İng. hair) “saç” + club (< İng. club) “klüp”.

“Deĝişim” sözcüğü, kuaförlük sektöründe de kullanılan bir terimdir. Bu sebepten bu iş yeri adı tercih edilmiştir.

2.2.143. *Dentium Meram*¹²

dentium (< İng. dent) + -ium (Lat. <ium) “diş” + T. Meram (yer adı).

İş yerinin içeriğini bildirmektedir. Konum ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.144. *Dodurga Fastfood*

< T. Dodurga (yer adı) + fast (< İng. fast) “hızlı” + food (< İng. food) “yemek”.

Yer adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.145. *Fast Food Yaka*

fast (< İng. fast) “hızlı” + food (< İng. food) “yemek” + T. Yaka¹³ (yer adı).

Konum ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. Fast food hızlı yemek, hazır yemek anlamına gelmektedir.

2.2.146. *Ful Çiçek*

ful (< İng. full) “dolu” + T. çiçek “çiçek”.

İş yerinin içeriğini bildiren, çiçeklerle dolu olduğunun iletisini veren bir iş yeri adıdır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

---

¹² Konya'nın bir ilçesi.

¹³ Konya'nın Meram ilçesine bağlı bir yer.

2.2.1.4.7. *Golden Bay Bayan Ayakkabı ve Çanta*

golden (< İng. golden) “altın” + T. bay “bay” + T. bayan “bayan” + T. ayakkabı “ayakkabı” + T. çanta “çanta”.

2.2.1.4.8. *Hot Döner*

hot (< İng. hot) “sıcak” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki).

Taze, lezzetli, güzel gibi sıfatların yiyecek sektörlerinde kullanıldığını söylemiştik. Burada da yiyeceğinin durumunu belli etmek için sıcak sözcüğünü İngilizce karşılığı olan “hot” sözcüğü ile yapmıştır. Bunu dikkat çekmek için yapıldığını söyleyebiliriz. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.4.9. *Kayra Outlet*

< Kayra (kişi adı) + outlet (< İng. outlet) “satış yeri”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.4.10. *Ottoman Kuyumculuk*

ottoman (< İng. ottoman) “Osmanlı” + T. kuy- “dökmek” + -(u)m (fiilden isim yapma eki) + -cu (isimden isim yapma eki) + -luk (isimden isim yapma eki).

Osmanlı devleti, 1299 yılında Osman Bey tarafından kurulmuş olan Türk devletidir. Türklerin 13. ve 20. yüzyıl arasındaki tarihine, kültürüne ve birçok önemli şeye ışık tuttuğu için Osmanlı devletinin adı Türkler açısından değerli olup bu ad, kültürümüzde ve değerlerimizde yaşatılmak istenmektedir. Bu sebeple birçok farklı yere Osmanlı adı verilmiştir. Bu durum bu iş yeri adında da görülmektedir.

2.2.1.4.11. *Torunoğlu Fast Food*

< Torunoğlu “soyadı” + fast (< İng. fast) “hızlı” + food (< İng. food) “yemek”.

İş yeri sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.4.12. *Tost 42*

tost (< İng. toast) “tost” + T. 42 “42”.

42, Konya'nın plaka kodu olduğu için bu iş yeri adında kullanılmıştır.

2.2.1.4.13. *Uğurlu Market*

< T. Uğurlu¹⁴ (yer adı) + market (< İng. market) “market”.

Konum ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.1.5. Türkçe ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Türkçenin İtalyanca ile etkileşimi yukarıda sözü edilen dillere göre daha azdır. Çalışmaya da bu etkileşim aynı doğrultuda yansımıştır. Burada tespit edilen üç iş yeri adı vardır. Türkçe ve İtalyanca kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.1.5.1. *Moda 42*

moda (< İt. moda) “moda” + T. 42 “42”.

42, Konya'nın plaka kodu olduğu için bu iş yeri adında kullanılmıştır.

2.2.1.5.2. *Gala Çiçek*

gala (< İt. gala) “gösterişli şölen” + T. çiçek “çiçek”.

“Gala” sözcüğü köken olarak İtalyancadır. Fakat uzun süredir dilimizde yer aldığı için Türkçeleşmiştir.

---

¹⁴ Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı bir mahalle.

2.2.1.53. *Sonuvar Sigorta*

< Sonuvar (soyadı) + sigorta (< İt. sicurta) “sigorta”.

İş yeri sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.6. Türkçe ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Rumca, ülkemizde daha çok Doğu Karadeniz bölgesinde varlığını gösteren bir dildir. Rumların bir dönem Konya’da yaşamış olduğu da bilinmektedir. Çalışmamızın derleme aşamasında Rumca kökenli sözcüklerle karşılaştığımız dört iş yeri adı bulunmaktadır. Türkçe ve Rumca kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.1.6.1. *Dedem Kokoreç*

< T. dede “dede” + -m (1. tekil şahıs iyelik eki) + kokoreç (< Rum. kokoreç) “kokoreç”.

İş yeri sahibi yaşça büyük birisi olduğu için bu iş yeri adı oluşturulmuştur. İlgi durum eki ile oluşturulmuştur.

2.2.1.6.2. *Gel de bir gör Manav*

< T. gel- “gelmek” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “gel!” + T. de “de” + T. bir “bir” + T. gör- “görmek” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “gör!” + manav (< Rum. manav) “manav”.

İş yeri adı, müşterileri açık bir şekilde içeriye davet etmektedir. Cümle kurularak oluşturulan bir iş yeri adıdır.

2.2.1.6.3. *Kiraz Çiçekçilik*

kiraz (< Rum. kiraz) “kiraz” + T. çiçek “çiçek” + -çi (isimden isim yapma eki) + -lik (isimden isim yapma eki).

Meyve adı kullanılarak oluşan iş yeri adlarındandır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.6.4. *Limon Çiçek Evi*

limon (< Rum. limon) “limon” + T. çiçek “çiçek” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Meyve adı kullanılarak oluşturulan iş yeri adlarındandır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.7. Türkçe ve Çince Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çince, Türkçe ile etkileşimi az olan bir dildir. Köken bakımından Çince aldığımız “çay” sözcüğü, dilimize yerleşmiş olup çalışmamızda asıl kökenlere göre değerlendirilme yapıldığı için bu başlık altında değerlendirilmiştir:

2.2.1.9.1. *Eserler Közde Çay Evi*

< T. es- “esmek” + -er (fiilden isim yapma eki) + -ler (çokluk eki) + T. köz “köz” + -de (bulunma hâli eki) + çay (< Çince çay) “çay” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

2.2.1.8. Türkçe ve Ermenice Kökenli Sözcüklerden Oluşturulan İş Yeri Adları

2.2.1.8.1. *Bücür Bebe*

< T. бүсүр “ufak tefek” + T. bebe (< bebek) “bebek”.

Bu iş yeri adı, bebek eşyaları satan bir mağazadan alınmıştır. İş yeri adı, küçük çocuklar için kullanılan “bücür” sözcüğü kullanılarak oluşturulmuştur. Konuşma dili esas alındığı görülmektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.9. Türkçe ve Yabancı Sözcük veya Unsurlardan Oluşan İş Yeri Adları

Köken olarak birbirinden farklı iki ödünç alınmış sözcüğün bir araya gelerek türettikleri yeni biçimlere hibrit (melez) sözcük adı verilmiştir. Hibrit sözcükler, toplum biliminde kullanılan (melez) kavramıyla ilişkilendirilebilir (Tantamış, 2021: 256).

Bu tür melez yapılar çalışmamız içinde de bulunmaktadır. Bu grupta değerlendirilen; Türkçe + İngilizce, Türkçe + Latince, Türkçe + Farsça kurulumu ile oluşan iş yeri adları bulunmaktadır.

2.2.1.9.1. *Ayıks Kuaför*

< T. ayık “ayık” + -s (< İng. -s) + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför”.

“*Ayıks*” bir zamanlar sosyal medyada gençlerin bir kavramı, bir durumu anlamak ya da farkında olmak manasında kullandığı bir sözcük idi. Bu iş yeri sahibi de buradan esinlenerek iş yeri adını oluşturmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.1.9.2. *Evilyum*

< T. ev “ev” + -(i)l (isimden isim yapma eki) + -yum (< Lat. -ium).

Evilyum; sempozyum, akvaryum, kalsiyum, solaryum gibi sonu -yum ile biten sözcüklerdendir. -yum eki Latince -ium ekinden gelişmiş bir ek olup eklendiği sözcüğe mekân ve araç adları manası vermektedir.

2.2.1.9.3. *Evistan*

< T. ev “ev” + -istan (< Far. -istân).

Bu iş yeri adı, bir mobilya mağazasından alınmıştır. Farsça -istân eki ile türetilmiştir. Bu ek, eklendiği sözcüğe “yeri, vatanı” anlamı vermektedir. Afganistan, Kırgızistan, Özbekistan gibi ülke adlarında bu ek görülmektedir.

2.2.1.9.4. *Pufuduk Çabuts*

< T. puf (yansıma ses) + -u (isimden fiil yapma eki) + -duk (fiilden isim yapma eki) + T. çaput “çaput” + -s (< İng. -s “çokluk eki”).

“*Pufuduk*” sözcüğü, yumuşak nesne ve ürünleri anlatmak için kullanılmaktadır. Bu iş yeri de bir kumaş mağazası olduğu için “*pufuduk*” burada iş yerine ad olmuştur. Aynı zamanda sempatik bir sözcük olduğu için de tercih edilmiş olabilir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2. Tamamı Yabancı Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu başlık altında oluşturulmuş iş yeri adları, herhangi bir Türkçe sözcük barındırmamaktadır. Çalışmada, bu kısma dâhil edilen on dört ayrı oluşum vardır. Yabancı dillerle oluşturulmuş iş yeri adlarında, Fransızca ve Arapça sözcüklerle oluşturulmuş iş yeri adlarının bu grup altında en sık tercih edilen oluşum olduğu görülmüştür. Bu oluşumdan sonra en çok tercih edilen ikinci oluşum ise Fransızca ve İngilizce oluşumdur. Yabancı dillerle oluşturulmuş iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

2.2.2.1. İngilizce ve Portekizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, İngilizce ve Portekizce kökenli dil oluşumunda bir iş yeri adı vardır:

2.2.2.1.1. *She Mango*

she (< İng. she) “o” + mango (< Port. manga) “mango”.

Kadın ayakkabıları ve çantaları satan bir mağazadır. Kadınlara hitap ettiği için İngilizce “*she*” sözcüğü kullanılmıştır. Mango ise bir marka adıdır.

2.2.2.2. Farsça ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, Farsça ve Fransızca kökenli dil oluşumunda dört iş yeri adı vardır:

2.2.2.2.1. *Bercesta Store*

berceste (< Far. berceste) “güzel” + store (< İng. store) “mağaza”.

2.2.2.2. Dergâh Hotel

dergah (< Far. dergâh) “dergâh” + hotel (< Fr. hôtél) “otel”.

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.3. Fenomen Kafe Nargile

fenomen (< Fr. phénomène) “fenomen” + kafe (< Fr. café) “kafe” + nargile (< Far. nargile) “nargile”.

Günümüzde çok kullanılan bir sözcük olan “fenomen” sözcüğü, herkes tarafından tanınan, bilinen kişi anlamına gelmektedir. Burada da kafenin meşhur olduğu iletisi verilmektedir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.4. Hotel Ney

hotel (< Fr. hôtél) “otel” + ney (< Far. ney) “ney”.

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir.

2.2.2.3. Farsça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, Farsça ve İngilizce kökenli dil oluşumunda bir iş yeri adı vardır:

2.2.2.3.1. Zen Diamond

zen (< Far. zen) “kadın” + diamond (< İng. diamond) “pırlanta”.

Marka adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.2.4. İngilizce ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, İngilizce ve Arapça kökenli dil oluşumunda beş iş yeri adı vardır:

2.2.2.4.1. Dental Hayat

dental (< İng. den(t)l) “dişle ilişkin” + hayat (< Ar. ḥayāt) “hayat”.

2.2.2.4.2. *Hatırlı¹⁵ Market*

hatır (< Ar. ḥāṭr) “hatır” + -lı (isimden isim yapma eki) + market (< İng. market) “market”.

İş yeri sahibinin köyünün adı ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.2.4.3. *Kaleli Market*

< Kaleli (soy adı) + market (< İng. market) “market”.

İş yeri sahibinin soyadı ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.2.4.4. *Şifa Market*

şifa (< Ar. şifā) “şifa” + market (< İng. market) “market”.

Bitkisel ürünlerin satıldığı bir iş yeridir. Bu iş yerinde, sağlıkla ilgili ürünler satıldığı için “şifa” sözcüğü ad olarak verilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.4.5. *The Bakkal*

the (< İng. the) “İngilizcede bir şeyin tek olduğunu anlatmak için kullanılır” + bakkal (< Ar. baqqāl) “bakkal”.

Dikkat çekici olan iş yeri adlarındandır.

2.2.2.5. Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, Arapça ve Farsça kökenli dil oluşumunda on iş yeri adı vardır:

2.2.2.5.1. *Bab-ı Keyf Kahvehanesi*

---

¹⁵ Konya'nın Yunak ilçesine bağlı bir mahalledir.

bab (< Ar. bāb) “kapı” + -ı (< Far. -i “izafet eki”) + keyf (< Ar. keyf) “keyif” + kahve (< Ar. qahve) “kahve” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Bu türden iş yerlerini insanların dinlenme, keyifli vakit geçirme gibi etkenlerden dolayı tercih ettiği düşünülmektedir. İş yeri sahibi, bu etkenleri göz önüne alıp iş yerine, Farsça tamlama yoluyla “*keyfîn kapısı*” manasında bir ad vermiştir.

22252. *Hande Eczanesi*

< Hande (kişi adı) + ecza (< Ar. eczā’) “ecza” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. Tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

22253. *Hicaz Çarşısı*

Hicaz (< Ar. Hicāz)¹⁶ (yer adı) + çarşı (< Far. çār + sū) + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

22254. *Hurma Diyarı*

hurma (< Far. hūrmā) “hurma” + diyar (< Ar. diyār) “ülke” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Hurma satışının yapıldığı bir iş yeridir. “*Diyar*” sözcüğü ile bu iş yerinin hurma memleketi olduğu düşüncesi öne çıkarılmıştır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

22255. *İbni Sina Eczanesi*

---

¹⁶ Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı bir mahalle adı.

ibn (< Ar. ibn) “çocuk, evlat” + -i “nispet i’si” + Sina (kişi adı) + ecza (< Ar. eczā’) “ecza” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Burada sağlık sektörü ile ilgili olan bir iş yerine İbni Sina adı verilmiştir. İbni Sina, sağlık alanında herkesin tanıdığı, örnek aldığı mühim bir şahsiyettir. Bunun gibi önemli şahsiyet adları, uzmanlık alanları ile ilgili olan iş yerlerine isim olarak verilebilmektedir. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.5.6. *Lokman Şifa Bahçesi*

< Lokman (kişi adı) + şifa (< Ar. şifā’) “şifa” + bahçe (< Far. bāğçe) “bahçe” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

İbni Sina şahsiyeti gibi Lokman hekim de sağlık alanında önemli bir şahsiyet olduğu için burada iş yerine isim olarak verilmiştir. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.5.7. *Misk-i Amber Çorba*

misk (< Ar. misk) “mis” + -i (< Far. -i “izafet eki”) + amber (< Ar. ‘anber) “güzel koku” + çorba (< Far. şūrbā) “çorba”.

Çorbanın kokusunun oldukça güzel olduğunu belli etmeye çalışan bir iş yeri adıdır. Farsça tamlama yoluyla oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.2.5.8. *Şefikcan Kırtasiye*

< Şefikcan¹⁷ (Ar. Şefīk + Far. cān) (yer adı) + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

Konum ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

---

¹⁷ Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı bir cadde.

2.2.2.5.9. Şifa Eczanesi

şifa (< Ar. şifā') "şifa" + ecza (< Ar. eczā') "ecza" + hane (< Far. hāne) "ev" + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Sağlık terimleri ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.2.2.5.10. Zeynep Eczanesi

< Zeynep (kişi adı) + ecza (< Ar. eczā') "ecza" + hane (< Far. hāne) "ev" + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.6. Arapça ve Latince Sözcük veya Unsurlardan Oluşan İş Yeri Adları

Bir iş yeri bulunmaktadır:

2.2.2.6.1. Lokmanya

lokma (< Ar. luqme) "lokma" + -nya (< Lat. -nia).

Çoğunlukla ülke ve şehir adlarında görmekte olduğumuz -nya eki burada bir iş yeri adında görülmüştür. İş yeri sahibi, "lokmanya" sözcüğünü lokmanın dünyası, lokmanın merkezi anlamlarında kullanmıştır. Ülkemizde yer alan Konya, Alanya gibi yer adlarında bu ek görülmüştür.

2.2.2.7. Fransızca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Fransızca ve Arapça kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları, on altı iş yeri adıyla bu grupta en çok tercih edilen dil oluşumu olmuştur:

2.2.2.7.1. Aksesuar Dünyası

aksesuar (< Fr. accessoire) "aksesuar" + dünya (< Ar. dunyā) "dünya" + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Telefon aksesuarları satan bir iş yeridir. Tamlama yoluyla oluşturulmuştur. Aksesuarlarla dolu bir dükkân olduğu iletisi verilmek istenmiştir.

2.2.2.7.2. *Asmira Eşarp*

Asmira (< Ar.) “gece parlayan yıldız” + eşarp (< Fr. écharpe) “eşarp”.

Markalaşmış kadın eşarpları satan bir iş yeridir. İş yeri sahibi, iş yeri adını Samira olarak değiştirmiştir.

2.2.2.7.3. *Furkan Ambalaj*

< Furkan (kişi adı) + ambalaj (< Fr. emballage) “ambalaj”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.7.4. *Kuaför Burhan*

kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + Burhan (kişi adı).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.2.7.5. *Kuaför Nail*

kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + Nail (kişi adı).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.2.7.6. *Kuaförüm Hassan*

kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -(ü)m (1. tekil şahıs iyelik eki) + Has(s)an (kişi adı).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.2.7.7. *Kuaförüm Osman*

kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -(ü)m (1. tekil şahıs iyelik eki) + Osman (kişi adı).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.2.7.8. *Mesnevi Hotel*

mesnevi (< Ar. meşnevî) “mesnevi” + hotel (< Fr. hôte) “otel”.

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir.

2.2.2.7.9. *Mevlana Şems Hotel*

< Mevlana (kişi adı) “Mevlana” + Şems (< Ar. Şems) “Şems” + hotel (< Fr. hôte) “otel”.

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir.

2.2.2.7.10. *Mevlevi Hotel*

mevlevi (< Ar. mevlevî) “mevlevi” + hotel (< Fr. hôte) “otel”.

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.7.11. *Müdavim Cafe*

müdavim (< Ar. müdavim) “müdavim” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

“Müdavim”, bir yere sürekli olarak giden kişi anlamındadır. İş yeri sahibi, işlettiği kafenin, gelen müşterileri müdavim edeceği iletisini vermek istemiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.7.12. *Rumi Hotel*

rumi (< Ar. rŭmī) “rumi” + hotel (< Fr. hōtel) “otel”.

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir.

2.2.2.7.13. *Rüya Turizm*

rüya (< Ar. ru’yā) “rüya” + turizm (< Fr. tourisme) “turizm”.

“Rüya” sözcüğü burada çok beğenilen bir seyahatin arkasından söylenebilen “rüya gibi” manasında kullanılmıştır. Söz gelimi bir geziden sonra “nasıl geçti?” sorusuna “rüya gibiydi” cevabı verilebilmektedir. İş yeri sahibi de buradan yola çıkarak iş yeri adını oluşturmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.7.14. *Stüdyo Osmanlı*

stüdyo (< Fr. studio) “stüdyo” + Osman (kişi adı) + -lı (isimden isim yapma eki).

Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.2.2.7.15. *Torpilli Sofra*

torpil (< Fr. torpille) “torpil” + -li (isimden isim yapma eki) + sofra (< Ar. sufre) “sofra”.

Konya’daki meşhur düğün pilavlarında sıklıkla kullanılan “torpilli” sözcüğü burada iş yerine ad olmuştur. Verilen yemeğin bol olduğunu anlatmak için de kullanılmıştır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.7.16. *Üniversite Kırtasiye*

üniversite (< Fr. université) “üniversite” + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

Üniversite civarlarında kurulan bir iş yeri olduğu için “üniversite” sözcüğü bu iş yeri adına verilmiştir.

2.2.2.8. Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Fransızca ve İngilizce kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları, on bir iş yeri adıyla bu grupta en fazla tercih edilen ikinci dil oluşumu olmuştur:

2.2.2.8.1. *Adressim Collection*

adress (< İng. adress) “adres” + -(i)m (1. tekil şahıs iyelik eki) + koleksiyon (< Fr. collection) “koleksiyon”.

2.2.2.8.2. *Aksesuar Store*

aksesuar (< Fr. accessoire) “aksesuar” + store (< İng. store) “mağaza”.

Telefon aksesuarları satan bir iş yeridir.

2.2.2.8.3. *Big Telekom*

big (< İng. big) “büyük” + telekom (< Fr. telecom) “telekom”.

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.8.4. *Black White Kuaför*

black (< İng. black) “siyah” + white (< İng. white) “beyaz” + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför”.

Renk adları ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.8.5. *Bonjour Petrol Marketi*

bonjour (< Fr. bonjour) “merhaba” + petrol (< Fr. petrole) “petrol” + market (< İng. market) “market” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

2.2.2.8.6. *Elektrik Market*

elektrik (< Fr. électrique) “elektrik” + market (< İng. market) “market”.

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.8.7. *Hattrick Playstation Cafe*

hattrick (< İng. hat + İng. trick) “üst üste 3 sayı” + play (< İng. play) “oyun” + station (< İng. station) “istasyon” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Çoğunlukla futbol oyunlarının oynandığı eğlence sektörü ile ilgili bir iş yeridir. “*Hattrick*” bir futbolcunun bir maçta üst üste 3 gol atması anlamına gelmektedir. Bu iş yeri adı bu bağlamda oluşturulmuştur.

2.2.2.8.8. *Ice Cafe*

ice (< İng. ice) “buz” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.8.9. *Let's Go Academy*

lets (< İng. let's) “haydi” + go (< İng. go) “gitmek” + academy (< Fr. académie) “akademi”.

İngilizce cümle oluşturma yoluyla oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.2.2.8.10. *Rövanş Playstation*

rövanş (< Fr. revanche) “rövanş” + play (< İng. play) “oyun” + station (< İng. station) “istasyon”.

Genel olarak futbol oyunlarının oynandığı eğlence sektörü ile ilgili bir iş yeridir. Kaybedenin kazanandan tekrar oyun oynamasını istemesi “*rövanş*” sözcüğü ile karşılanmaktadır. İş yeri adı bu bağlamda oluşturulmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.8.11. *Titanic Cafe*

titanic (< İng. titanic) “titanik” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Yabancı bir film olan Titanic filminden esinlenerek oluşturulmuştur.

2.2.2.9. Fransızca ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, Fransızca ve İtalyanca kökenli dil oluşumunda üç iş yeri adı vardır:

2.2.2.9.1. *Elitt Moda Eşarp*

elitt (< Fr. élite) “elit” + moda (< İt. moda) “moda” + eşarp (< Fr. écharpe) “eşarp”.

“*Elit*” sözcüğü seçkin, seçilmiş anlamındadır. Burada iş yeri sahibi, ürünlerinin kaliteli olduğu, özel olduğu iletisini vermek istemiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.9.2. *Turta Cafe*

turta (< İt. torta) “turta” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

İş yerinin içeriğinden uzak olmayan “*turta*” sözcüğü burada kullanılmıştır.

2.2.2.9.3. *Vira Cafe*

vira (< İt. vira) “arasız” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Denizcilikle alakalı bir terim olan “*vira*” sözcüğü burada iş yerine ad olmuştur. İş yerinin içeriğinde de gemicilikle alakalı semboller bulunmaktadır. İş yeri sahibi, iş yerinin adını ve iş yerinin içeriğini bütünleştirmiştir.

2.2.2.10. Fransızca ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, Fransızca ve Rumca kökenli dil oluşumunda bir iş yeri adı vardır:

2.2.2.10.1. *Nostalji Kokoreç*

nostalji (< Fr. nostalgie) “nostalji” + kokoreç (< Rum. kokoreç) “kokoreç”.

İş yerinin iç konsepti eskiye dair, nostalji ürünleri ile tasarlandığı için bu iş yeri adı oluşturulmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.11. Fransızca ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu grupta değerlendirdiğimiz iki iş yeri vardır:

2.2.2.11.1. *Katalog Konya*

katalog (< Fr. catalogue) “katolog” + Yun. Konya (< Yun. İkónion) “Konya”.

Yer adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. Giyim mağazasıdır.

2.2.2.11.2. *Konya Antik Otel*

Konya (< Yun. İkónion) “Konya” + antik (< Fr. antique) “antik” + otel (< Fr. hôtél) “otel”.

Yer adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.12. İtalyanca ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Yalnızca bir iş yeri vardır:

2.2.2.12.1. *Bolu Lokantası*

Bolu (< Yun. Bolī) “Bolu” + lokanta (< İt. locanda) “lokanta” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Yer adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. Bolu lokantası şubeleri olan lokantalardandır. Konya’da da şubesi olduğu için bu adla adlandırılmıştır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.2.2.13. Rumca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Çalışmada, Rumca ve İngilizce kökenli dil oluşumunda bir iş yeri adı vardır:

2.2.2.13.1. *Paçavra Shoes*

paçavra (< Rum. patsavra) “paçavra” + shoes (< İng. shoes) “ayakkabı”.

“Paçavra”; kumaş parçası, çaput anlamında kullanılmaktadır. Bu iş yeri de bu türden eşyalar sattığı için bu isim verilmiştir.

2.2.2.14. Arapça ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

İki iş yeri adı bulunmaktadır:

2.2.2.14.1. *Halktan Konya Şubesi*

halk (< Ar. halk) “halk” + -tan (ayrılma hâli eki) + Konya (< Yun. İkónion) “Konya” + şube (< Ar. şu’be) “şube” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

“Halktan”, farklı şehirlerde şubeleri olan bakliyat, kuruyemiş ve baharatların satıldığı iş yeridir. Konya’da da şubesi olduğu için bu adla adlandırılmıştır.

2.2.2.14.2. *Nezih Konya Mutfağı*

nezih (< Ar. nezih) “nezih” + Konya (< Yun. İkónion) “Konya” + mutfak (< Ar. maṭbah) “mutfak” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

“Nezih” sıfatı iş yerinin temiz, seçkin bir yer olduğu iletisini vermektedir.

2.3. Üç Farklı Dilden Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu grup altında incelenen iş yeri adları üç farklı dilin birlikte kullanılmasından oluşmaktadır. Çalışmada üç farklı dilden oluşan iş yer adları kendi içinde de Türkçe ve diğer dillerle oluşturulmuş iş yeri adları, yabancı sözcüklerle oluşturulmuş iş yeri adları olarak iki grupta incelendi.

2.3.1. Türkçe ve Diğer Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Çalışmada tespit edilen Türkçe ve 2 farklı dil ile oluşturulan iş yeri adları görülmüştür. Burada Türkçe, Arapça ve Farsça en çok örneği barındıran grup olmuştur.

2.3.1.1. Türkçe, Farsça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Türkçe, Farsça ve İngilizce kökenli sözcüklerden oluşan iki iş yeri adı vardır:

2.3.1.1.1. *2 x Ber*

< T. 2 “2” + x (< İng. -x) + ber(ber) (< Far. berber) “berber”.

Burada “x” sembolü makas şeklini andıracak şekilde tasarlanmıştır. Aynı zamanda berber sözcüğünün hecelenmesi “-ber -ber” şeklinde olduğu için tabelaya “2 x ber” yazılarak (2 x ber = berber) matematiksel ifadelerle “berber” yazılmak istenmiştir.

2.3.1.1.2. *Kervan 42 Rent A Car*

kervan (< Far. kārban) “kervan” + T. 42 “42” + rent (< İng. rent) “kiraya vermek” + a car (< İng. a car) “bir araba”.

Araba, motor gibi taşıtların kiralama yapıldığı bir iş yeridir. Kervan sözcüğü seyahat ile bağlantılı olduğu için bu iş yeri adı kullanılmıştır.

2.3.1.2. Türkçe, Fransızca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan yedi iş yeri adı bulunmaktadır. Bu grup altında en fazla tercih edilen ikinci oluşumdur:

2.3.1.2.1. *Avukat Hüseyin Denizli*

avukat (< Fr. avocat) “avukat” + Hüseyin (kişi adı) + Denizli (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

23.122. *Ayşe Doğan Güzellik Salonu*

< Ayşe (kişi adı) + Doğan (soyadı) + T. güzel “güzel” + -lik (isimden isim yapma eki) + salon (< Fr. salon) “salon” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

23.123. *Cadde Büfe Kuruyemiş*

cadde (< Ar. cādde) “cadde” + büfe (< Fr. buffet) “büfe” + T. kuru “kuru” + T. ye- “yemek” + -miş (fiilden isim yapma eki).

Kuruyemiş satan bir iş yeridir. Cadde üzerinde kurulan bir dükkân olduğu için bu iş yeri adı oluşturulmuştur.

23.124. *Erkek Kuaförü Ömer*

< T. erkek “erkek” + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki) + Ömer (kişi adı).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

23.125. *Gözlükçü Miraç Optik*

< T. göz “göz” + -lük (isimden isim yapma eki) + -çü (isimden isim yapma eki) + Miraç (kişi adı) + optik (< Fr. optique) “optik”.

İş yeri sahibinin adı ve unvanı kullanılarak oluşturulmuştur.

23.126. *Mevlana Sürücü Kursları*

< Mevlana (kişi adı) “Mevlana” + T. sür- “sürmek” + -ücü (fiilden isim yapma eki) + kurs (< Fr. cours) “kurs” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

Bu iş yeri, Mevlânâ türbesi civarında bulunduğu için bu ad tercih edilmiştir.

2.3.1.27. Tarz Erkek Kuaförü

tarz (< Ar. tarz) “tarz” + T. erkek “erkek” + (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki).

“Tarz” sözcüğü kuaförlük sektöründe kullanılan bir terimdir. Bu sebepten bu iş yeri adı tercih edilmiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.3. Türkçe, Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan on altı iş yeri adı tespit edilmiştir. Bu grup altında en çok tercih edilen oluşumdur:

2.3.1.3.1. Aksoy Eczanesi

< Aksoy (soyadı) + ecza (< Ar. eczā) “ecza” + hane (< Far. ḥāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.3.2. Aşiyân Kitabevi

aşiyân (< Far. āşiyān) “aşiyân” + kitap (< Ar. kitāb) “kitap” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.3.3. Aşk -ı Neva Unlu Mamülleri

aşk (< Ar. ‘aşk’) “aşk” + -ı (< Far. -i “izafet eki”) + neva (< Far. nevā) “neva” + T. un “un” + -lu (isimden isim yapma eki) + mamül (< Ar. ma‘mül) “ürün” + -ler (çokluk eki) + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Unlu mamullerinden alınan bir iş yeri adıdır. Burada Farsça tamlama yapısı ile kurulmuş bir iş yeri adı görülmektedir.

23.134. *Bektaş Eczanesi*

< Bektaş (kişi adı) + ecza (< Ar. eczā) “ecza” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

23.135. *Bolulu Hasan Usta Süt Tatlıları*

Bolu (< Yun. bolī) “Bolu” + -lu (isimden isim yapma eki) + Hasan (kişi adı) + usta (< Far. ustād) “usta” + T. süt “süt” + T. tat- “tatmak” + -lı (fiilden isim yapma eki) + -lar (çokluk eki) + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Bolulu Hasan Usta, farklı şehirlerde şubeleri olan yiyeceklerin ve sütlü tatlıların satıldığı yerdir. Konya’da da şubesi olduğu için bu adla adlandırılmıştır.

23.136. *Bu İş Böyle Yapılır Gayrimenkul*

< T. bu “bu” + T. iş “iş” + T. böyle (< bu eyle) “böyle” + T. yap- “yapmak” + -(1)l- (fiilden fiil yapma eki) + -(1)r (3. tekil şahıs geniş zaman eki) + gayr (< Ar. ğayr) “başkası, başka kimse” + (< Far. -i) + menkul (< Ar. menkūl) “bir yerden bir yere taşınabilen”.

Bitmiş bir cümle ile kurulmuş iş yeri adıdır. İş yeri sahibi, müşterilere işini iyi yaptığı iletisini vermek istemiştir.

23.137. *Can Kitapevi*

< Can (kişi adı) + kitap (< Ar. kitāb) “kitap” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

23.13.8. *Diş Hekimi Mehmet Ali Mert*

< T. diş “diş” + hekim (< Ar. ḥakīm) “hekim” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Mehmet (kişi adı) + Ali (kişi adı) + Mert (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur.

23.13.9. *Diş Hekimi M. Emin Mıhoğlu*

< T. diş “diş” + hekim (< Ar. ḥakīm) “hekim” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Mehmet (kişi adı) + Emin (kişi adı) + Mıhoğlu (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

23.13.10. *Dostlar Simit Evi*

dost (< Far. dūst) “dost” + -lar (çokluk eki) + simit (< Ar. semīd) “simit” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Müşterilere samimiyet mesajı ileten bir iş yeri adıdır.

23.13.11. *Efsane Döner İskender*

efsane (< Far. efsāne) “efsane” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki) + iskender (< Ar. iskender) “iskender”.

İş yeri sahibi, “efsane” sıfatı ile satışa sunulan ürünlerin güzel olduğu iletisini vermek istemiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

23.13.12. *Evsat Gayrimenkul*

< T. ev “ev” + T. sat- “satmak” -Ø (2. tekil şahıs emir çekimi) “sat!” + gayr (< Ar. ğayr) “başkası, başka kimse” + (< Far. -i) + menkul (< Ar. menkūl) “bir yerden bir yere taşınabilen”.

Gayrimenkul, alım satım ile ilgili bir alan olduğu için bu türden bir iş yeri adı oluşturulmuştur.

23.13.13. *Piroğlu Kitabevi*

Piroğlu (soyadı) + -u (3. tekil şahıs iyelik eki) + kitap (< Ar. kitāb) “kitap” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Soyadı ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

23.13.14. *Sağlam Eczanesi*

< T. sağ “sağ” + -la (isimden fiil yapma eki) + -m (fiilden isim yapma eki) + ecza (< Ar. eczā’) “ecza” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Eczaneler, sağlıkla ilgili ilaçların satıldığı yerlerdir. “*Sağlam*” sözcüğü ile bu iş yerinde, hastalıklara karşı daha güçlü olma iletisi verilmek istenmiştir.

23.13.15. *Saray Simit Evi*

saray (< Far. serāy) “saray” + simit (< Ar. semīd) “simit” + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

23.13.16. *Yaşam Eczanesi*

< T. yaş “yaş” + -a (isimden fiil yapma eki) + -m (fiilden isim yapma eki) + ecza (< Ar. eczā’) “ecza” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Eczaneler, sağlıkla ilgili ilaçların satıldığı yerlerdir. “*Yaşam*” sözcüğü ile bu iş yerinde, insanlara daha sağlıklı bir hayat sunulduğu iletisi verilmek istenmiştir.

2.3.1.4. Türkçe, Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan üç iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.1.4.1. *Bay Cix Erkek Kuaförü*

< T. bay “bay” + cix (< İng. chicks) “zengin veya öyle görünmeye çalışan, marka giyinen ve genel geçer değer yargılarını benimsemeyen gençlere verilen ad” + T. erkek “erkek” + kuaför (< Fr. couffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki).

“Cix”, bir zamanlar gençlerin oldukça fazla kullandığı bir sözcüktür. Burada iş yeri sahibi bu sözcüğü iş yeri adında kullanmıştır.

2.3.1.4.2. *Family Çiçekçilik ve Organizasyon*

family (< İng. family) “aile” + T. çiçek “çiçek” + -çi (isimden isim yapma eki) + -lik (isimden isim yapma eki) + organizasyon (< Fr. organisation) “organizasyon”.

Bu iş yeri adında aile sözcüğü İngilizce kullanılmıştır. Aile, Türk topluluğunda çok önemli bir yerde olduğu için kullanıldığı her yere mahremiyet ve samimiyet katmaktadır. Bu yüzden iş yeri adlarında da kullanılmaktadır.

2.3.1.4.3. *Happy Babies Oyun Atölyesi*

happy (< İng. happy) “mutlu” + babie (< İng. babie) “bebek” + (< İng. -s “çocukluk eki”) + T. oy- “oymak” + -(u)n (fiilden isim yapma eki) + atölye (< Fr. atelier) “atölye” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yerine gelen bebeklerin, çocukların mutlu olduğu iletisi verilmektedir.

2.3.1.5. Türkçe, Fransızca ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan dört iş yeri adı bulunmaktadır:

23.151. *Anıt¹⁸ Enstitü Pazarı*

< T. an- “anmak” + -(1)t (fiilden isim yapma eki) + enstitü (< Fr. institut) “enstitü” + pazar (< Far. bāzār) “pazar” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Konum ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

23.152. *Avukat Şayeste Yapıcı*

avukat (< Fr. avocat) “avukat” + Şayeste (kişi adı) + Yapıcı (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

23.153. *Ortaköy Cafe*

Ortaköy¹⁹ (< T. orta + Far. kūy) (yer adı) + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Yer adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

23.154. *Türkan Polat Sürücü Kursu*

< Türkan (kişi adı) + Polat (soyadı) + T. sür- “sürmek” + -ücü (fiilden isim yapma eki) + kurs (< Fr. cours) “kurs” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.6. Türkçe, Arapça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan yedi iş yeri adı bulunmaktadır. Bu grup altında en çok tercih edilen ikinci oluşumdur:

---

¹⁸ Anıt, Atatürk anıtının bulunduğu Konya'nın merkez konumlarından biridir.

¹⁹ İstanbul'un Beşiktaş ilçesine bağlı mahalle ve semt.

2.3.1.61. *Ahmet's Place Dondurma*

< Ahmet (kişi adı) + (< İng. -s “sahiplik eki”) + place (< İng. place) “yer” + T. don- “donmak” + -dur- (fiilden fiil yapma eki) + -ma (fiilden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. Burada Ahmet üzerine gelen -s İngilizce tamlama ekidir. Yani “*Ahmet'in Dondurma Yeri*” olarak çeviri yapmak doğru olacaktır.

2.3.1.62. *Diş Hekimi Tayfun Gürel*

< T. diş “diş” + hekim (< Ar. ḥakīm) “hekim” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Tayfun (İng. Typhoon) “tayfun” + Gürel (soyadı).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. Türkçe söz dizimi kuralına aykırı olan bir iş yeri adıdır.

2.3.1.63. *Eğitim Center Kırtasiye*

< T. eğit- “eğitmek” + -(i)m (fiilden isim yapma eki) + center (< İng. center) “merkez” + kırtasiye (< Ar. kırtāsiyye) “kırtasiye”.

İş yerinin içeriği ile bağlantılı olan iş yeri adlarındandır.

2.3.1.64. *Eserler Gıda Market*

< T. es- “esmek” + -er (fiilden isim yapma eki) + -ler (çokluk eki) + gıda (< Ar. ġidā) “gıda” + market (< İng. market) “market”.

2.3.1.65. *Recebx Ayakkabı*

< Recep (kişi adı) + (< İng. -x) + T. ayakkabı “ayakkabı”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur. Arapça üzerine İngilizce x getirilerek melez bir yapı kurulmuştur.

2.3.1.66. *Queen Güzellik Merkezi*

queen (< İng. queen) “kraliçe” + T. güzel “güzel” + -lik (isimden isim yapma eki) + merkez (< Ar. merkez) “merkez” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

Bayan güzellik merkezidir. “*Queen*”, kraliçe demektir. Çok güzel olan birine kral ya da kraliçe benzetmesi yapıldığı için bu iş yeri adında “queen” sözcüğü görülmüştür.

23.1.6.7. *Var Mr. Simit ve Börek*

< T. var “var” + mr. (< İng. mister) “bay” + simit (< Ar. semīd) “simit” + T. börek “börek”.

2005 yapımlı ünlü bir yabancı film olan Mr. & Mrs. Smith’e gönderme yapılmıştır. Oradaki Smith adının telaffuzu simit ile benzediği için bu şekilde hem filme gönderme yapılmış hem de komik, dikkat çekici bir iş yeri adı oluşturulmuştur.

2.3.1.7. Türkçe, Farsça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan iki iş yeri adı bulunmaktadır:

23.1.7.1. *Özşahin Mobilya*

< Özşahin (soyadı) + mobilya (< İt. mobilia) “mobilya”.

İş yeri sahibinin soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

23.1.7.2. *Petek Pastanesi*

< Petek (kişi adı) + pasta (< İt. pasta) “pasta” + hane (< Far. ḥāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.8. Türkçe, Farsça ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan yalnızca bir iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.1.8.1. *Büyülü Fener Nargile*

< T. büyü “büyü” + -lü (isimden isim yapma eki) + fener (< Rum. fener) “fener” + nargile (< Far. nārgile) “nargile”.

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.9. Türkçe, İtalyanca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan iki iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.1.9.1. *Kabakçı Ali Lokantası*

< T. kabak “kabak” + -çı (isimden isim yapma eki) + Ali (kişi adı) + lokanta (< İt. locanda) “lokanta” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Kabakçı Ali lokantası, tirit yemeği satışı yapan bir iş yeridir. Kabakçı Ali, iş yeri sahibinin lakabı ve adıdır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.9.2. *Uğur Sigorta ve Aracılık Hizmetleri*

< Uğur (kişi adı) + sigorta (< İt. sicurta) “sigorta” + T. ara “ara” + -cı (isimden isim yapma eki) + -lık (isimden isim yapma eki) + hizmet (< Ar. ḥidmet) + -ler (çoğluk eki) + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.10. Türkçe İtalyanca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.3.1.10.1. *Modello Erkek Kuaförü*

modello (< İt. modèllo) “model” + T. erkek “erkek” + kuaför (< Fr. coiffeur) “kuaför” + -ü (3. tekil şahıs iyelik eki).

“*Model*” sözcüğü kuaförlük sektöründe kullanılan bir terim olduğu için bu iş yeri adı oluşturulmuştur.

2.3.1.11. Türkçe, Soğdca ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.3.1.11.1. *Özalkent Ucuzluk Pazarı*

< Özalkent²⁰ (T. Özal + Soğdca kent) (yer adı) + T. ucuz “ucuz” + -luk (isimden isim yapma eki) + pazar (< Far. bāzār) “pazar” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarından. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.1.12. Türkçe, Yunanca ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.3.1.12.1. *Anadolu Halı Mobilya*

Anadolu (< Yun. Anatolē) “Anadolu” + T. halı “halı” + mobilya (< İt. mobilia) “mobilya”.

İçinde bulunduğumuz coğrafyanın isimleri de iş yeri adlarında bulunmaktadır. Bu iş yeri adında da bu görülmektedir.

---

²⁰ Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı bir semt.

2.3.1.13. Türkçe, Arapça ve Yunanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2 iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.1.13.1. *Cinayet Korku Evi Konya*

cinayet (< Ar. cināyet) “cinayet” + T. kork- “korkmak” + -u (fiilden isim yapma eki) + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Konya (< Yun. ikónion) “Konya”.

Eğlence sektörüne ait bir iş yeri adıdır. Adından da anlaşılacağı gibi bu iş yeri, insanları korku yoluyla eğlendirmektedir. İçeriği korku olan bir iş yeri olduğu için iş yerine verilen isimler de cinayet, cinnet gibi korkutucu terimler olmuştur.

2.3.1.13.2. *Cinnet Korku Evi Konya*

cinnet (< Ar. cinnet) “cinnet” + T. kork- “korkmak” + -u (fiilden isim yapma eki) + T. ev “ev” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + Konya (< Yun. ikónion) “Konya”.

Eğlence sektörü ile ilgili bir iş yeridir. Yukarıda bahsedilen iş yeri adı gibi iş yerinin içeriğiyle bağlantılı olan bir iş yeri adıdır.

2.3.2. Tamamı Yabancı Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu grupta incelenen 3 farklı dille oluşturulmuş iş yeri adlarında, Türkçe sözcük bulunmamaktadır. Burada tespit edilen 11 farklı dil oluşumu bulunmaktadır:

2.3.2.1. İngilizce, Fransızca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan iki iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.1.1. *Discovery e spor Merkezi*

discovery (< İng. discovery) “keşif” + e (< Fr. électronique) “elektronik” + spor (< Fr. sport) “spor” + merkez (< Ar. merkez) “merkez” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İnternet kafeden alınmış bir iş yeri adıdır. “Discovery”, keşif anlamına gelmektedir. İnternet ağlarında da keşif yapıldığı için bu türden bir ad verilmiştir. Ayrıca son dönemlerde karşımıza sıklıkla çıkan e spor, e devlet, e posta, e ticaret gibi kullanımlarda bulunan “e” harfi “*elektronik*” teriminin kısaltması şeklinde bulunmakta olup kullanımı gittikçe yaygın hale gelmektedir.

2.3.2.1.2. Zarif Gold Optik

zarif (< Ar. *zarīf*) “zarif” + gold (< İng. gold) “altın” + optik (< Fr. *optique*) “optik”.

Zarif; güzel, hoş, albenili anlamına gelmektedir. İş yerine uygun bir terim olduğu için bu türden bir iş yeri adı oluşturulmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.2.2. Arapça, Farsça ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan yalnızca bir iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.2.1. Şefikcan Tostane

Şefikcan²¹ (< Ar. *Şefik* + Far. *cān*) (yer adı) + tost (< İng. toast) “tost” + hane (< Far. *hāne*) “ev”.

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

---

²¹ Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı bir mahalle. Şefik Can, 1910 yılında Erzurum'da doğmuştur. Ömrünü Mevlânâ'ya ve onun eserlerini anlayıp anlatmaya adamıştır. Tâhir Olgun'dan almış olduğu “Mesnevî-hânlık” icâzetiyle yapmış olduğu mesnevî derslerini son nefesine kadar devam ettirmiştir. 23 Ocak 2005 tarihinde 95 yaşında ölmüştür. Şefik Can'ın na'sı Konya'daki Üçler Mezarlığı'na defnedilmiştir.

2.3.2.3. Arapça, Farsça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan yalnızca bir iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.3.1. *Şefikcan Postane*

Şefikcan (< Ar. Şefik + Far. cān) (yer adı) + posta (< İt. posta) “posta” + hane (< Far. hāne) “ev”.

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.3.2.4. Fransızca, Arapça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan iki iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.4.1. *Anna Turizm Seyahat Ajansı*

< Ar. ene “ben” + Ar. ente “sen” + Ar. nahnü “biz” + turizm (< Fr. tourisme) “turizm” + seyahat (< Ar. siyāhat) “seyahat” + ajanta (< İt. agente) “acente” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibi ile yaptığımız görüşmede, bu iş yeri adının “ene, ente ve nahnü” sözcüklerinin kısaltması ile oluştuğu öğrenildi.

2.3.2.4.2. *Teslimiyet Turizm Seyahat Ajansı*

teslimiyet (< Ar. teslīmiyyet) “teslimiyet” + turizm (< Fr. tourisme) “turizm” + seyahat (< Ar. siyāhat) “seyahat” + ajanta (< İt. agente) “acente” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Acenteler, insanların seyahatlerini, kaldıkları yerleri planlayan iş yerleridir. Bu yüzden bu meslekte müşteriler için güven çok önemlidir. İş yeri adında “teslimiyet” sözcüğünün geçmesi bu sebeptendir.

2.3.2.5. Arapça, Farsça ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan üç iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.5.1. *Efendi Kahvehanesi*

efendi (< Rum. efendi) “efendi” + kahve (< Ar. kahve) “kahve” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

2.3.2.5.2. *Limon Eczanesi*

limon (< Rum. limon) “limon” + ecza (< Ar. eczā) “ecza” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Meyve adı kullanılarak oluşan iş yeri adlarındandır. Limon, sağlıklı bir meyve olup bu sektörle alakalı olduğu için burada kullanılmıştır.

2.3.2.5.3. *Miss Köfte-Kokoreç*

miss (< Ar. misk) “mis” + köfte (< Far. kūfte) “köfte” + kokoreç (< Rum. kokoreç) “kokoreç”.

Verilen ürünlerin güzel olduğu iletilen bir iş yeri adıdır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.2.6. Arapça, Rumca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan üç iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.6.1. *Fodul Fidancılık Peyzaj*

fodul (< Ar. fuḍūl) “fodul” + fidan (< Rum. fidan) “fidan” + -cı (isimden isim yapma eki) + -lık (isimden isim yapma eki) + peyzaj (< Fr. passage) “peyzaj”.

Ağaç fidanları ve çiçeklerin satıldığı bir iş yeridir.

2.3.2.6.2. *Masum Beyaz Diyet ve Diyabetik Fırın*

masum (< Ar. ma‘şūm) “masum” + beyaz (< Ar. beyāz) “beyaz” + diyet (< Fr. diète) “diyet” + diyabetik (< Fr. diabétique) “diyabetik” + fırın (< Rum. fırın) “fırın”.

Bu iş yeri, diyabet ve obezite ile mücadele eden bireylerin hayatlarından geleneksel beyaz unu tamamen çıkartmalarını ve yeni nesil diyet ve diyabetik ürünlere ulaşmalarını sağlayan, Türkiye’nin ilk diyet ve diyabet fırınıdır. İnsana zararlı gelen 3 beyaz vardır. Bunlar un, tuz ve şekerdir. Burada iş yeri sahibi içeride satılan ürünlerin sağlıklı olduğunu belli etmek adına masum beyaz adını oluşturmuştur.

2.3.2.6.3. *Zafer Pide Salonu*

Zafer (< Ar. zafer) (yer adı) + pide (< Rum. pide) “pide” + salon (< Fr. salon) “salon” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.3.2.7. **Arapça, Çince ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları**

Bu üç dilin birlikte kullanımından oluşan yalnızca bir iş yeri adı bulunmaktadır:

2.3.2.7.1. *Keyf Çay Bahçesi*

keyf (< Ar. keyf) “keyif” + Çince çay “çay” + bahçe (< Far. bāğçe) “bahçe” + -si (3. Tekil şahıs iyelik eki).

Keyif; insanların rahat, huzurlu olduğu bir andır. Burada iş yeri sahibi, iş yerine gelen müşterilere, rahatlamak için güzel bir yer olduğu iletisini vermek istemiştir. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.2.8. **Yunanca, Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları**

Üç iş yeri adında görülmektedir:

2.3.2.81. *Anadolu Kıraathanesi*

Anadolu (< Yun. Anatolē) “Anadolu” + kıraat (< Ar. kırā’at) “kirat” + hane (< Far. hāne) “ev” + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.3.2.82. *Meşhur Konya Tiritçisi*

meşhur (< Ar. meşhur) “meşhur” + Konya (< Yun. ikónion) “Konya” + tirit (< Far. terīd) “tirit” + -çi (isimden isim yapma eki) + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Sıklıkla tercih edilen yerler hem ürünleriyle hem de iş yerlerinin adıyla bunu göstermek mecburiyetindedir. “Meşhur” sıfatı iş yeri adında kullanılarak hem iş yerinin tecrübeli olduğunu hem de müşteriler tarafından sıklıkla tercih edildiğini göstermektedir.

2.3.2.83. *Tarihi Konya Kellecisi*

tarih (< Ar. tāriḥ) “tarih” + -ī (nispet i’si) + Konya (< Yun. ikónion) “Konya” + kelle (< Far. kelle) “kelle” + -ci (isimden isim yapma eki) + -si (3. tekil şahıs iyelik eki).

Tarihî, meşhur gibi sözcükler iş yerlerini daha üstün kılan, işinde tecrübeli olduğu izlenimi veren sıfatlardır. Burada da bunu görmekteyiz. Tarihî sözcüğündeki nispet î’sinin tabelada imla açısından doğru kullanılmadığı görülmüştür.

2.3.2.9. Farsça, Yunanca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bir iş yeri adında görülmektedir:

2.3.2.91. *Hich Hotel Konya*

hich (< Far. hiç) “hiç” + hotel (< Fr. hôtel) “otel” + Konya (< Yun. ikónion) “Konya”.

Mevlânâ türbesi yakınlarında bulunan bir iş yeridir. Mevlânâ’nın hiçlik felsefesi bu iş yerine yansımıştır. İş yeri sahibi burada eski bir tasavvufî terim olan

“hiç” sözcüğünü kullanmıştır. Fakat iş yeri sahibi hem ticari kaygılardan dolayı hem de daha dikkat çekici görülür olmasından dolayı yeni döneme ayak uydurmak için /ç/ sesini /ch/ ile karşılamıştır.

2.3.2.10. Fransızca, Arapça ve Farsça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

İki iş yeri adında görülmektedir:

2.3.2.10.1. *Ehl-i Keyf Cafe*

ehl (< Ar. ehl) “ehil” + -i (< Far. -i “izafet eki”) + keyf (< Ar. keyf) “keyif” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Farsça tamlama yoluyla oluşturulmuş iş yeri adlarındandır. Keyfini bilenlerin kafesi iletisi verilmek istenmiştir.

2.3.2.10.2. *Fasl-ı Muhabbet Cafe*

fasl (< Ar. faşl) “nakış, şarkı” + -ı (< Far. -i “izafet eki”) + muhabbet (< Ar. maḥabbet) “muhabbet” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Farsça tamlama yoluyla oluşturulmuş bir iş yeri adıdır.

2.3.2.11. İngilizce, Yunanca ve Farsça Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bir iş yeri adında görülmektedir:

2.3.2.11.1. *Dent-i Konya*

dent (< İng. dent) + -i (< Far. -i “izafet eki”) + Konya (< Yun. Íkónion) “Konya”.

Konya’nın dişçisi anlamı verilmek istenen bu iş yeri adı, Farsça tamlama yolu ile oluşturulmuştur.

2.4. Dört Farklı Dilden Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu grup altında incelediğimiz iş yeri adları dört farklı dilin birlikte kullanılmasından oluşmaktadır. Çalışmada dört dilden oluşan iş yer adları kendi içinde de Türkçe ve diğer dillerle oluşturulmuş iş yeri adları, yabancı sözcüklerle oluşturulmuş iş yer adları olarak iki grupta incelendi.

2.4.1. Türkçe ve Diğer Dillerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu grup altında değerlendirilen altı dil oluşumu bulunmaktadır. Bu altı dil oluşumunun her birinde yalnızca bir iş yeri adı bulunmaktadır:

2.4.1.1. Türkçe, Farsça, Arapça ve Rumca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.4.1.1.1. *Şirin Hanım Kebap Kokoreç*

< Şirin (kişi adı) + T. hanım (< han + -ım) “hanım” + Ar. kebab (< Ar. kebāb) “kebab” + Rum. kokoreç (< Rum. kokoreç) “kokoreç”.

Konum verilerek oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.4.1.2. Türkçe, Fransızca, Arapça ve İtalyanca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.4.1.2.1. *Mustafa Büyükdinç Turizm ve Seyahat Acentası*

< Mustafa (kişi adı) + Büyükdinç (soyadı) + turizm (< Fr. tourisme) “turizm” + seyahat (< Ar. siyāḥāt) “seyahat” + acenta (< İt. agente) “acente” + -sı (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.4.1.3. Türkçe, Rumca, İtalyanca ve Arapça Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.4.1.3.1. *Limon Çekirdeği Pasta Dükkânı*

limon (< Rum. limon) “limon” + T. çekirdek (< şigir + -de + -k) “çekirdek” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + pasta (< İt. pasta) “pasta” + dükkân (< Ar. dukkân) “dükkân” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Ağırlıkta pasta ve tatlı ürünleri satan bir iş yeridir. Çekirdek sözcüğünün etimolojisi hakkında farklı görüşler bulunmaktadır. Burada Tuncer Gülensoy baz alınmıştır.

2.4.1.4. Türkçe, Arapça, Rumca ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.4.1.4.1. *Tuna Aziz'in Yeri Izgara Salonu*

< Tuna (kişi adı) + Aziz (soyadı) + -in (ilgi hâli eki) + T. yer “yer” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki) + ızgara (< Rum. ızgara) “ızgara” + salon (< Fr. salon) “salon” + -u (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibinin adı ve soyadı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.4.1.5. Türkçe, Arapça, Farsça ve Fransızca Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.4.1.5.1. *Tarihi İnce Minare Nargile Cafe*

tarih (< Ar. tārīḥ) “tarih” + -î (nispet i'si) + T. ince “ince” + minare (< Ar. menāre) “minare” + nargile (< Far. nārgile) “nargile” + cafe (< Fr. café) “kafe”.

İnce Minare, Konya'nın Zafer mahallesinde bulunan bir müzedir. Bu iş yeri de müzeye yakın olduğu için bu şekilde adlandırılmıştır. Tarihi sözcüğündeki nispet î'sinin tabelada imla açısından doğru kullanılmadığı görülmüştür.

2.4.1.6. Türkçe, Arapça, Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

2.4.1.6.1. *Furkan Süs Party Store*

< Furkan (kişi adı) + T. süs “süs” + party (< Fr. partie) “parti” + store (< İng. store) “mağaza”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.4.2. Tamamı Yabancı Kökenli Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu grupta değerlendirilen sadece bir oluşum bulunmaktadır.

2.4.2.1. Arapça, Farsça, Fransızca ve İngilizce Kökenli Sözcüklerden Oluşan İş Yeri Adları

Bu dört dilin birlikte kullanımından oluşan bir iş yeri adı tespit edilmiştir.

2.4.2.1.1. *Gülnur Ambalaj*

< Gül (kişi adı) + Nur (kişi adı) + ambalaj (< Fr. emballage) “ambalaj”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5. “&” Unsuru ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Latince “&” işareti “ve” anlamına gelen et kelimesindeki “e” ve “t” harflerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Türkçede bu işaret yoktur fakat internetin yaygınlaşmasıyla beraber bu işaret de Türkçede yayılmaya başlamıştır. Bu durum bizim derleme alanımızdaki bazı iş yeri adlarında da görülmektedir. Genel olarak iş yeri sahipleri bu işareti tabelada daha estetik bulduğu için tercih etmişlerdir.

2.5.1. Türkçe, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.1.1. *1 Düz 2 Ters Yün & Tuhafiye*

< T. 1 “1” + T. düz “düz” + T. 2 “2” + T. ters “ters” + T. yün “yün” + tuhafiye (< Ar. tuḥāfiyye) “tuhafiye”.

1 düz 2 ters, ipe örgü yapmada kullanılan bir yöntemdir. Bu iş yeri de yün ve yün ürünleri satan bir yer olduğu için bu işle bağdaşan bir iş yeri adı oluşturulmuştur. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.1.2. *Güven Kitap & Kırtasiye*

< T. güven “güven” + kitap (< Ar. kitāb) “kitap” + kırtasiye (< Ar. kırṭāsiyye) “kırtasiye”.

Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.2. Türkçe, Farsça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.2.1. *Orhan Perde & Çeyiz*

< Orhan “kişi adı” + perde (< Far. perde) “perde” + çeyiz (< Far. cihaz) “çeyiz”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.2.2. *Tonton Döner & Kumru*

< T. tonton “sevimli” + T. dön- “dönmek” + -er (fiilden isim yapma eki) + kumru (< Far. kumrī) “kumru”.

Sevimli, hoş anlamında kullanılan “tonton” sözcüğü burada iş yeri adında kullanılmıştır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.3. Türkçe, Farsça, Rumca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.3.1. *Candaroğulları Pide & Börek*

< Far. Candar + T. oğul (lakap) + -lar (çokluk eki) + -1 (3. tekil şahıs iyelik eki) + pide (< Rum. Pide) “pide” + T. börek “börek”.

Lakap ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.5.4. Türkçe, Farsça, İngilizce Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.4.1. *1 Ol Nargile & Tütün Shop*

< 1 Ol “Biol, kişi adı” + nargile (< Far. nargile) “nargile” + T. tüt- “tütmek” + -(ü)n (fiilden isim yapma eki) + shop (< İng.shop) “mağaza”.

Burada iş yeri sahibi adını, tabelaya farklı bir şekilde yansıtmıştır. Ön adındaki “bir”i eş seslilik kullanarak 1 rakamıyla karşılamıştır. Bu da iş yeri adına farklılık katmıştır. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.5. Türkçe, Fransızca, İngilizce Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.5.1. *Paşha Cafe & Fastfood*

< T. paş(h)a “paşa” + cafe (< Fr. café) “kafe” + fast (< İng. fast) “hızlı” + foot (< İng. foot) “yemek”.

Burada paşa sözcüğünün yazımında yabancılaşma görmekteyiz. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.6. Türkçe, Fransızca, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.6.1. *Ar+ı Müzik & Saat*

< T. art- “artmak” + -ı (fiilden isim yapma eki) + müzik (< Fr. musique) “müzik” + saat (< Ar. sâ‘at) “saat”.

Burada iş yeri adının yazılışı farklıdır. İş yeri sahibi hem dikkat çekmek adına hem de estetik olması adına artı yazılışını “ar+ı” şeklinde oluşturmuştur. Aynı zamanda art sözcüğü sanat anlamına gelmektedir.

2.5.6.2. *Kapak Kılıf & Aksesuar*

< T. kap- “kapmak” + -ak (fiilden isim yapma eki) + -s (< İng. -s “çokluk eki”) + kılıf (< Ar. gılāf) “kılıf” + aksesuar (< Fr. accessoire) “aksesuar”.

Burada iş yeri sahibi, “kapak” sözcüğündeki son ses olan “-k” ile İngilizce çokluk eki olan “-s” ekini birleştirerek bu iki harfin birleşimi olan “x” sesini oluşturmuştur.

2.5.6.3. *Semih Sigorta & Emeklilik*

< Semih (kişi adı) + sigorta (< Fr. sicurta) “sigorta” + T. emek “emek” + -li (isimden isim yapma eki) + -lik (isimden isim yapma eki).

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.7. Türkçe, Arapça, Rumca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.7.1. *Ihlamur Şifalı Bitkiler & Baharat*

ıhlamur (< Rum. ihlamur) “ıhlamur” + şifa (< Ar. şifā’) “şifa” + -lı (isimden isim yapma eki) + T. bit- “bitmek” + -ki (fiilden isim yapma eki) + -ler (çokluk eki) + baharat (< Ar. bahārāt) “baharat”.

Şifalı bitkiler satan bu iş yeri, adını yine şifalı bir bitki olan “ıhlamur” sözcüğünden almıştır.

2.5.8. Türkçe, Fransızca, Farsça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.8.1. *Bay Odun Cafe & Nargile*

< T. bay “bay” + T. odun “odun” + cafe (< Fr. café) “kafe” + nargile (< Far. nārgile) “nargile”.

İş yeri sahibi, kaba erkekler için benzetmesi yapılan “odun” sözcüğünü dikkat çekmek adına ve eğlenceli bir iş yeri adı oluşturmak adına burada kullanmıştır. Sıfat tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.8.2. *Bitez Perde & Ev Tekstili*

< T. bitez (yer adı) + perde (< Far. perde) “perde” + T. ev “ev” + tekstil (< Fr. textile) “tekstil” + -i (3. tekil şahıs iyelik eki).

İş yeri sahibi daha önce Muğla’nın Bodrum ilçesine bağlı Bitez mahallesinde işletmesini kurduğu için bu işletmeye Bitez adını vermiştir. Daha sonra Konya’ya taşınan bu iş yeri, uğur getirmesi amacıyla iş yerinde ad değişikliğine gidilmemiştir.

2.5.9. Türkçe, İngilizce, Farsça, Fransızca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.9.1. *Paşa Carpet Halı & Kilim Turizm*

< T. paşa “paşa” + carpet (< İng. carpet) “halı” + T. halı “halı” + kilim (< Far. gilīm) “kilim” + turizm (< Fr. tourisme) “turizm”.

2.5.10. Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.10.1. *Nar-i Keyf Nargile & Tütün Shop*

nar (< Ar. nār) “ateş” + -i (< Far. -i “izafet eki”) + keyf (< Ar. keyf) “keyif” + nargile (< Far. nārgile) “nargile” + T. tüt- “tutmek” + -(ü)n (fiilden isim yapma eki) + shop (< İng. shop) “mağaza”.

Nargile dükkânlarının önünde tütünü yakmak için kullanılan kömürler vardır. Bu kömürler bir süre ateşte kalarak köz hâline gelirler. Burada iş yeri sahibi bu közleri, keyif ateşi olarak görüp iş yeri adını oluşturmuştur. Farsça tamlama yolu ile yapılmıştır.

2.5.11. Türkçe, Arapça, İngilizce, Farsça, Fransızca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.11.1. Harman Exclusive Unlu Mamuller & Cafe

harman (< Far. ħirmen) “harman” + exclusive (< İng. exclusive) “özel” + T. un “un” + -lu (isimden isim yapma eki) + mamul (< Ar. ma‘mûl) “ürün” + -ler (çokluk eki) + cafe (< Fr. café) “kafe”.

Unlu mamuller dükkânı olduğu için bu iş yeri içeriğinden uzak olmayan buğday, arpa gibi ürünlerin hasatı anlamına gelen “harman” sözcüğü burada tercih edilmiştir.

2.5.12. İngilizce, Farsça, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.12.1. Mr. Black Nargile & Kahve Dükkanı

mr. (< İng. mister.) “bay” + black (< İng. black) “siyah” + nargile (< Far. nârgile) “nargile” + (< Ar. ħahve) “kahve” + dükkân (< Ar. dukkân) “dükkan” + -ı (3. tekil şahıs iyelik eki).

Renk adları ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.5.13. İngilizce, Farsça, Fransızca Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.13.1. Afitap Boutique & Shoes

afitap (< Far. āftāb) “güneş” + butik (< Fr. boutique) “butik” + shoes (< İng. shoes) “ayakkabı”.

Gökyüzü cisimleri ile oluşturulmuş iş yeri adlarındandır.

2.5.14. Farsça, Fransızca, Arapça Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.14.1. *Eylül Eşarp & Şal*

< Eylül (kişi adı) + eşarp (< Fr. écharpe) “eşarp” + şal (< Far. şāl) “şal”.

İş yeri sahibinin adı kullanılarak oluşturulmuştur. İsim tamlaması ile oluşturulmuştur.

2.5.15. Farsça, Arapça, Fransızca, İngilizce Kökenli Sözcükler ve “&” Unsuru ile Oluşan İş Yeri Adları

2.5.15.1. *Cezvehane Cafe & Fast Food*

cezve (< Ar. cezve) “cezve” + hane (< Far. hāne) “ev” + cafe (< Fr. café) “cafe” + fast (< İng. fast) “hızlı” + foot (< İng. foot) “yemek”.

Bu iş yeri, kahve sektöründe hizmet veren bir işletme olduğu için kahve yapımında kullanılan “cezve” sözcüğü bu iş yeri adında kullanılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANLAMLARI BAKIMINDAN İŞ YERİ ADLARI

Bir önceki bölümde, iş yeri adları kökenleri bakımından değerlendirilmiş, şekil bilgisi bakımından incelenmişti. Çalışmamızın bu bölümünde ise Konya'nın Karatay, Meram ve Selçuklu bölgelerindeki mahalle ve caddeler; Atatürk Caddesi, Şefikcan Caddesi, Bosna Hersek Mahallesi, Fetih caddesi, Hocacihan Mahallesi, Hocafakih Caddesi, İhsaniye Mahallesi, Nalçacı, Özalkent, Yaka Caddesi, Yazır Mahallesi, Yeni Meram Caddesi ağırlıkta olmak üzere derlediğimiz 310 iş yeri adı, anlamları bakımından ele alınmıştır.

İş yeri sahiplerinin iş yerine ad vermede kullandıkları ölçütlerden çıkarılan sonuçlara göre on dokuz farklı başlık oluşturulmuştur. İş yeri adlarını kullanım oranlarına göre en çok olandan en az olana doğru şu şekilde sıralayabiliriz:

1. *Kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adları*
  - a) *Kişi adları ile oluşturulan iş yeri adları*
  - b) *Soyadı ile oluşturulan iş yeri adları*
  - c) *Kişi adı ve soyadı ile oluşturulan iş yeri adları*
  - d) *Lakaplar ile oluşturulan iş yeri adları*
2. *İş yerinin içeriğini bildiren terimlerle oluşturulan iş yeri adları*
3. *Yer adları ile oluşturulan iş yeri adları*
  - a) *Belediye adları ile oluşturulan iş yeri adları*
  - b) *Coğrafi birim adları ile oluşturulan iş yeri adları*
  - c) *Mahalle, cadde ve sokak adları ile oluşturulan iş yeri adları*
  - d) *Plaka kodu belirtilerek oluşturulan iş yeri adları*
  - e) *Şehir adları ile oluşturulan iş yeri adları*
  - f) *Tarihî devirlere atıf ile oluşturulan iş yeri adları*
  - g) *Tarihî yer adları ile oluşturulan iş yeri adları*

ğ) Yabancı yer adları ile oluşturulan iş yeri adları

4. *Yabancı sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*
5. *Olumlu ileti bildiren sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*
6. *İddialı olmayı ifade eden sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*
7. *Alışılmışın dışında sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*
8. *Sembollerle veya rakamlarla oluşturulan iş yeri adları*
9. *Sempatik sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*
10. *Dünya görüşü ve inanç ifade eden iş yeri adları*
11. *Sahiplendirme bildiren iş yeri adları*
12. *Ünlü şahsiyet adlarıyla oluşturulan iş yeri adları*
  - 12.1. *Mevlânâ etkisiyle oluşturulan iş yeri adları*
13. *Meyve adları ile oluşturulan iş yeri adları*
14. *Marka adları ile oluşturulan iş yeri adları*
15. *Sosyal medya veya televizyon etkisiyle oluşturulan iş yeri adları*
16. *Gök cismi adları ile oluşturulan iş yeri adları*
17. *Ortaklık bildiren iş yeri adları*
18. *Bitki adları ile oluşturulan iş yeri adları*
19. *Hayvan adları ile oluşturulan iş yeri adları*

3.1. Kişi Adı veya Soyadı ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Yapılan sınıflandırmalarda en çok tercih edilen başlık, “*kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adları*” olmuştur. İş yeri sahiplerinin kendi isim soy adlarını veya çocuklarının adlarını tercih etmelerinin belli başlı sebepleri vardır. İş yeri sahibinin kendi adını veya soyadını vermesinin sebebi; insanların aklında daha kalıcı olduğunu düşünmek, ilerleyen zamanlarda bir marka olma ihtimalini düşünmek, iş yeri sahibinin kendine olan güvenini belli etmek gibi nedenleri sıralayabiliriz.

İş yeri sahibinin aile bireylerinden birinin adını vermesinin sebebi ise çocuklarının adının iş yerine uğur getirmesi isteğidir. Aynı zamanda çocukların sağlığının, temizliğinin dükkâna yansıma düşüncesi ve aile aidiyetinin toplumumuzda güçlü bir yeri olması sebebiyle bu türden adlar tabelaları süslemektedir. İş yeri adlarında kişi adı ve soyadı kullanılmasının bir diğer sebebi de iş yerlerine isim verirken iş yeri sahiplerinin en basit yol olarak kendi ad veya soyadlarını vermeyi tercih etmeleridir.

Kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adları, kendi içinde dört ayrı başlıkta toplanmıştır: *Kişi adları ile oluşturulan iş yeri adları*, *soyadı ile oluşturulan iş yeri adları*, *kişi adı ve soyadı ile oluşturulan iş yeri adları*, *lakaplar ile oluşturulan iş yeri adları*.

Bu grupta incelediğimiz yetmiş iki iş yeri adı vardır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %17'sini oluşturmaktadır. Bu iş yeri adları şunlardır:

a) Kişi adları ile oluşturulan iş yeri adları:

Kişi adı anlamlı kırk iki iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, *Kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adlarının* %9'unu oluşturmaktadır. Burada oluşturulan iş yeri adlarının çoğu söz dizimi açısından doğru kullanılmıştır. Fakat bazı iş yeri adlarında bu durumun göz ardı edildiği görülmektedir. Söz gelimi *Foto Batu*, *Kuaför Nail*, *Kuaför Burhan* iş yeri adlarında iş yeri sahibinin adının sonda kullanıldığı görülmektedir. Bu durumun İngilizce adlandırma biçimlerinin özentiliği dâhilinde olduğu belirtilmesi gerekmektedir. Ayrıca burada görülen bir iş yeri adı, iki farklı adın ilk heceleri ile oluşturulmuştur (*me is tuhafıye*). Bu grupta incelenen iş yeri adları şunlardır:

<i>1 Ol Nargile & Tütün Shop</i>	<i>Ahmet's Place</i>
<i>Aydın Ambalaj</i>	<i>Bektaş Eczanesi</i>
<i>Can Kitapevi</i>	<i>Cengiz Etli Ekmek Salonu</i>
<i>Damla Restaurant</i>	<i>Ecem İletişim</i>
<i>Elif Takı</i>	<i>Emir İletişim</i>
<i>Erkek Kuaförü Ömer</i>	<i>Eser İletişim</i>

<i>Esin Halı Perde</i>	<i>Eylül Eşarp & Şal</i>
<i>Foto Batu</i>	<i>Furkan Ambalaj</i>
<i>Furkan Süs Party Store</i>	<i>Gülnur Ambalaj</i>
<i>Gözlükçü Miraç Optik</i>	<i>Hande Eczanesi</i>
<i>İso Rent a Car</i>	<i>Kayra Outlet</i>
<i>Kuaför Burhan</i>	<i>Kuaför Nail</i>
<i>Kuaförüm Hassan</i>	<i>Kuaförüm Osman</i>
<i>Me İs Tuhafiye</i>	<i>Mennan Kuruyemiş</i>
<i>Niyazi Sağlık Et Ürünleri</i>	<i>Nur Tuhafiye</i>
<i>Onur Sürücü Kursu</i>	<i>Orhan Perde & Çeyiz</i>
<i>Özkan Erkek Kuaförü</i>	<i>Özkan Optik</i>
<i>Petek Pastanesi</i>	<i>Recebx Ayakkabı</i>
<i>Semih Sigorta & Emeklilik</i>	<i>Simge Yün Eşarp</i>
<i>Tuna Optik</i>	<i>Tuncay İletişim</i>
<i>Uğur Sigorta ve Aracılık Hizmetleri</i>	<i>Zeynep Eczanesi</i>

Bu gruptaki iş yeri adları, kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adlarındaki en büyük oranı oluşturmaktadır. Bu iş yeri adlarından otuz erkek adı, on bir kadın adı bulunmaktadır. Kadın adlarının erkek adlarına göre daha az kullanılmasını Türk toplumundaki mahremiyet anlayışıyla bağdaştırabiliriz. Ama son zamanlarda bu durum değişmeye başlamıştır. Kadınların her alanda istihdam edilmesi, bazı girişimci kadınların iş yeri açması iş yeri adlarına da yansıyor yakın zamanda buradaki verileri etkileyecektir. Ayrıca bu gruptaki iş yeri adları çoğunlukla sağlık, iletişim, güzellik ve bakım sektörlerini kapsamaktadır.

b) Kişi adı ve soyadı ile oluşturulan iş yeri adları:

İş yeri sahipleri, tabelalara kendi ad ve soyadlarını vererek markalaşmak istemektedirler. Bunun için bazı iş yeri adları sadece ad ve soyadından oluşmaktadır. Ad ve soyadı şeklinde tespit edilen on üç iş yeri adı vardır. Burada avukatlık ve diş hekimliği ile ilgili iş yeri adlarının Türkçe söz dizimi kurallarına uymadığı görülmüştür. Bu gruptaki iş yeri adları, kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adlarının %4'ünü oluşturmaktadır. Bu türde incelenen iş yeri adları şunlardır:

<i>Ayşe Doğan Güzellik Salonu</i>	<i>Avukat Hüseyin Denizli</i>
<i>Avukat Öztürk Dere</i>	<i>Avukat Şayeste Yapıcı</i>
<i>Diş Hekimi M. Emin Mıhoğlu</i>	<i>Diş Hekimi Mehmet Ali Mert</i>
<i>Diş Hekimi Mete Algen</i>	<i>Diş Hekimi Nuri Uyar</i>
<i>Diş Hekimi Tayfun Gürel</i>	<i>İlker Doğan Erkek Tesettür Giyim</i>
<i>Mustafa Büyükdinç Turizm ve Seyahat Acentası</i>	<i>Tuna Aziz'in Yeri Izgara Salonu</i>
<i>Türkan Polat Sürücü Kursu.</i>	

Bu iş yeri adlarından üç iş yeri kadın adı ile on iş yeri ise erkek adı ile oluşturulmuştur. Bu grupta verilen iş yeri adlarının, sağlık sektörü ve adalet sektöründe çoğunluk olması göze çarpmaktadır.

c) Soyadı ile oluşturulan iş yeri adları:

Soyadı ile oluşturulan iş yeri adları grubunda değerlendirilen on üç iş yeri adı vardır. Bu sayı, kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adlarının %4'ünü oluşturmaktadır. Buradaki iş yeri adlarının hepsi tamlama yoluyla kurulmuştur fakat bazı iş yeri adlarında tamlanan unsurları düşürülmüştür. Bu iş yeri adlarında, Türkçe söz dizimi kurallarına aykırılık yoktur. Bu gruptaki iş yeri adları şunlardır:

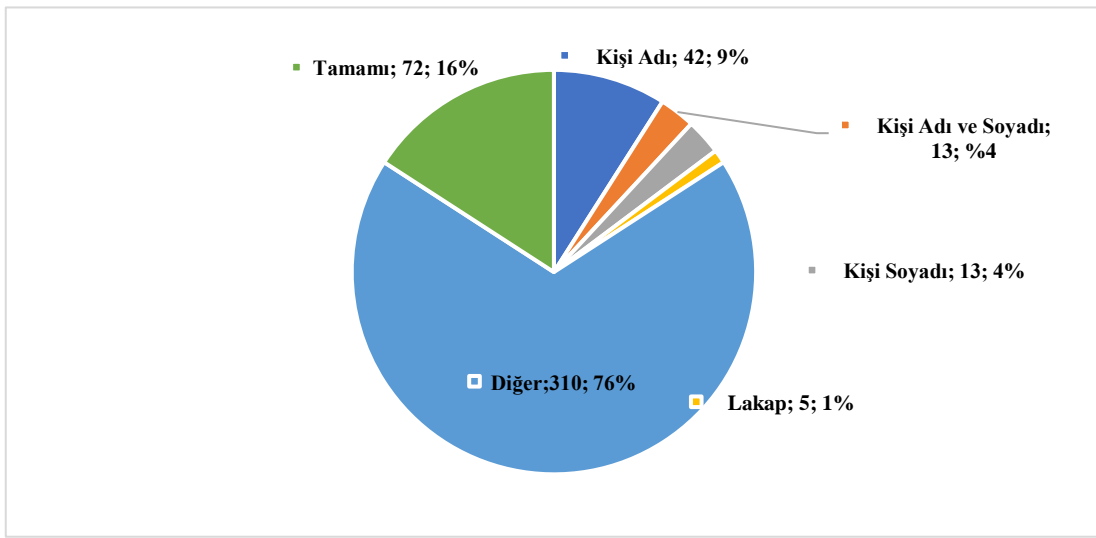
<i>Aksoy Eczanesi</i>	<i>Balhoğlu Halıcılık</i>
<i>Eserler Gıda Market</i>	<i>Eserler Közde Çay Evi</i>
<i>Gürel Otomotiv</i>	<i>HGT Topbaş İletişim</i>
<i>Kaldırım Sürücü Kursu</i>	<i>Kaleli Market</i>
<i>Özşahin Mobilya</i>	<i>Pınar Gıda ve Kuru Yemiş</i>
<i>Piroğlu Kitabevi</i>	<i>Sonuvar Sigorta</i>
<i>Torunoğlu fast food</i>	

d) Lakaplar ile oluşturulan iş yeri adları:

Toplumumuzda ad ve soyadı kadar lakaplar da önemli bir yer tutar. Eski dönemlerde insanlar lakapları ile tanınır, lakapları ile ayırt edilirdi. Günümüzde daha çok kırsal kesimlerde varlığını sürdürmekte olan lakaplar, Konya'daki bazı iş yeri adlarında tespit edilmiş olup "Lakaplar ile oluşturulan iş yeri adları" başlığı altında

toplanmıştır. Bu başlıkta beş iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adlarının %1'ini oluşturmaktadır ve çalışmadaki kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adlarının en düşük oranını oluşturmaktadır. Bu gruptaki iş yeri adları şunlardır:

<i>Bolulu Hasan Usta Süt Tatlıları</i>	<i>Dedem Kokoreç</i>
<i>Candaroğulları Pide & Börek</i>	<i>Hacı Şükrü 1907</i>
<i>Kabakçı Ali Lokantası</i>	

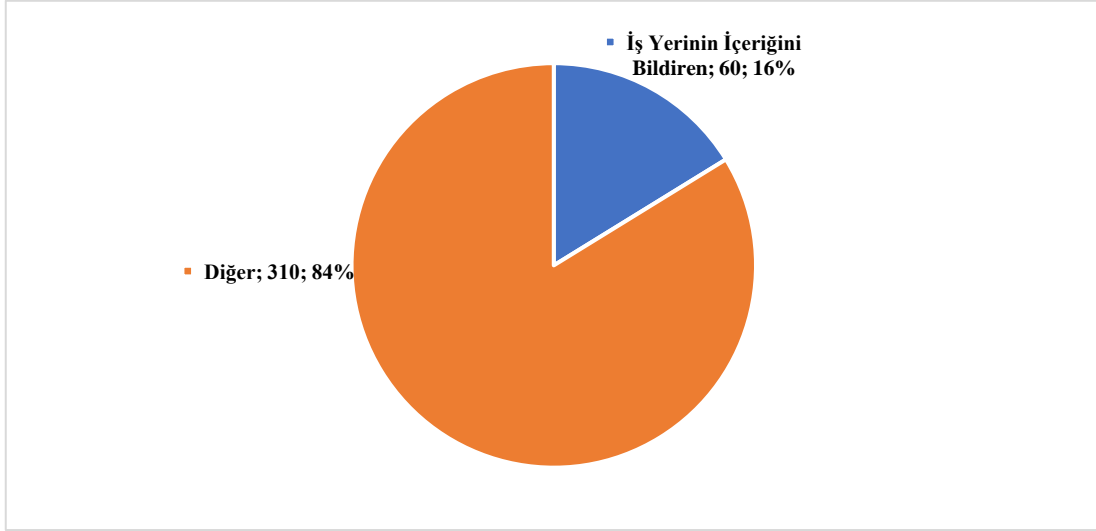
Şekil 3.1. "Kişi Adı veya Soyadı" ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.2. İş yerinin İçeriğini Bildiren Terimlerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Mekân sahipleriyle yapılan görüşmeler sonucunda, bir iş yerine ad verilirken kullanılan farklı eğilimlerin olduğu görülmüştür. İş yerinin içeriği hakkında bazı sözcükler kullanılarak iş yeri adını oluşturma, çalışmamızda tercih edilen ikinci eğilimdir. Bu türde olan iş yeri adları "*İş yerinin içeriğini bildiren terimlerle oluşturulan iş yeri adları*" başlığı altında değerlendirilip iş yeri adındaki mesajın doğrudan iletildiği görülmüştür. Burada incelenen altmış iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %16'sını oluşturmaktadır:

<i>1 Düz 2 Ters Yün & Tuhafiye</i>	<i>Acıktım Döner</i>
<i>Aksesuar Dünyası</i>	<i>Aksesuar Store</i>

<i>Al aş Döner</i>	<i>Alsat İletişim</i>
<i>Ana Guzusu</i>	<i>Bab-ı Keyf Kahvehanesi</i>
<i>Baldan Bal Restorana Kafe</i>	<i>Bebek Geliyooo</i>
<i>Bi Ekmek</i>	<i>Cezvehane Cafe & Fast Food</i>
<i>Cinayet Korku Evi Konya</i>	<i>Cinnet Korku Evi Konya</i>
<i>Çıtır Simit</i>	<i>DAd Dili Arapça Öğretim Merkezi</i>
<i>Değişim Hair Club</i>	<i>Dental Hayat</i>
<i>Dent-i Konya</i>	<i>Dentium Meram</i>
<i>Doğal Taş Dünyası</i>	<i>Doy Doy Ye Döner</i>
<i>Döner Evi</i>	<i>Eğitim Center Kırtasiye</i>
<i>Elektrik Market</i>	<i>Evilyum</i>
<i>Evistan</i>	<i>Evsat Gayrimenkul</i>
<i>Fodul Fidancılık Peyzaj</i>	<i>Gözlükçü Miraç Optik</i>
<i>Gaymak Tatlı & Dondurma Cafe</i>	<i>Harman Exclusive Unlu Mamuller & Cafe</i>
<i>Hurma Diyarı</i>	<i>İmaj Kuaför</i>
<i>İpek Eşarp Çanta</i>	<i>Kapax Kılıf & Aksesuar</i>
<i>Karizma Erkek Kuaförü</i>	<i>Kervan (42) Rent A Car</i>
<i>Kılıf Dünyası</i>	<i>Konak Otel</i>
<i>Lezzet Döner</i>	<i>Lokmanya</i>
<i>Mısra Kitapevi</i>	<i>Odak Okul Ders Araçları Kırtasiyecilik</i>
<i>Paçavra Shoes</i>	<i>Palmiye Yün</i>
<i>Quenn Güzellik Merkezi</i>	<i>Rövanş Playstation</i>
<i>Rüya Turizm</i>	<i>Şalcı Bacı</i>
<i>Şifa Eczanesi</i>	<i>Tarz Erkek Kuaförü</i>
<i>Tasarım Erkek Kuaförü</i>	<i>Tek'1 Çiçek ve Organizasyon</i>
<i>Üniversite Kırtasiye</i>	<i>Tost 42</i>
<i>Var Mr. Simit ve Börek</i>	<i>Yer6 Korku Evi</i>
<i>Yoyuncak Park Konya</i>	<i>Zen Diamond</i>

Şekil 3.2. “İş Yerinin İçeriğini Bildiren” Terimlerle Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.3. Yer Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Çalışmada sıklıkla tercih edilen bir diğer grup da “*Yer adları ile oluşturulan iş yeri adları*” olmuştur. İş yeri sahipleri; doğduğu memleketin, ikamet ettiği yerlerin adını iş yerine verebilmektedir. Böylece bu yerlerin adını yaşatmak istemektedir. Ayrıca iş yeri sahipleri, iş yerlerinin bulunduğu ortamdaki, bölgeden etkilenerek iş yerlerine bu türde ad verebilmektedirler.

Yer adları ile oluşturulan iş yeri adları, kendi içinde altı ayrı başlıkta toplanmıştır: *belediye adları ile oluşturulan iş yeri adları, mahalle cadde ve sokak adları ile oluşturulan iş yeri adları, coğrafi birim adları ile oluşturulan iş yeri adları, plaka kodu belirtilerek oluşturulan iş yeri adları, şehir adları ile oluşturulan iş yeri adları, tarihî devirlere atıf ile oluşturulan iş yeri adları, tarihî yer adları ile oluşturulan iş yeri adları, yabancı yer adları ile oluşturulan iş yeri adları.*

Bu grupta incelenen kırk dokuz iş yeri adı vardır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %12’sini oluşturmaktadır.

Belediye adları ile oluşturulan iş yeri adları: Yer adları içerisinde belediye adları ile oluşturulmuş iş yeri adı sayısı 3’tür. Bu sayı %1’lik bir veri oluşturmaktadır. Bu iş yeri adları: İstanbul, Ankara ve Konya’da bulunmaktadır:

<i>Beyoğlu Fast Food</i>	<i>Çankaya Sürücü Kursu</i>
<i>Dentium Meram</i>	

Mahalle²², cadde ve sokak adları ile oluşturulan iş yeri adları: Yer adları kategorisinde yer verdiğimiz iş yeri adlarından yirmi tanesi mahalle, cadde ve sokak adı olup %5 oranla en fazla tercih edilen alt başlık olmuştur. Bu iş yeri adları şunlardır:

<i>Anıt Enstitü Pazarı</i>	<i>Başkent Döner & Çorba</i>
<i>Çayırbağı Süt Ürünleri</i>	<i>Çiğilli Ali Bakkal</i>
<i>Form Optik</i>	<i>Fast Food Yaka</i>
<i>Hatırlı Market</i>	<i>Hicaz Çarşısı</i>
<i>Hicaz Et Piliç Ürünleri</i>	<i>Özalkent Ucuzluk Pazarı</i>
<i>Sancak Döner</i>	<i>Sancak Kırtasiye</i>
<i>Şefikcan Kırtasiye</i>	<i>Şefikcan Postane</i>
<i>Şefikcan Tostane</i>	<i>Şirin Hanım Kebap Kokoreç</i>
<i>Uğurlu Market</i>	<i>Yenidoğan Etli Ekmek.</i>
<i>Zafer Pide Salonu</i>	<i>Zafer Tantuni</i>

Coğrafi birim adları ile oluşturulan iş yeri adları: Yer adları ile oluşturulan iş yeri adlarından üçü geniş coğrafi birim adlarıdır. Bu yer adları ile oluşturulan iş yeri adlarının %1'ini oluşturmaktadır. İş yeri adları şunlardır:

<i>Anadolu Kiraathanesi</i>	<i>Anatolia PlayStation</i>
<i>Kafka Süt Ürünleri</i>	

Plaka kodu belirtilerek oluşturulan iş yeri adları: Yer adı ile oluşturulan iş yeri adlarından üç tanesi plaka kodu belirtilerek oluşturulmuştur. Bu sayı yer adı ile oluşturulan iş yeri adlarının %1'ini oluşturmaktadır. Verilen plakaların tamamı Konya'yı işaretlemektedir. Bu iş yeri adları şunlardır:

<i>Kervan (42) Rent A Car</i>	<i>Moda 42</i>
-------------------------------	----------------

²² 2012 yılında kabul edilen 6360 sayılı kanun gereği ilçelere bağlı köyler mahalleye dönüşmüştür. Bu yüzden çalışmamızda geçen köy adları mahalle adı başlığı altında incelenmiştir.

<i>Tost 42</i>

Şehir adları ile oluşturulan iş yeri adları: Yer adı ile oluşturulan iş yeri adlarından on bir tanesi şehir adları ile oluşturulmuştur. Bu sayı yer adı ile oluşturulan iş yeri adlarının %4'ünü oluşturmaktadır. Şehir adları ile oluşturulan iş yeri adları, bu bölümde en çok tercih edilen ikinci alt başlık olmuştur. Bu iş yeri adları şunlardır:

<i>Adıyaman Çiğ Köftçisi</i>	<i>Bolu Lokantası</i>
<i>Bolulu Hasan Usta Süt Tatlıları</i>	<i>Halktan Konya Şubesi</i>
<i>İstanbul Gümüş</i>	<i>Katalog Konya</i>
<i>Konya Antik Otel</i>	<i>Konya Mutfağı</i>
<i>Meşhur Konya Tiritçisi</i>	<i>Nezih Konya Mutfağı</i>
<i>Tarihi Konya Kellecisi</i>	

Bu iş yeri adlarından yedisinde Konya adı geçmektedir.

Tarihî devirlere atıf ile oluşturulan iş yeri adları:

İki iş yeri adında görülmüştür.

<i>Ottoman Kuyumculuk</i>	<i>Stüdyo Osmanlı</i>
---------------------------	-----------------------

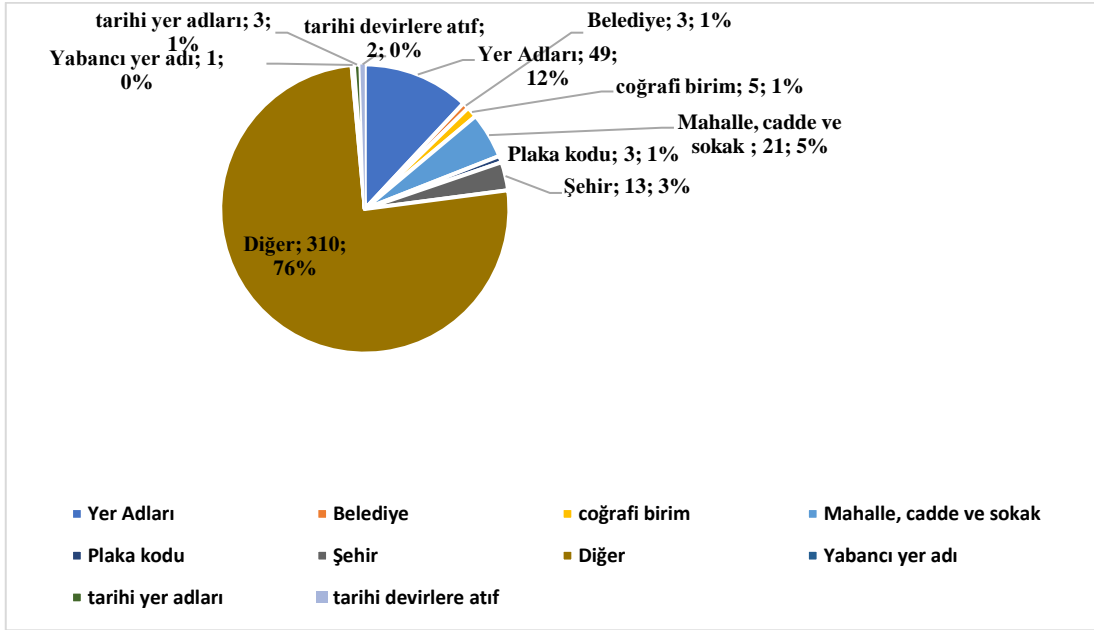
Tarihî yer adları ile oluşturulan iş yeri adları:

Tarihî yer adları ile oluşturulan iş yeri adları altında incelenen yalnızca üç iş yeri adı vardır ve %1'lik oran oluşturmaktadır. Bu iş yeri adları aşağıda sıralanmıştır:

<i>İpekyolu Şifalı Bitkiler ve Baharat</i>	<i>Ortaköy Cafe</i>
<i>Tarihi İnce Minare Nargile Cafe</i>	

Yabancı yer adları ile oluşturulan iş yeri adları: ABD'nin Nevada eyaletinde bulunan Las Vegas şehri Konya'da bir giyim mağazasına ad olarak verilmiştir.

Las Vegas City

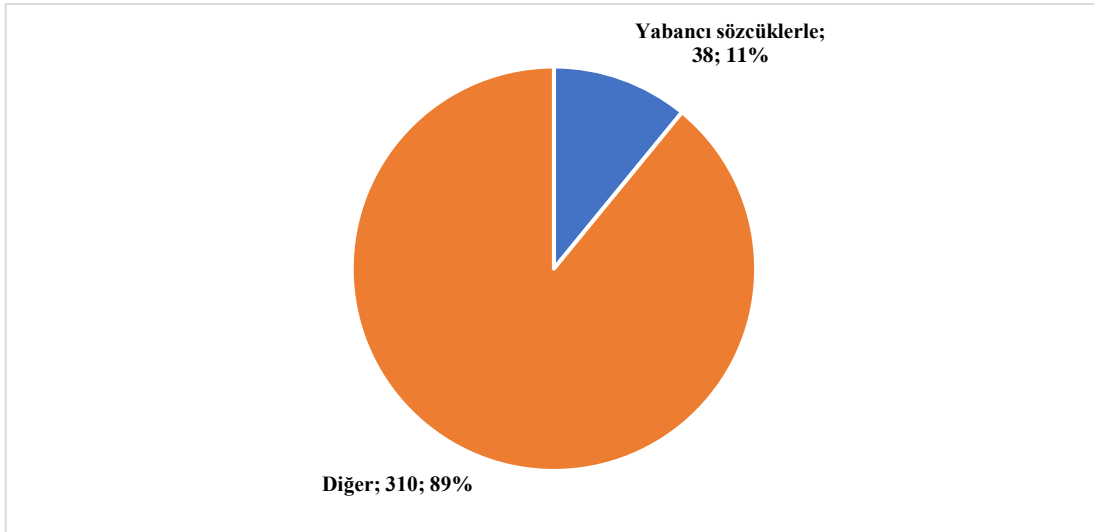
Şekil 3.3. “Yer Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.4. Yabancı Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Çalışmanın bu grubunda otuz sekiz iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı yabancı sözcüklerle oluşturulmuş iş yeri adlarının aslında düşünüldüğü kadar çok olmadığını göstermektedir. Buradaki iş yeri adlarının bazılarında Türkçe kökenli sözcükler bulunmaktadır. Ancak bu örneklerde, iş yeri adının asıl yapısının yabancı olması bu başlık altında değerlendirmemize sebep oldu. Buradaki otuz sekiz iş yeri adının genel iş yeri adlarına göre kullanım oranı %11’dir. Burada ele alınan iş yeri adları adlandırma biçimi ve söz dizimi bakımından yabancı yapıdadır. Ayrıca burada bulunan iş yeri adlarına gelen ekler de yabancı kökenlidir. İngilizce, Fransızca, Arapça ve Farsça burada görülen yabancı dillerdir. Yabancı sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Ahmet’s Place Dondurma</i>	<i>Aksesuar Store</i>
<i>Aşk ı Neva Unlu Mamülleri</i>	<i>Bab-ı Keyf Kahvehanesi</i>
<i>Bay Cix Erkek Kuaförü</i>	<i>BIG Telekom</i>
<i>Black White Kuaför</i>	<i>Bonjour Petrol Marketi</i>
<i>Dar -ül Lokman Hekim</i>	<i>Dental Hayat</i>
<i>Dent-i Konya</i>	<i>Dentium Meram</i>

<i>Discovery e spor Merkezi</i>	<i>Family Çiçekçilik ve Organizasyon</i>
<i>Fasl -ı Muhabbet Cafe</i>	<i>Fast Food Yaka</i>
<i>Gala Çiçek</i>	<i>Game Center</i>
<i>Golden Bay Bayan Ayakkabı ve Çanta</i>	<i>Happy Babies</i>
<i>Hattrick Playstation Cafe</i>	<i>Hot Döner</i>
<i>Ice Cafe</i>	<i>King Barbers</i>
<i>Las Vegas City</i>	<i>Let's Go Academy</i>
<i>Misk-i Amber Çorba</i>	<i>Modello Erkek Kuaförü</i>
<i>Mr. Black Nargile & Kahve Dükkanı</i>	<i>Nar-i Keyf Nargile & Tütün Shop</i>
<i>Podyum Collection</i>	<i>Queen Güzellik Merkezi</i>
<i>Red Queen Playstation</i>	<i>She Mango</i>
<i>The Bakkal</i>	<i>Toy Store</i>
<i>Toys Land</i>	<i>Vira Cafe</i>

Şekil 3.4. “Yabancı Sözcüklerle” Oluşturulan İş Yeri Adları.

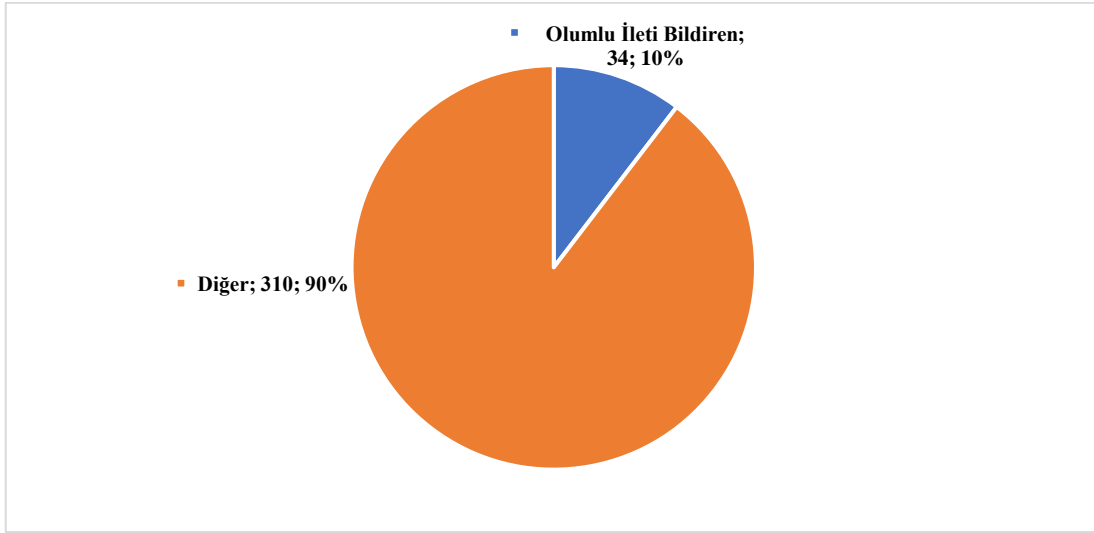
İş yeri adlarında yabancı sözcüklerin kullanılmasının çeşitli sebepleri vardır. Bu etkenler arasında en yaygın olanlar; yabancı ad kullanımının dikkat çekici olduğu düşünülmesi, daha modern olduğu düşünülmesi, müşteriler tarafından daha çok ilgi çekici olduğu düşünülmesidir. Burada iş yeri sahiplerinin ticari kaygılardan dolayı da bu türden iş yeri adları verdiğini söylemeliyiz.

3.5. Olumlu İleti Bildiren Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Müşteriler, iş yeri adlarında verilen olumlu mesajı ölçüt alıp, bu mesaj doğrultusunda iş yerini tercih edebilmektedirler. Bu sebepten iş yeri sahipleri, aynı türden iş yerleriyle aralarında fark olması için tabelaları iyi değerlendirmektedirler. Söz gelimi *Doy Doy Ye Döner*, *Efsane Döner İskender*, *Enfes Eтли ekmek* gibi iş yeri adları, sıradan bir iş yeri adına nazaran hem karnı hem de gözü doyuran türdendir. Bu türden olan iş yeri adları, verdiği mesajlarla müşterileri iş yerine davet etmektedir. Çalışmada bu iş yeri adları “*Olumlu ileti bildiren sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*” başlığı altında toplanmıştır.

Bu başlıkta incelenen otuz dört iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %10’unu oluşturmaktadır. Olumlu ileti bildiren sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Alsatt İletişim</i>	<i>Baldan Bal Restorana Kafe</i>
<i>Büyülü Fener Nargile</i>	<i>Çıtır Simit</i>
<i>Çoook Ucuz Tuhafiye</i>	<i>Damlayan Tuhafiye</i>
<i>Değişim Hair Club</i>	<i>Doy Doy Ye Döner</i>
<i>Efendi Kahvehanesi</i>	<i>Efsane Döner İskender</i>
<i>Enfes Döner</i>	<i>Enfes Eтли Ekmek</i>
<i>Etkin Emlak</i>	<i>Güven Kitap & Kırtasiye</i>
<i>HGT (hızlı güvenilir teknoloji)</i>	<i>İmaj Kuaför</i>
<i>Kaliteks</i>	<i>Karizma Erkek Kuaförü</i>
<i>Keyf Çay Bahçesi</i>	<i>Lezzet Döner</i>
<i>Masum Beyaz Diyet ve Diyabetik Fırın</i>	<i>Miss Köfte-Kokoreç</i>
<i>Müdavim Cafe</i>	<i>Rüya Turizm</i>
<i>Sağlam Eczanesi</i>	<i>Şifa Eczanesi</i>
<i>Şifa Market</i>	<i>Tarz Erkek Kuaförü</i>
<i>Tasarım Erkek Kuaförü</i>	<i>Taze Döner</i>
<i>Teslimiyet Turizm Seyahat Ajansı</i>	<i>Yaşam Eczanesi</i>
<i>Yetiş Kırtasiye</i>	<i>Zarif Gold Optik</i>

Şekil 3.5. “Olumlu İleti Bildiren” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.

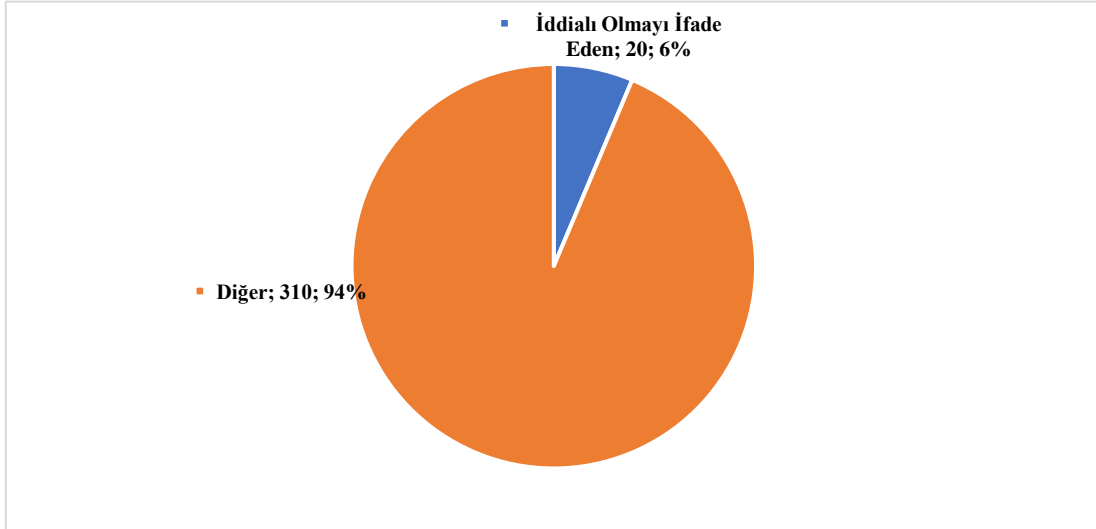
3.6. İddialı Olmayı İfade Eden Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Çalışmanın derleme kısmı; Konya'nın merkezî yerlerinde ve en işlek caddelerinde yapılmıştır. Derleme yaptığımız iş yerleri genellikle yan yana sıralanmış şekilde olduğu için iş yerleri arasında bir rekabet ortamı oluşturulmuştur. Bu rekabet ortamının da iş yeri adlarına yansıdığı görülmektedir.

İş yeri sahipleri, aynı sektörde bulunan iş yerlerine kıyasla daha büyük, daha eski, daha tecrübeli olduklarını göstermek için iş yerlerinin ön adlarında **meşhur**, **nezih**, **saray**, **merkez** gibi sıfatlar kullanmışlardır. Bu türde olan iş yeri adları “İddialı olmayı ifade eden sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları” başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu başlıkta yirmi iş yeri adı incelenmiştir. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %6'sını oluşturmaktadır. Bu iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Aksesuar Dünyası</i>	<i>Bi- Bende Ayakkabı ve Çanta</i>
<i>Big Telekom</i>	<i>Duayen Optik</i>
<i>Efsane Döner İskender</i>	<i>Elitt Moda Eşarp</i>
<i>Eşsiz Kırtasiye</i>	<i>Evistan</i>
<i>Fenomen Kafe Nargile</i>	<i>Ful Çiçek</i>
<i>Gala Çiçek</i>	<i>Golden Bay Bayan Ayakkabı ve Çanta</i>
<i>Kılıf Dünyası</i>	<i>Madam Giyim</i>

<i>Meşhur Konya Tiritçisi</i>	<i>Meşhur Şark Kadayıfçısı</i>
<i>Nezih Konya Mutfağı</i>	<i>Son Kale Simit Evi</i>
<i>Tarihi Konya Kellecisi</i>	<i>Tarihi Mabeyn Helvacısı</i>

Şekil 3.6. “İddialı Olmayı İfade Eden” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.7. Alışılmışın Dışında Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

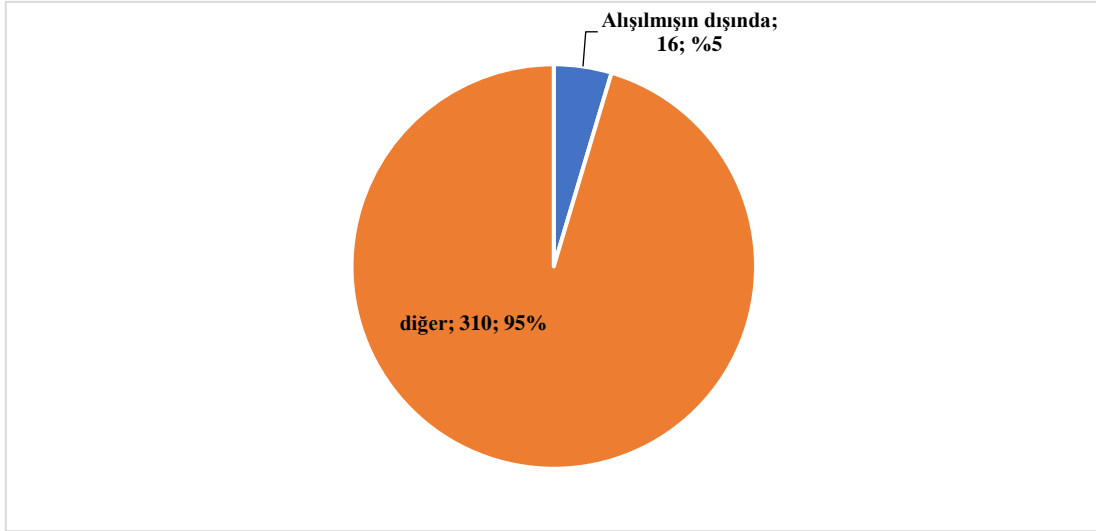
Bu başlık altında değerlendirilen iş yeri adları, diğer iş yeri adlarına göre hem iş yerinin özelliğini göstermesi hem de akılda kalıcı olması bakımından daha özel düşünülmüş iş yeri adlarıdır. Bu türde olan iş yeri adları “*Alışılmışın dışında sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları*” başlığı altında toplanmıştır.

Buradaki iş yeri adlarının derleme aşaması diğer iş yeri adlarına göre farklılık göstermektedir. Bu iş yeri adları, görüldüğü anda dikkat çekici olduğu için hafızamıza kazınan iş yeri adlarıdır.

Bu bölüme dâhil edilen on altı iş yeri adı vardır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %5’ini oluşturmaktadır. Bu grupta değerlendirilen iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>1 Düz 2 Ters Yün & Tuhafiye</i>	<i>Acıktım Döner</i>
<i>Al aş Döner</i>	<i>Ar+ı Müzik & Saat</i>
<i>Bay Odun Cafe & Nargile</i>	<i>Bu İş Böyle Yapılır Gayrimenkul</i>

<i>Gel de bir gör Manav</i>	<i>Hayır Gör Emlak</i>
<i>Me İs Tuhafiye</i>	<i>Şaka Gibi Avm</i>
<i>The Bakkal</i>	<i>Var Mr. Simit ve Börek</i>
<i>Yedim Börek ve Simit</i>	<i>Yer6 Korku Evi</i>
<i>Yine Gel Köfte</i>	<i>Yinsin İçilsin Gardaşım</i>

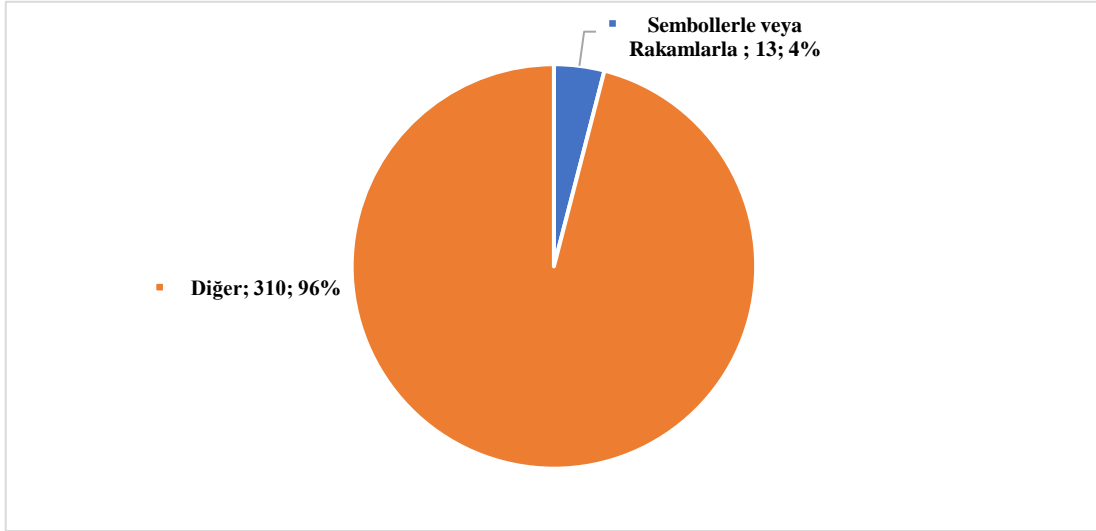
Şekil 3.7. “Alışılmışın Dışında” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.8. Sembollerle veya Rakamlarla Oluşturulan İş Yeri Adları

Buradaki iş yeri adları, rakamlarla ya da sembollerle oluşturulmuştur. Söz gelimi Yer6 korku evi burada güzel bir örnektir. Bunun yanında Birol (1 OL) adı da oluşturulma şekliyle dikkat çekicidir. Diğer örneklerde ise “&” ekinin ve Konya şehrinin plakası olan “42” sayısının kullanıldığı görülmektedir. Bu grupta değerlendirilen on üç iş yeri adı bulunmaktadır ve diğer iş yeri adlarına oranı %4’tür. Tespit edilen iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>1 Düz 2 Ters Yün & Tuhafiye</i>	<i>1 Ol Nargile & Tütün Shop</i>
<i>Afitap Boutique & Shoes</i>	<i>Ar+ı Müzik & Saat</i>
<i>Gaymak Tatlı & Dondurma Cafe</i>	<i>Harman Exclusive Unlu Mamuller & Cafe</i>
<i>Moda 42</i>	<i>Mr. Black Nargile & Kahve Dükkanı</i>

<i>Nar-i Keyf Nargile & Tütün Shop</i>	<i>Recebx Ayakkabı</i>
<i>Tek'1 Çiçek ve Organizasyon</i>	<i>Tost 42</i>
<i>Yer6 Korku Evi</i>	

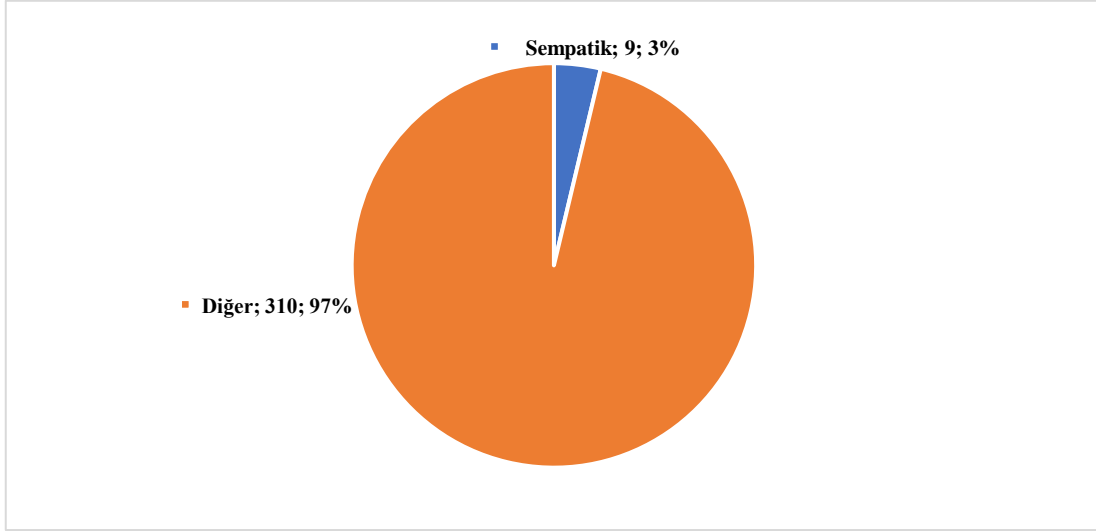

Şekil 3.8. “Sembollerle veya Rakamlarla” Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.9. Sempatik Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu bölümde değerlendirilen dokuz iş yeri adı vardır. Bu iş yeri adlarında kullanılan *cici*, *bücür*, *çitlembik*, *pufuduk* gibi sıfatlar göze çarpmaktadır. Bu grupta olan iş yeri adlarının genele oranı %4'tür. Sempatik sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları aşağıda sıralanmıştır:

<i>Bücür Bebe</i>	<i>Cici Bebe</i>
<i>Cicim Halı Sarayı</i>	<i>Civil Konya</i>
<i>Çitlembik Bebe</i>	<i>Tonton Döner & Kumru</i>
<i>Paşa Carpet & Kilim Turizm</i>	<i>Paşa Cafe & Fastfood</i>
<i>Pufuduk Çabuts</i>	

Şekil 3.9. “Sempatik” Sözcüklerle Oluşturulan İş Yeri Adları.

Bu grupta tanımladığımız dokuz iş yeri adının beşi giyim sektörü üzerinedir.

3.10. Dünya Görüşü ve İnanç İfade Eden İş Yeri Adları

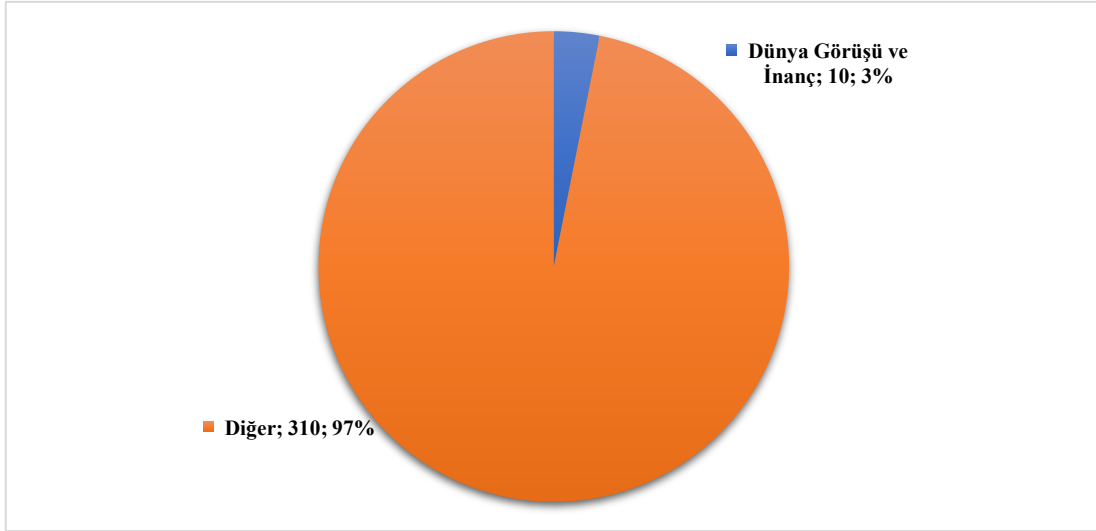
Araştırmada değerlendirilen bazı iş yeri adları, iş yeri sahibinin dünya görüşünü, dinî değerlerini, siyasete bakış açısını yansıtmaktadır. Bu grup altında incelenen iş yeri adları “dünya görüşü ve inanç ifade eden iş yeri adları” başlığı altında toplanmıştır.

İş yeri sahipleri ile yapılan görüşmelerde söz gelimi *Nostalji Market* adının iş yeri sahibinin eski dönemlere olan ilgisi ile oluşturduğunu göstermektedir. Osmanlı, ay yıldız gibi sözcükler kullanılarak oluşturulan iş yeri adları ise iş yeri sahiplerinin tarihe ve ülkeye olan bağlılığını ifade etmek için verilmiştir.

Bu grup altında oluşturulan iş yeri adları risk barındırmaktadır. Söz gelimi bir müşteri, iş yeri adında eski dönemlere ait kullanımları veya dinî inancı ile uyuşmayan bir görüşü barındıran iş yerini tercih etmeyebilir.

Bu gruba dâhil edilen on iş yeri adı vardır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %3’ünü oluşturmaktadır. Dünya görüşü ve inanç bildiren iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Arafa Giyim</i>	<i>Anna Turizm Seyahat Ajansı</i>
<i>Dergâh Hotel</i>	<i>Foto Ayyıldız</i>
<i>Hich Hotel Konya</i>	<i>Hiç Kuyumculuk</i>
<i>Nostalji Kokoreç</i>	<i>Ottoman Kuyumculuk</i>
<i>Stüdyo Osmanlı</i>	<i>Selam Kitap Kırtasiye</i>

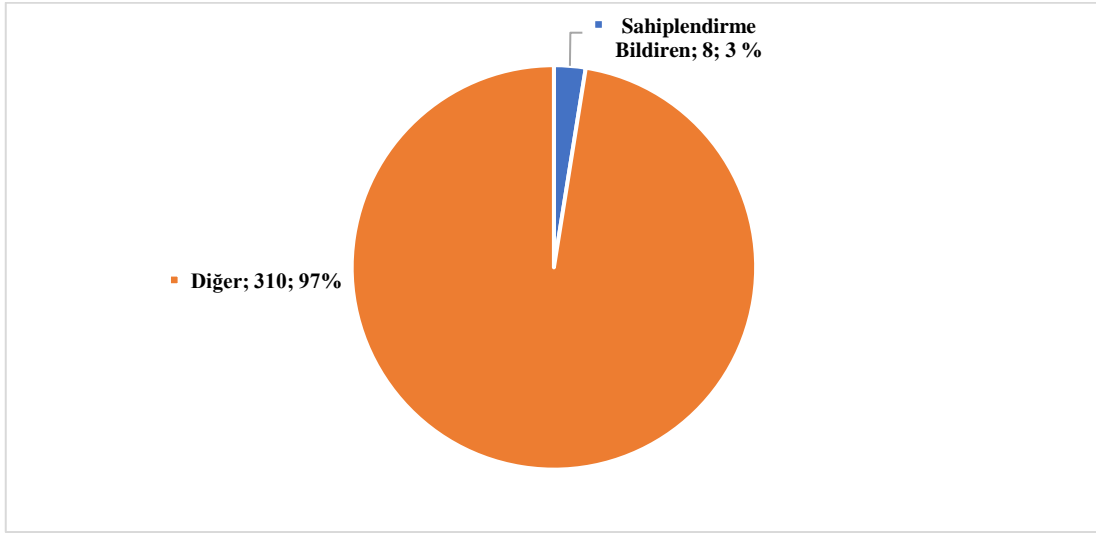

Şekil 3.10. “Dünya Görüşü ve İnanç” İfade Eden İş Yeri Adları.

3.11. Sahiplendirme Bildiren İş Yeri Adları

Bu grupta değerlendirilen sekiz iş yeri adı bulunmaktadır. Burada yer alan iş yeri adlarındaki sahiplik anlamı, birinci teklik şahıs iyelik eki ve ilgi hâl eki ile sağlanmıştır. Bu yapıda olan iş yeri adlarının genele oranı ise %3’tür. Sahiplendirme bildiren iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Adressim Collection</i>	<i>Bizim Ambalaj</i>
<i>Bizim Market</i>	<i>Dedem Kokoreç</i>
<i>Kebabçım</i>	<i>Kuaförüm Hassan</i>
<i>Kuaförüm Osman</i>	<i>Yuvam Ev Tekstili ve Dekorasyon</i>

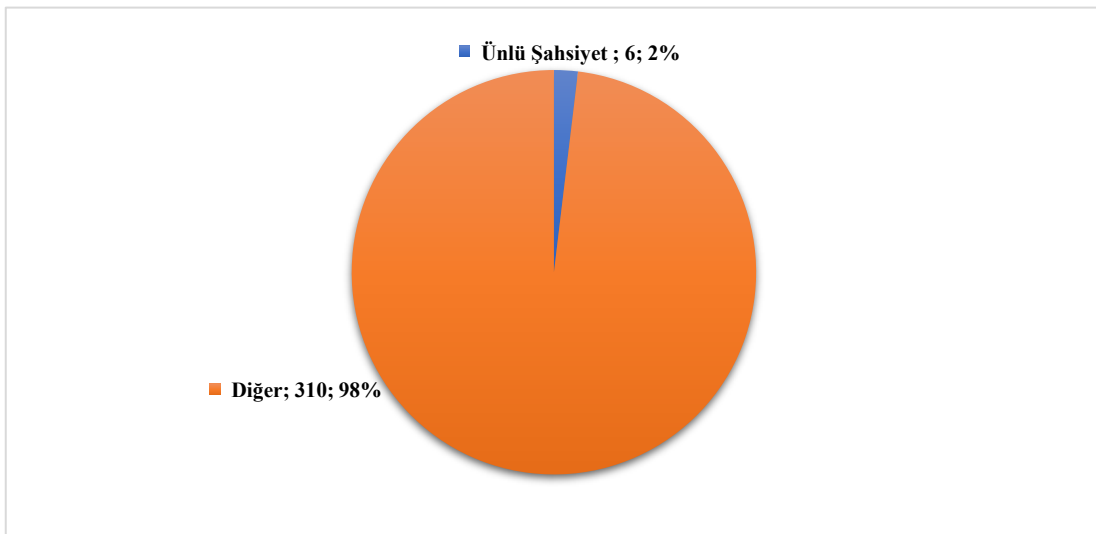

Şekil 3.11. “Sahiplendirme Bildiren” İş Yeri Adları.

3.12. Ünlü Şahsiyet Adlarıyla Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu başlıkta altı iş yeri adı incelenmiştir. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %2’sini oluşturmaktadır. Lokman Hekim, İbni Sina ve Mevlânâ gibi önemli şahsiyetlerin adları, bu iş yeri adlarında kullanılmıştır. Ünlü şahsiyet adlarıyla oluşturulan iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Dar -ül Lokman Hekim</i>	<i>İbni Sina Eczanesi</i>
<i>Lokman Şifa Bahçesi</i>	<i>Mevlâna Sürücü Kursları</i>
<i>Mevlâna Şems Hotel</i>	<i>Rumi Hotel</i>

Şekil 3.12. “Ünlü Şahsiyet” Adlarıyla Oluşturulan İş Yeri Adları.

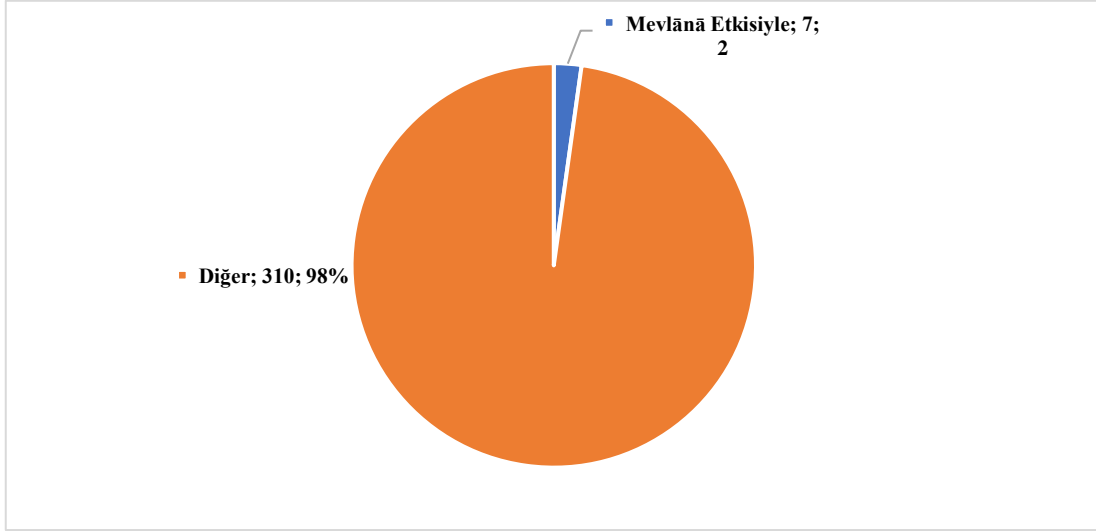
3.12.1. Mevlânâ Etkisiyle Oluşturulan İş Yeri Adları

Mevlânâ, Afganistan’ın kuzeyinde bulunan Horasan bölgesinin, Belh şehrinde doğmuştur. Babasıyla birlikte Vahş, Semerkant şehirlerinde bulunmuştur. Babası, Mevlânâ beş yaşındayken Belh şehrinde göçüp sırasıyla Nişabur, Bağdat, Mekke, Medine ve Şam gibi önemli yerlerde bulunmuştur. Daha sonra Anadolu’ya geçerek Malatya, Erzincan ve Akşehir’e ulaşmıştır. Bu bölgelerde kısa bir süre bulunduktan sonra Karaman’a gelmiştir. Mevlânâ Karaman’da bulunduğu sıralar on beş yaşında olduğu bilinmektedir. Karaman’da da bir süre bulunan Mevlânâ, Sultan Keykubat’ın özel isteği üzerine Konya’ya gelmiştir. Çocukluk yılları hariç ömrünün büyük bir bölümünü Konya’da geçirmiş olan Mevlânâ yine Konya’da vefat etmiştir (Öngören, 2004: 441-448).

Verdiği eserlerle, şiirleriyle; din, dil farklılık gözetmeksizin insanlığa bakış açısıyla tüm dünya tarafından tanınan Mevlânâ, yaşamının büyük bir bölümünü Konya’da geçirmesi ve kabrinin Konya’da olması dolayısıyla Konya ile özdeşleşmiştir. Bundan dolayı Konya’daki iş yeri adlarına bu durum yansımıştır.

Çalışmada Mevlânâ’nın şahsiyeti etrafında oluşturulan iş yeri adları, “Mevlânâ’nın şahsiyeti etkisiyle oluşturulan iş yeri adları” başlığı altında toplanmıştır. Bu grupta incelenen yedi iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %2’sini oluşturmaktadır. Bu iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Hich Hotel Konya</i>	<i>Hotel Ney</i>
<i>Mesnevi Hotel</i>	<i>Mevlâna Sürücü Kursları</i>
<i>Mevlâna Şems Hotel</i>	<i>Mevlevi Hotel</i>
<i>Rumi Hotel</i>	

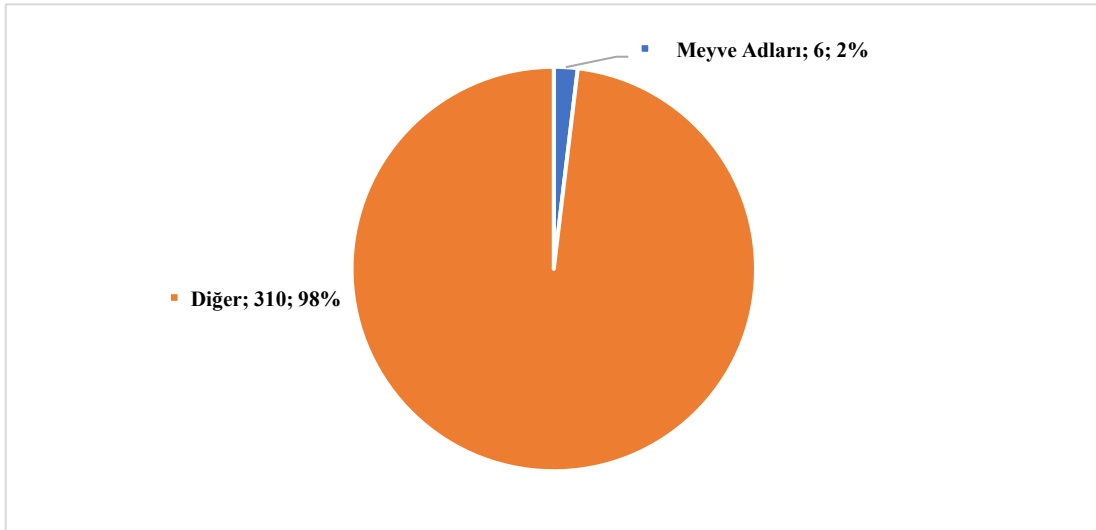

Şekil 3.12.1. “Mevlânâ Etkisiyle” Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.13. Meyve Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Bu grupta incelenen altı iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %2’sini oluşturmaktadır. “*Meyve adları ile oluşturulan iş yeri adları*” aşağıda verilmiştir:

<i>Balkabağı Kahvaltı Salonu</i>	<i>Hurma Diyarı</i>
<i>Kiraz Çiçekçilik</i>	<i>Limon Çekirdeği Pasta Dükkânı</i>
<i>Limon Çiçek Evi</i>	<i>Limon Eczanesi</i>

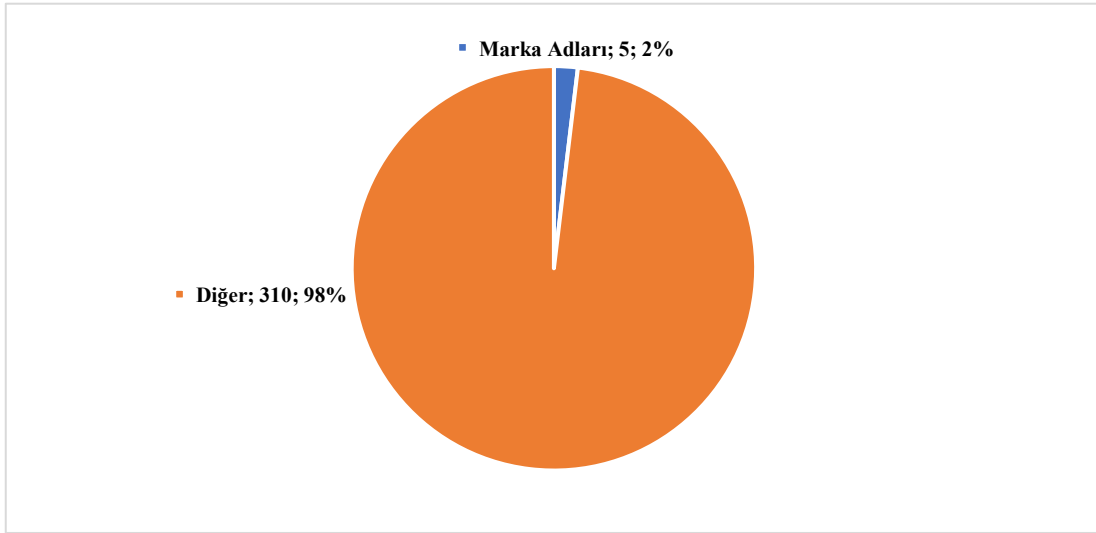

Şekil 3.13. “Meyve Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.14. Marka Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları

“Marka adları ile oluşturulan iş yeri adları” başlığı altında değerlendirilen iş yeri adları, herkes tarafından bilinen farklı şehirlerde şubeleri olan iş yeri adlarıdır. Bu türde olan beş iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %2’sini oluşturmaktadır. Bu gruptaki iş yeri adları şunlardır:

<i>Asmira Eşarp</i>	<i>Evilyum</i>
<i>Mademe Moss</i>	<i>Setrms</i>
<i>Zen Diamond</i>	

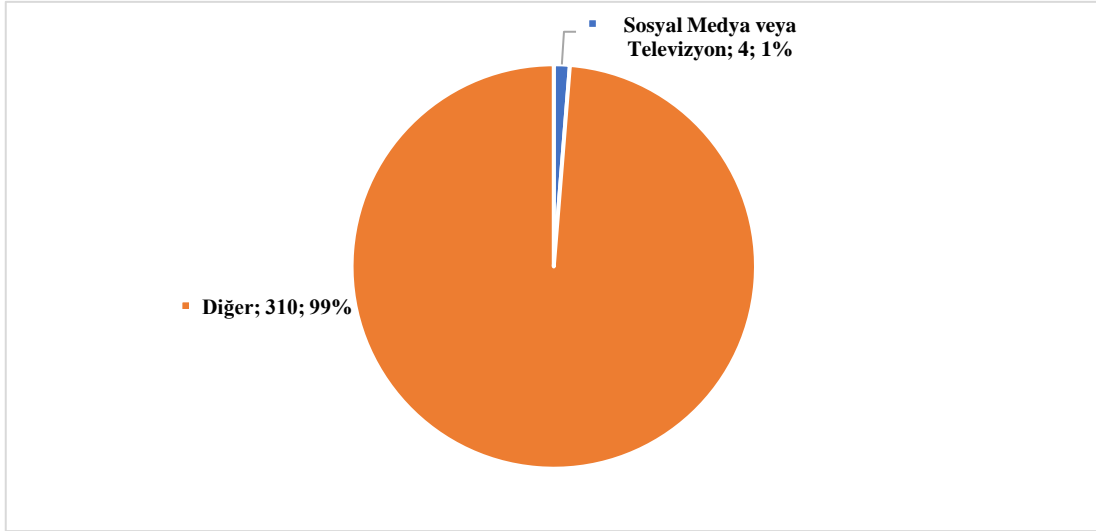
Şekil 3.14. “Marka adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.15. Sosyal Medya veya Televizyon Etkisiyle Oluşturulan İş Yeri Adları

Teknolojinin gelişmesi ile hayatımıza giren sosyal medya, en sık tercih edilen platform olmuştur. Günlük hayatta çok fazla kullanılan sosyal medya, iş yeri adlarına da yansımaya başlamıştır. Bu türde olan iş yeri adları “Sosyal medya veya televizyon etkisiyle oluşturulan iş yeri adları” başlığı altında toplanmıştır. Bu guruba dâhil edilen dört iş yeri adı vardır. *Ayıks kuaför*, *Fenomen Kafe Nargile*, *Taktik Maktik Yok Bam Bam Bam* sosyal medya etkisi ile oluşurken *Titanic Kafe* televizyon etkisi ile oluşturulmuştur. Bu grupta olan iş yeri adlarının genel iş yeri adlarına göre kullanım

oranı %1'dir. Sosyal medya veya televizyon etkisiyle oluşan iş yeri adları aşağıda sıralanmıştır:

<i>Aytks Kuaför</i>	<i>Fenomen Kafe Nargile</i>
<i>Taktik Maktik Yok Bam Bam Bam</i>	<i>Titanic Cafe</i>

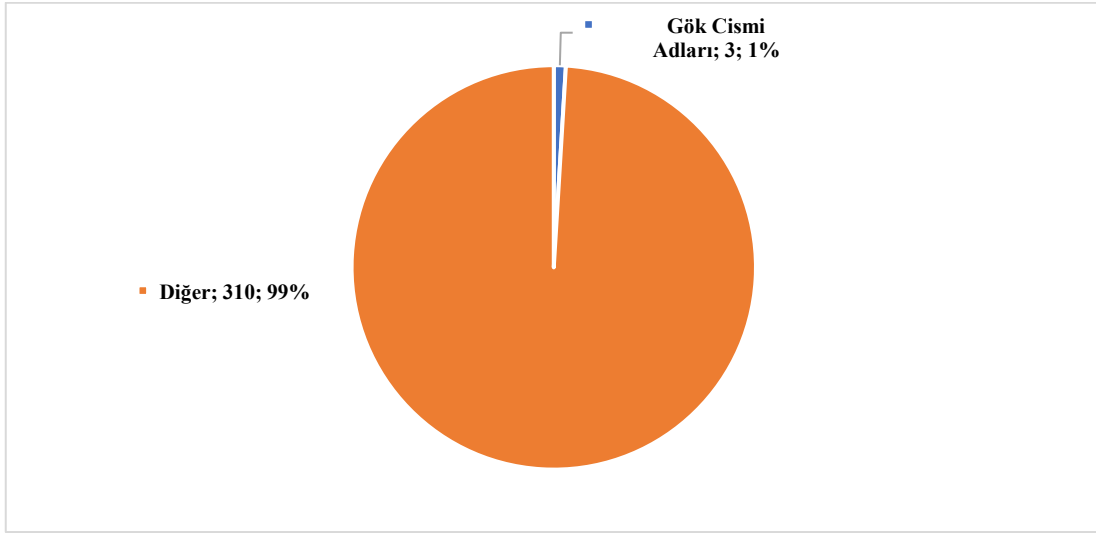
Şekil 3.15. “Sosyal Medya veya Televizyon” Etkisiyle Oluşan İş Yeri Adları.

3.16. Gök Cismi Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Geçmişten günümüze kadar insanlar, gök cisimlerine hep ilgi duymuş onlardan anlamlar çıkartmaya çalışmıştır. Bu durum kişi adlarına, yer adlarına ve birçok farklı alana yansımıştır. İnceleme yaptığımız yerlerde bu türden iş yeri adlarına rastlanmıştır. Çalışmada gök cisimlerine ait kavramların verildiği iş yeri adları “*Gök cismi adları ile oluşturulan iş yeri adları*” başlığı altında toplanmıştır.

Çalışmamızda tespit edilen iş yeri adlarında, gök cisimlerine ait sözcüklerin diğer gruplara oranla daha az tercih edildiği görülmüştür. Bu grupta incelenen üç iş yeri adı, bütün iş yeri adlarının %1'ini oluşturmaktadır. Değerlendirilen iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>Afitap Boutique & Shoes</i>	<i>Güneş Optik</i>
<i>Yıldız Optik</i>	

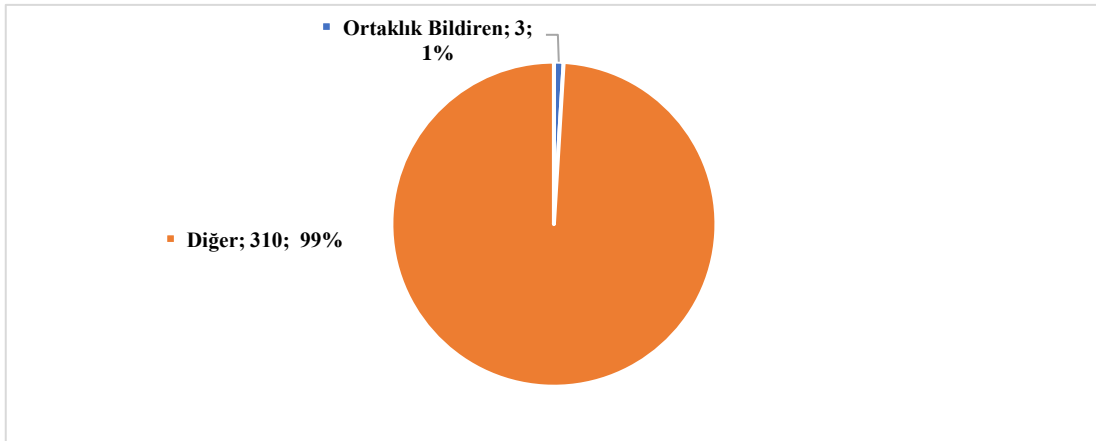

Şekil 3.16. “Gök Cismi Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.17. Ortaklık Bildiren İş Yeri Adları

Çalışmada, birden fazla yöneticisinin olduğu bazı iş yeri adlarının ortaklık hususlarını iş yeri adlarına yansıttığı görülmüştür. Bu tür iş yeri adları “*Ortaklık bildiren iş yeri adları*” başlığı altında incelenmiştir. İş yeri adlarında, ortaklık ifadelerinin kullanımı esnasında “x” ve çokluk eki olan “-lar” eki kullanılmıştır. Bu başlıkta üç iş yeri adı bulunmaktadır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %1’ini oluşturmaktadır. Ortaklık bildiren iş yeri adları aşağıda verilmiştir:

<i>2 x Ber</i>	<i>Dostlar Simit Evi</i>
<i>Recebx Ayakkabı</i>	

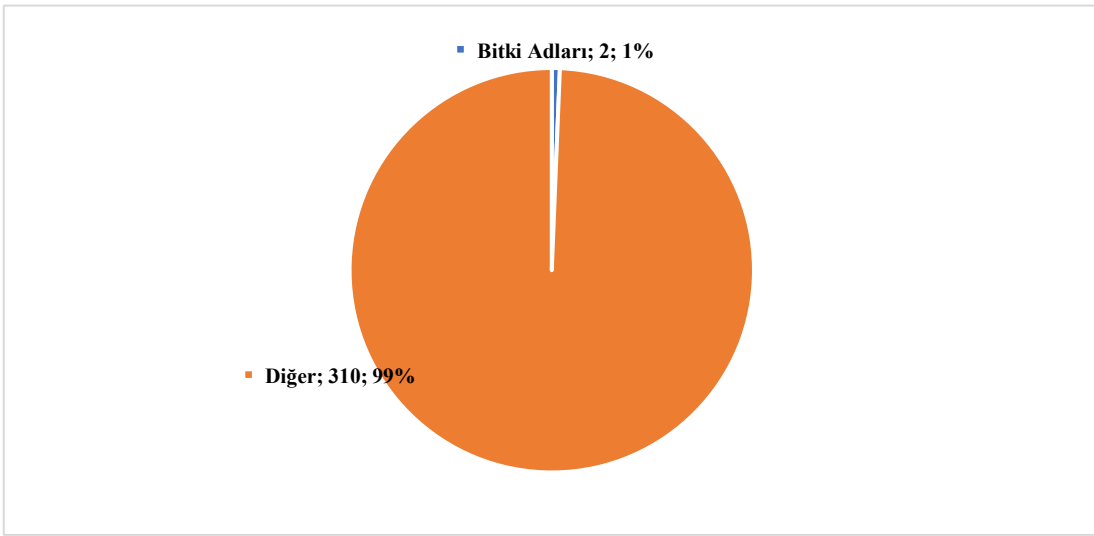

Şekil 3.17. “Ortaklık Bildiren” İş Yeri Adları.

3.18. Bitki Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Diğer sınıflandırmalardaki iş yeri adlarına oranla bu türdeki iş yeri adlarının daha az tercih edildiği görülmüştür. Sınırlı sayıda olan bitki adı anlamlı iş yeri adlarının; çiçek satan iş yerlerine ya da baharat satan iş yerlerine verildiği görülmektedir. Bu gruba dâhil edilen iki iş yeri adı vardır. Bu sayı, bütün iş yeri adlarının %1'ini oluşturmaktadır. Bu gruba dâhil edilen iş yeri adları şunlardır:

<i>Hanımeli Çiçekçilik</i>	<i>Ihlamur Şifalı Bitkiler & Baharat</i>
----------------------------	--

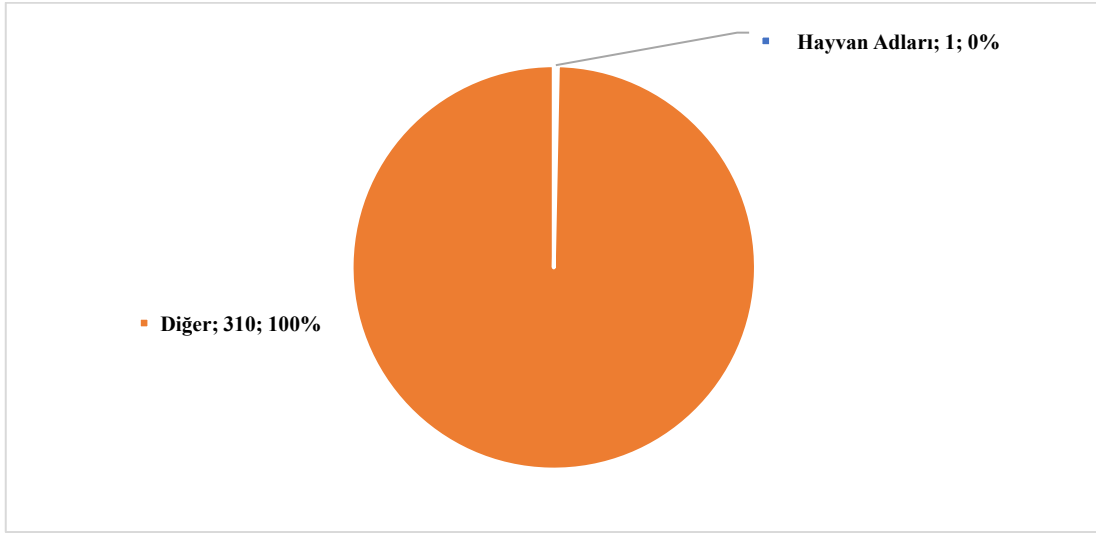

Şekil 3.18. “Bitki Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

3.19. Hayvan Adları ile Oluşturulan İş Yeri Adları

Çalışmadaki veriler doğrultusunda iş yeri sahiplerinin iş yerlerine hayvan adı vermeyi tercih etmediği görülmüştür. Bu grupta incelenen bir iş yeri adı vardır:

<i>Arı Hurma.</i>

Şekil 3.19. “Hayvan Adları” ile Oluşturulan İş Yeri Adları.

SONUÇ

Çalışmamızdaki bilgiler ve veriler doğrultusunda elde ettiğimiz sonuçları şöyle özetleyebiliriz:

İkinci bölümde, 310 iş yeri adı dil kökenleri bakımından incelenmiştir. Burada tespit edilen farklı dil oluşumları görülmüştür. Buradaki oluşumlar tek dilden oluşan iş yeri adları, iki farklı dille oluşan iş yeri adları, üç farklı dille oluşan iş yeri adları ve dört farklı dille oluşan iş yeri adları olmak üzere başlıklara ayrılmış, buradaki başlıkların da alt başlıkları oluşturulmuştur. Ayrıca iş yeri sahiplerinin iş yerine ad verme sebeplerine de kısaca değinilmiştir. Bu iş yeri adlarının istatistiklerinden çıkarılan sonuçlar şöyledir:

*Çalışmamızda, tek dilden oluşan iş yeri adlarında en sık tercih edilen dil Türkçe olmuştur. Buradan yola çıkarak iş yeri sahiplerinin Türkçe kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adlarını daha çok tercih ettiği görülmektedir. İkinci tercih edilen dil ise Arapça olmuştur. İngilizce ve Fransızcanın kullanımını da bu dilleri takip etmektedir. Fakat burada değinmeliyiz ki iş yeri sahipleri çoğu kelimenin Türkçe olduğunu düşünerek iş yerine ad olarak vermişlerdir. Söz gelimi çay sözcüğü köken olarak Çince'dir ama iş yeri sahibi bu sözcüğü Çince olduğunu düşündüğü için değil Türkçe olduğunu düşündüğü için vermiştir.

* İki farklı dilin birlikte kullanılmasından ortaya çıkan iş yeri adları; Türkçe ve yabancı dillerden oluşan iş yeri adları ve tamamı yabancı dillerden oluşan iş yeri adları olarak ikiye ayrılmıştır. Türkçe ve yabancı dillerle oluşturulan iş yeri adlarında, Türkçe ve Fransızca kökenli dillerinin birlikte kullanımından oluşan 31 iş yeri adı örneği tespit edilmiş olup bu grupta en çok tercih edilen birleşim olmuştur. Türkçe ve Fransızca kökenli dil oluşumunu ikinci sırada 29 iş yeri adı örneği ile Türkçe ve Arapça kökenli dillerinin birlikte kullanımını takip etmektedir. Bunların akabinde Türkçe ve Farsça kökenli dillerinin birlikte kullanımında 13, Türkçe ve İngilizce kökenli dillerin birlikte kullanımında ise 12 iş yeri adı tespit edilmiştir.

Tamamı yabancı dillerden oluşan iş yeri adlarında, Arapça ve Fransızcanın en sık tercih edilen oluşum olduğu görülmüştür. Tercih edilen ikinci oluşum ise Fransızca

ve İngilizce kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları olurken Arapça ve Farsça kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları da tercih edilen diğer bir oluşumdur.

* Üç farklı dilin birlikte kullanılmasından oluşan iş yeri adları diğer gruplar gibi Türkçe ve yabancı kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları ve tamamı yabancı kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adları olarak ikiye ayrılmıştır. Türkçe ve yabancı kökenli sözcüklerden oluşan iş yeri adlarında Türkçe, Arapça ve Farsça kökenli dillerin birlikte kullanımının 16 iş yeri adı barındırmasıyla en sık tercih edilen oluşum olduğu görülmüştür.

* Dört farklı dilin oluşumundan oluşan iş yeri adları grubu da Türkçe ve yabancı dillerden oluşan iş yeri adları ve tamamı yabancı dillerden oluşan iş yeri adları olarak sınıflandırılmıştır. Burada dil farklılığı arttıkça tespit edilen örnekler de doğal olarak azalmıştır.

*Burada bahsedilmesi gereken bir diğer konu ise çalışmamızda Türkçe + İngilizce, Türkçe + Latince, Türkçe + Farsça yapıda hibrit (melez) kelimeler tespit edilmiş olup bu iş yeri adları gerekli yerlerde açıklanmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, iş yeri sahiplerinin iş yerlerine ad verme ölçütlerine göre 19 farklı başlık oluşturulmuştur. Bu başlıklar, en fazla tercih edilenden en az tercih edilene doğru sıralanmış, istatistiksel veriler oluşturulmuştur. Bu veriler de grafiklerde gösterilmiştir. Bu bölümden çıkarılan önemli sonuçlar şunlardır:

* Kişi adı veya soyadı anlamlı iş yeri adları %17 istatistiksel veri ile en çok tercih edilen ölçüt olmuştur. Çalışmada bu başlık da kendi içinde: *Kişi adları ile oluşturulan iş yeri adları, soyadı ile oluşturulan iş yeri adları, kişi adı ve soyadı ile oluşturulan iş yeri adları, lakaplar ile oluşturulan iş yeri adları* olarak 4 alt başlıkta incelenmiştir. Burada kişi adı veya soyadı ile oluşturulan iş yeri adları; avukatlık bürolarında, diş pansiyonlarında, eczane adlarında, iletişim dükkanlarında ve kuaför adlarında tercih edilmiştir.

* Çalışmada, iş yeri içeriğini bildiren terimlerle oluşturulan iş yeri adları %16 oranla en sık tercih edilen ikinci ölçüt olmuştur. Buradan çıkarılan sonuç, iş yeri

sahipleri hem vitriniyle hem de iş yeri adıyla yaptığı işi net bir şekilde göstermek istemiştir.

* İş yeri sahiplerinin fazlaca tercih ettiği bir diğer ölçüt de %12 ile yer adları ile oluşturulan iş yeri adlarıdır. İş yeri adları, buldukları konumun, caddenin, mahallenin adını alabilmektedir. Yer adları ile oluşturulan iş yer adları kendi içinde *belediye adları ile oluşturulan iş yeri adları, mahalle cadde ve sokak adları ile oluşturulan iş yeri adları, coğrafi birim adları ile oluşturulan iş yeri adları, plaka kodu belirtilerek oluşturulan iş yeri adları, şehir adları ile oluşturulan iş yeri adları, tarihî devirlere atıf ile oluşturulan iş yeri adları, tarihî yer adları ile oluşturulan iş yeri adları ve yabancı yer adları ile oluşturulan iş yeri adları* olarak 7 alt başlıkta değerlendirilmiştir. Burada da en çok tercih edilen alt başlık mahalle, cadde ve sokak adlarından oluşturulan iş yeri adları olmuştur.

* Yabancı sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları iş yeri sahiplerinin %11 kullanım oranı ile tercih ölçütü olmuştur. İş yeri sahipleri, iş yerinin daha modern, daha lüks görünmesi için iş yerlerine yabancı sözcükler barındıran adlar vermişlerdir. Çalışmadaki istatistiklerde bu ölçüt, daha önce yer verilen ölçütlere göre daha az tercih ediliyor olsa da ileri tarihlerde bu istatistikler değişecektir. Çünkü yeni açılan işletmelerin birçoğuna yukarıda bahsi geçen düşünceler ile iş yeri adı verilmektedir.

* Olumlu ileti bildiren sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları başlığı da %10 istatistikle sıklıkla tercih edilen diğer bir ölçüt olmuştur. Buradaki iş yeri adlarının ortak özelliği, müşterilerin aklında güzel izlenimler bırakıyor olmasıdır. Söz gelimi *Enfes Döner* veya *Çıtır Simit* gibi iş yeri adları akılda güzel izlenimler bırakmaktadır.

* Dikkat çekilmesi gereken bir diğer ölçüt de öndelik anlamlı sözcüklerle oluşturulan iş yeri adlarıdır. Bu ölçütü oluşturulan iş yeri adlarının kullanım oranı %6'dır. Öndelik anlamlı iş yeri adları iş yeri sahiplerinin diğer iş yerlerinden daha iyi daha güzel olduğunu belirten sözcüklerle kurulmaktadır. Burada *eşsiz, nezih, elit, meşhur* gibi sıfatların tercih edildiği görülmüştür.

* Mevlânâ'nın şahsiyeti etkisiyle oluşturulan iş yeri adları da ayrıca önem taşımaktadır. Buradaki 7 iş yeri Mevlânâ Müzesi etrafında tespit edilmiştir.

* Çalışmada karşılaştığımız bazı iş yeri adları, insanların görmeye alışık olmadığı türdendir. Bu iş yeri adları, alışılmışın dışında sözcüklerle oluşturulan iş yeri adları başlığında toplanmış olup 6 iş yeri adı bu ölçüt ile oluşturulmuştur.

Çalışmamızdan hareketle iş yeri adlarında Türkçe kökenli sözcüklerin kullanımı çoğunlukta olduğu görülmektedir. Yabancı kökenli sözcüklerle kurulan iş yeri adları ise azınlıktadır. Ayrıca iş yeri adlarında kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin bir kısmı iş yeri sahiplerinin Türkçe olarak düşündüğü Türkçeleşmiş sözcüklerden oluşmaktadır. Fakat çalışmamızda asıl kökene göre inceleme yapıldığı için bu sözcükler yabancı kökenli sözcükler başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu da iş yeri adlarındaki yabancı kökenli sözcük kullanım oranını etkilemiştir. Bunun aksine iş yeri adını bile isteye yabancı kökenli, yabancı imla ile oluşturan iş yeri sahipleri de bulunmaktadır. Yabancı kökenli sözcüklerin tercih edilmesindeki ana etken iş yeri sahiplerinin iş yerine yabancı isim vererek müşterilerin daha çok dikkatini çekeceğini düşünmeleridir. Yeni iş kuran iş yeri sahipleri, bu düşünce biçimi ile iş yerlerine ad verirlerse yabancı kökenli sözcükle iş yeri adı kullanımını oldukça artacaktır.

Burada Türkçe bilincinin oluşturulması ve yaygınlaştırılmasıyla iş yeri adlarındaki olası yabancılaşmaya engel olunabilir. Özellikle araştırmacılara burada iş düşmektedir. Çünkü bilimsel olarak iş yeri adları ile ilgili çalışmalar oldukça sınırlı sayıda kalmıştır. Bu alanda 2 yüksek lisans tezi ve az sayıda makale bulunmaktadır. Çalışmamızın başında da belirttiğimiz gibi bizi bu çalışmaya iten en önemli sebeplerden birisi bu alanda yapılan bilimsel nitelikte çalışmaların az sayıda olmasıydı. Umuyoruz ki çalışmamız maksadına ulaşır bu alanda çalışacak olan araştırmacıların önünü açar ve onlara farklı bir bakış açısı sunar.

İş yeri listesi

1. 1 Düz 2 Ters Yün & Tuhafiye
2. 1 Ol Nargile & Tütün Shop
3. 2 x Ber
4. Acıktım Döner
5. Adıyaman Çiğ Köftecisi
6. Adressim Collection
7. Afitap Boutique & Shoes
8. Ahmet's Place Dondurma
9. Aksesuar Dünyası
10. Aksesuar Store
11. Aksoy Eczanesi
12. Al aş Döner
13. Alsat İletişim
14. Ana Guzusu
15. Anadolu Halı Mobilya
16. Anadolu Kiraathanesi
17. Anatolia Playstation
18. Anıt Enstitü Pazarı
19. Anna Turizm Seyahat Ajansı
20. Arafa Giyim
21. Arı Hurma
22. Ar+1 Müzik & Saat
23. Asmira Eşarp

24. Aşiyen Kitabevi
25. Aşk ı Neva Unlu Mamülleri
26. Avukat Hüseyin Denizli
27. Avukat Öztürk Dere
28. Avukat Şayeste Yapıcı
29. Aydın Ambalaj
30. Ayıks Kuaför
31. Ayşe Doğan Güzellik Salonu
32. Bab-ı Keyf Kahvehanesi
33. Baldan Bal Restorana Kafe
34. Balkabağı Kahvaltı Salonu
35. Ballıoğlu Halıcılık
36. Başkent Döner & Çorba
37. Bay Cix Erkek Kuaförü
38. Bay Odun Cafe & Nargile
39. Bebek Geliyooo
40. Bektaş Eczanesi
41. Berceste Store
42. Beyoğlu Fast Food
43. BIG Telekom
44. Bi- Bende Ayakkabı ve Çanta
45. Bi Ekmek
46. Bitez Perde & Ev Tekstili
47. Bizim Ambalaj
48. Black White Kuaför

49. Bolu Lokantası
50. Bolulu Hasan Usta Süt Tatlıları
51. Bonjour Petrol Marketi
52. Bu İş Böyle Yapılır Gayrimenkul
53. Bücür Bebe
54. Büyülü Fener Nargile
55. Cadde Büfe Kuruyemiş
56. Can Kitapevi
57. Candaroğulları Pide & Börek
58. Cansuyu Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
59. Cengiz Etli ekmek Salonu
60. Cezvehane Cafe & Fast Food
61. Cici Bebe
62. Cicim Halı Sarayı
63. Cinayet Korku Evi Konya
64. Cinnet Korku Evi Konya
65. Çankaya Sürücü Kursu
66. Çayırbağı Süt Ürünleri
67. Çıtır Simit
68. Çiğilli Ali Bakkal
69. Çitlembik Bebe
70. Çoook Ucuz Tuhafiye
71. DAd Dili Arapça Öğretim Merkezi
72. Damla Restaurant
73. Damlayan Tuhafiye

74. Dar -ül Lokman Hekim
75. Day Day Bebe
76. Dedem Kokoreç
77. Değişim Hair Club
78. Dental Hayat
79. Dent-i Konya
80. Dentium Meram
81. Dergâh Hotel
82. Discovery e spor Merkezi
83. Diş Hekimi M. Emin Mıhoğlu
84. Diş Hekimi Mehmet Ali Mert
85. Diş Hekimi Mete Algen
86. Diş Hekimi Nuri Uyar
87. Diş Hekimi Tayfun Gürel
88. Dodurga Fastfood
89. Doğal Taş Dünyası
90. Dostlar Simit Evi
91. Doy Doy Ye Döner
92. Döner Evi
93. Duayen Optik
94. ECEM İletişim
95. Efendi Kahvehanesi
96. Efsane Döner İskender
97. Eğitim Center Kırtasiye
98. Ehl-i Keyf Cafe

99. El- Bir Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği

- 100.** Elektrik Market
- 101.** Elif Takı
- 102.** Elitt Moda Eşarp
- 103.** Emir İletişim
- 104.** Enfes Etli ekmeek
- 105.** Erkek Kuaförü Ömer
- 106.** Eser İletişim
- 107.** Eserler Gıda Market
- 108.** Eserler Közde Çay Evi
- 109.** Esin Halı Perde
- 110.** Eşsiz Kırtasiye
- 111.** Etkin Emlak
- 112.** Etna Bayan Kuaförü
- 113.** Evilyum
- 114.** Evistan
- 115.** Evsat Gayrimenkul
- 116.** Eylül Eşarp & Şal
- 117.** Family Çiçekçilik ve Organizasyon
- 118.** Fasl-ı Muhabbet Cafe
- 119.** Fast Food Yaka
- 120.** Fenomen Kafe Nargile
- 121.** Fodul Fidancılık Peyzaj
- 122.** Form Optik
- 123.** Foto Ayyıldız

124. Foto Batu
125. Ful Çiçek
126. Furkan Ambalaj
127. Furkan Süs Party Store
128. Gala Çiçek
129. Game Center
130. Gaymak Tatlı & Dondurma Cafe
131. Gel de bir gör Manav
132. Golden Bay Bayan Ayakkabı ve Çanta
133. Gözlükçü Miraç Optik
134. Gülnur Ambalaj
135. Güneş Optik
136. Güven Kitap & Kırtasiye
137. Hacı Şükrü 1907
138. Halktan Konya Şubesi
139. Hande Eczanesi
140. Hanımeli Çiçekçilik
141. Happy Babies Oyun Atölyesi
142. Harman Exclusive Unlu Mamuller & Cafe
143. Hatırlı Market
144. Hattrick Playstation Cafe
145. Hayır Gör Emlak
146. HGT Topbaş İletişim
147. Hicaz Çarşısı
148. Hicaz Et Piliç Ürünleri

149. Hich Hotel Konya
150. Hiç Kuyumculuk
151. Hot Döner
152. Hotel Ney
153. Hurma Diyarı
154. Ice Cafe
155. İhlamur Şifalı Bitkiler & Baharat
156. Ingaaa Bebe
157. İbni Sina Eczanesi
158. İlker Doğan Erkek Tesettür Giyim
159. İmaj Kuaför
160. İpek Eşarp Çanta
161. İpekyolu Şifalı Bitkiler ve Baharat
162. İso Rent A Car
163. İstanbul Gümüş
164. Kabakçı Ali Lokantası
165. Kafka Süt Ürünleri
166. Kaldırım Sürücü Kursu
167. Kaleli Market
168. Kaliteks
169. Kapax Kılıf & Aksesuar
170. Karizma Erkek Kuaförü
171. Katalog Konya
172. Kaymak Giyim
173. Kayra Outlet

174. Kebapçım
175. Kervan 42 Rent A Car
176. Keyf Çay Bahçesi
177. Kılıf Dünyası
178. King Barbers
179. Kiraz Çiçekçilik
180. Konak Otel
181. Konya Antik Otel
182. Kuaför Burhan
183. Kuaför Nail
184. Kuaförüm Hassan
185. Kuaförüm Osman
186. Las Vegas City
187. Let's Go Academy
188. Lezzet Döner
189. Limon Çekirdeği Pasta Dükkânı
190. Limon Çiçek Evi
191. Limon Eczanesi
192. Lokman Şifa Bahçesi
193. Lokmanya
194. Madam Giyim
195. Mademe Moss
196. Masum Beyaz Diyet ve Diyabetik Fırın
197. Me İs Tuhafiye
198. Mennan Kuruyemiş

199. Mesnevi Hotel
200. Meşhur Konya Tiritçisi
201. Meşhur Şark Kadayıfçısı
202. Mevlana Sürücü Kursları
203. Mevlâna Şems Hotel
204. Mevlevi Hotel
205. Mısra Kitapevi
206. Misk-i Amber Çorba
207. Miss Köfte-Kokoreç
208. Moda 42
209. Modello Erkek Kuaförü
210. Mr. Black Nargile & Kahve Dükkanı
211. Mustafa Büyükdinç Turizm ve Seyahat Acentası
212. Müdavim Cafe
213. Nar-i Keyf Nargile & Tütün Shop
214. Nas Kuruyemiş Şekerleme
215. Nezih Konya Mutfağı
216. Niyazi Sağlık Et Ürünleri
217. Nokta Kırtasiye
218. Nostalji Kokoreç
219. Nur Tuhafiye
220. Odak Okul Ders Araçları Kırtasiyecilik
221. Onur Sürücü Kursu
222. Orhan Perde & Çeyiz
223. Ortaköy Cafe

224. Ottoman Kuyumculuk
225. Özalkent Ucuzluk Pazarı
226. Özkan Erkek Kuaförü
227. Özkan Optik
228. Özşahin Mobilya
229. Paçavra Shoes
230. Palmiye Yün
231. Park Kuruyemiş
232. Paşa Carpet & Kilim Turizm
233. Paşa Cafe & Fastfood
234. Petek Pastanesi
235. Pınar Gıda ve Kuru Yemiş
236. Piroğlu Kitabevi
237. Podyum Collection
238. Pufuduk Çabuts
239. Queen Güzellik Merkezi
240. Recebx Ayakkabı
241. Red Queen Playstation
242. Rövanş Playstation
243. Rumi Hotel
244. Rüya Turizm
245. Sağlam Eczanesi
246. Sancak Kırtasiye
247. Saray Simit Evi
248. Selam Kitap Kırtasiye

249. Semih Sigorta & Emeklilik
250. Setrms
251. She Mango
252. Simge Yün Eşarp
253. Smokin Dergisi
254. Son Kale Simit Evi
255. Sonuvar Sigorta
256. Stüdyo Osmanlı
257. Şaka Gibi Avm
258. Şalcı Bacı
259. Şavarma Döner Evi
260. Şefikcan Kırtasiye
261. Şefikcan Postane
262. Şefikcan Tostane
263. Şifa Eczanesi
264. Şifa Market
265. Şirin Hanım Kebap Kokoreç
266. Taktik Maktik Yok Bam Bam Bam
267. Tarihi İnce Minare Nargile Cafe
268. Tarihi Konya Kellecisi
269. Tarihi Mabeyn Helvacısı
270. Tarz Erkek Kuaförü
271. Tasarım Erkek Kuaförü
272. Taze Döner
273. Teg Sen (tüm eğitim gönüllüleri sendikası)

274. Tek'1 Çiçek ve Organizasyon
275. Teslimiyet Turizm Seyahat Ajentası
276. The Bakkal
277. Titanic Cafe
278. Tonton Döner & Kumru
279. Torpilli Sofra
280. Torunoğlu fast food
281. Tost 42
282. Toy Store
283. Toys Land
284. Tuna Aziz'in Yeri Izgara Salonu
285. Tuna Optik
286. Tuncay İletişim
287. Turta Cafe
288. Türkan Polat Sürücü Kursu
289. Uğur Sigorta ve Aracılık Hizmetleri
290. Uğurlu Market
291. Üniversite Kırtasiye
292. Var Mr. Simit ve Börek
293. Vira Cafe
294. Yaşam Eczanesi
295. Ydd (Yabancı Dil Derneği)
296. Yedim Börek ve Simit
297. Yenidoğan Etli ekmek
298. Yer6 Korku Evi

- 299. Yetiş Kırtasiye
- 300. Yıldız Optik
- 301. Yine Gel Köfte
- 302. Yinsin İçilsin Gardaşım
- 303. Yoyuncak Park Konya
- 304. Yuvam Ev Tekstili ve Dekorasyon
- 305. Zafer Pide Salonu
- 306. Zafer Tantuni
- 307. Zarif Gold Optik
- 308. Zen Diamond
- 309. Zeynep Eczanesi
- 310. Zeynep Tuhafiye

KAYNAKÇA

- AKSAN, D. (2013). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK Yayınları: Ankara.
- ARVAS, A. (2011). “İş Yeri İsimleri Üzerine Bir Araştırma: Van Örneği”, *Akademik Bakış Dergisi*, (23), 1-8.
- ASLAN, A. ve DİYAPOĞLU, E. (2018). “Ağrı İli Cumhuriyet Caddesi’ndeki İş Yeri İsimlerinin Dil Kültür İlişkisi Bağlamında Değerlendirilmesi”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(3), 2039-2058.
- AYDOĞAN, B. (2001). “Türkçeye Giren Yabancı Sözcükler ve Otel Adları”, *Türk Dili*, (596), 144-154.
- BANGUOĞLU, T. (1974). *Türkçenin Grameri*, Ankara: TDK Yayınları.
- BOYRAZ, Ş. (2003). “İletişim Açısından Sivas’ta Ticari İşletme Adları”, *Milli Folklor*, (60), 141-160.
- BÖREKÇİ, M. (1993). “Dil-Kültür Bağlantısı Açısından Erzurum Cumhuriyet Caddesindeki Tabelalar”, *Yedi İklim*, 130.
- CANTÜRK, S. ve TEKİN, F. (2018). “Dil Kirliliği Bağlamında Giresun (Merkez) İş Yeri İsimleri Üzerine Bir Araştırma”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 2(60), 97-120.
- CLAUSON, S. G. (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, At The Clarendon Press, Oxford.
- DEMİR, H. (2010). *Nevşehir’in Kozaklı İlçesinde Ad Verme Geleneği* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DEMİRCAN, Ö. (2001). “İş Yeri Adlarında Yabancılaşma”, *XIV. Dilbilim Kurultayı Bildirileri*. 27-28 Nisan, 4-12.

- DOĞAN, İ. (1999). *Sokaktaki Yabancı*. Ankara: Sistem Yayıncılık.
- EREN, H. (1999). Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü, Ankara: TDK Yayınları.
- ERGİN, M. (2001). *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Bayrak Yayınları.
- GABAIN, A.V. (1988). *Eski Türkçenin Grameri (Çev. Mehmet Akalın)*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- GADDAR, Z. (2014). “Ödemiş’in İş Yeri Adları Üzerine Bir İnceleme”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 319-332.
- GÖRGÜLÜ, E. (2017). “Türkiye’de İş Yeri Adlandırma Uygulamaları: Yabancı Etkisi”, *Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 27 (2), 27-43.
- GÜLENSOY, T. (1994). “Türklerde Ad verme Geleneği ve Hektor”, *Milli Folklor*, S. 22, Yaz 1994, Ankara: 5-7.
- _____ (2007). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- GÜNER, G. (2006). “Türkiye ‘de Kelime Etimolojisi Üzerine Yayımlanan Makalelere Dair Bibliyografya Denemesi”, *Türklük Bilgisi Araştırmaları* 30/II.
- GÜVEN, A. Ş. (2005). “Dil Açısından Kars’taki İş Yeri İsimleri”, *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 77-88.
- HABİBLİ, R. (2009). “Ad Bilimsel Birimler ve Sosyal Etmenler”, *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 28(28), 34.
- KANDEMİR, E. (2004). *Denizli’deki İş Yeri Adları Üzerine*, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- KARADEMİR, F. (2004). “Diyarbakır’daki Mağaza ve İş Yeri Adları Üzerine”, *V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı Bildirileri I.* 20-26 Eylül, 1577-1590.
- KARTALLIOĞLU, Y. (2001). “Trabzon Maraş Caddesindeki İş Yeri İsimleri Üzerine”, *Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih Dil Edebiyat Sempozyumu Bildirileri.* 3-5 Mayıs. Trabzon. 153- 162.
- KAYA, D. (2008). “Sivas’ta İşyeri Adlandırmaları ile İlgili Bazı Tespitler”, *Uluslararası Ahilik Kültürü ve Kırşehir Sempozyumu*, 15-17 Ekim, 141-160.
- KAZIM, M. (2009). “Mizah Algısının Pazarlamada Bıraktığı Tebessüm İşyeri İsimlerinin İçerik Analizi”, *15. Ulusal Pazarlama Kongresi*, 26-29 Ekim, 139-150.
- KAZIM, M. ve TÜRKMEN, M. (2014). “Türkçe Biz Sana Ne Yaptık Böyle? İş Yeri İsimleri Yabancılaşıyor Türkiye’nin Kültürel Değişim Yolculuğu”, *12. Uluslararası Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildirileri.* 27 30 Kasım, 599-607.
- KILIÇ, B. ve YILMAZ, H. (2016). “Dil Özelliği Bakımından İş Yeri İsimleri: Erzincan İli Örneği”, *Uluslararası Erzincan Sempozyumu.* 28 Eylül-1 Ekim, 605-614.
- KÜÇÜK, S. ve SARAÇ, S. (2008). “İş Yeri Adlarındaki Batı Kaynaklı Kelimeler ve Ordu İli Örneği”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, (38), 137-155.
- KORKMAZ, Z. (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*, Ankara: TDK Yayınları.
- _____ (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri-Şekil Bilgisi*, Ankara: TDK Yayınları.

- ÖRNEK, S. (1973). *Budunbilim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- ÖZER, H. ve KESKİN, B. (2018). “İstanbul Fatih Senti Sultan Ahmet Camisi Civarındaki Otel Adları Üzerine Bir İnceleme”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 187-199.
- ÖNGÖREN, R. (2004). “Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, 441-448.
- SAKAOĞLU, S. (2003). “Cumhuriyet’ten Günümüze Konya’da İş Yeri Adları”, *Türk Dili*, 86 (622), 410-420.
- SAKAOĞLU, Saim, “Çocuklara Ad Konulmasında Görülen Yenilikler”, *Türk Dili Dergisi*, s. 275-282, 1994.
- SANCAK, Ş., DURUKAN, E. ve ALVER, M. (2008). “Dil ve Kültür Yozlaşmasında Giresun Örnekleme”, *Karadeniz Araştırmaları*, (16), 101-111.
- ŞAHBAZ, N. ve SAKAR, C. (2017). “Suriyeli Mültecilerle Değişen İş Yeri Tabelalarının Dilsel Kullanımlar Açısından İncelenmesi: Mezitli İlçesi Örneği”, *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 472-484.
- TAMTAMIŞ, H. K. E. (2021). “Türkçede Hibrit (Melez) Sözcükler”. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*. Aralık, (72), 253-290.
- YAMAN, İ. ve EKMEKÇİ, E. (2015). “Türkçe’nin İngilizce Yoluyla Melezleşmesi: Samsun’daki İş Yeri ve Mekân Adları Örneği”. *I. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu*. 28-30 Mayıs, (50), 217-229.
- YAZICI, Z. (2017). *Yozgat İli İş Yeri İsimleri*, Yüksek Lisans Tezi, Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

YAZICI, Z. ve GEDİK, E. (2018). “Yozgat İli İş Yeri İsimlerinde Sosyo-Kültürel Değişimlerin İzleri”, *III. Uluslararası Bozok Sempozyumu*. 3-5 Mayıs, 1514-1519.

Yazım Kılavuzu (2018). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

ZÜLFİKAR, H. (1991). *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*, Ankara. Türk Dil Kurumu Yayınları.

İnternet Kaynakları

URL: “Derleme Sözlüğü”, <http://www.sozluk.gov.tr/> (Erişim: 05.04.2021).

URL: “Güncel Türkçe Sözlük”, <http://www.sozluk.gov.tr/> (Erişim: 08.07.2021).

URL: “Kişi Adları Sözlüğü”, <http://www.sozluk.gov.tr/> (Erişim: 20.07.2021).

URL: “Nişanyan Sözlüğü”, <http://www.nisanyansozluk.gov.tr/> (Erişim: 17.02.2022).

URL: “Tarama Sözlüğü”, <http://www.sozluk.gov.tr/> (Erişim: 08.06.2021).

URL: “Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü”, <http://www.sozluk.gov.tr/> (Erişim: 08.07.2021).

URL://turkoloji.cu.edu.tr/cukurova/sempozyum/seref/boyraz.php/.(Erişim: 08.07.2021).